

1. İqtisadi nəzəriyyədə birlikdə yaşayan və ümumi büdcəsi olan təsərrüfat vahidi dedikdə nə başa düşülür?
 - ailə podratı
 - əmək kollektivi
 - fermer təsərrüfatı
 - ✓ ev təsərrüfatı
 - məhdud məsuliyyətli cəmiyyət
2. Müasir dövrdə iqtisadiyyatın səmərəliliyinin əhalini həyat səviyyəsinə təsiri hansı səviyyədədir?
 - qismən təsir edir
 - məşğul əhaliyə təsir etmir
 - yalnız dövlət büdcəsindən maliyəşənlərə təsir edir
 - ev təsərrüfatında çalışanlara təsir etmir
 - ✓ ciddi təsir edir
3. Azad bazar iqtisadiyyatının mövcud olduğu ölkələrdə ev təsərrüfatlarının tədqiq olunmasında hansı məsələlərə xüsusi diqqət yetirilməsi zəruridir?
 - sosial-psixoloji problemlərə
 - ✓ iqtisadi və davranış məsələlərinə
 - əməyin təşviinə və əmək haqqına
 - sosial–iqtisadi və siyasi- ictimai məsələlərə
 - ailənin gəlirlərinə
4. Hazırda ev təsərrüfatları ilə bağlı aparılan araşdırmalarda tədqiq olunma miqyası əsasən neçə səviyyədə nəzərdə tutulur?
 - 1
 - 6
 - 5
 - 4
 - ✓ 2
5. Aşağıda verilənlərdən hansı ev təsərrüfatının üzvlərinin nəzəri cəhətdən bir-biri ilə əlaqələrini daha dəqiq ifadə edir?
 - ✓ qohumluq əlaqələri
 - yuxarıda göstərilənlərin hamısı
 - ictimai-siyasi əlaqələr
 - iqtisadi əlaqələr
 - sosial əlaqələr
6. Aşağıda qeyd edilənlərdən hansı qrup insanlar ev təsərrüfatına daxil edilir?
 - yuxarıda göstərilənlərin heç biri
 - qohumluq münasibəti olan, öz əmlaklarını birləşdirərək istəsə və ya fermer təsərrüfatı yaradan insanlar
 - ✓ birgə yaşayan, öz gəlirlərini və əmlaklarını bütövlükdə və ya hissə-hissə birləşdirən, müxtəlif mal və xidmətləri müştərək istehlak edən insanlar
 - birgə yaşayan, müxtəlif mənbələrdən əldə olunan gəlirlərlərdən birlikdə istifadə edən insanlar
 - kollektiv təsərrüfatlarda çalışıb, birgə məhsul istehsal edən, gəliri aralarında bölüşdürənlər
7. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində ev təsərrüfatları mikroiqtisadi səviyyədə hansı şəkildə araşdırma obyektinə çevrilir?
 - biznes strukturu şəklində
 - xüsusi təsərrüfat formasi şəklində
 - fermer təsərrüfatı şəklində
 - iqtisadi vahidlərin müəyyən məcmu şəklində
 - ✓ ayrı-ayrı spesifik iqtisadi vahidlər şəklində

8.

Aşağıda göstərilənlərdən bəndlərdən hansı ev təsərrüfatı anlayışını daha dəqiq ifadə edir ?

yalnız ailə üzvləri və qan qohumları

yuxarıda göstərilənlərin heç biri

✓ bir və bir neçə ailə, yaxın və uzaq qohumlar, qohumluq əlaqəsində olmayan şəxslər, tənha şəxslər

yalnız uzaq qohumlar, qohumluq əlaqəsində olmayan şəxslər

yalnız yaxın qohumlar, tənha yaşayan qohum şəxslər
9.

Bazar iqtisaiyyatı şəraitində ev təsərrüfatı dedikdə hansı fəaliyyət növü başa düşülür?

✓ iqtisadi fəaliyyətin bütün növləri

aqrar sektordakı fəaliyyət

əmtəə xarakterli əmək fəaliyyəti

natural xarakterli əmək fəaliyyəti

istehsal sektorundakı fəaliyyət
10.

Aşağıda qeyd edilənlərdən hansı ev təsərrüfatı anlayışını özündə ifadə edir?

✓ yuxarıdakı bəndlərdə göstərilənlərin hamısı ifadə edir

yuxarıdakı bəndlərdə göstərilənlərin heç biri ifadə etmir

ictimai istehsalda məşğul olan və məşğul olmayan şəxslər

torpağı, istehsal vasitələri olan şəxslər

bütün istehlakçıları, mizdlü işçiləri, xırda və iri kapital sahibləri
11.

İqtisadi ədəbiyyatlarda ev təsərrüfatı terminindən istifadənin necə mənasına rast gəlinir?

bir

beş

dörd

✓ üç

iki
12.

Birlikdə yaşayan və büdcəsi məşğuliyyət növləri, əmlakı, əldə etdikləri və malik olduqları maddi və mənəvi nemətlər ümumi olan insanların birlitini nəyi xarakterizə edir?

əmək kollektivlərini

həmkəlar ittifaqlarını

fermer təsərrüfatlarını

istehdal briqadalarını

✓ ev təsərrüfatını
13.

Bazar iqtisadiyyatı şəraitində ev təsərrüfatları makroiqtisadi səviyyədə ilk növbədə hansı şəkildə araşdırma obyektinə olur ?

kicik müəssisə şəklində

fermer təsərrüfatı şəklində

[yeni cavab]

✓ iqtisadi vahidlərin müəyyən məcmu şəklində

biznes strukturu şəklində
14.

Hansı bəndə ölkə əhalisinin həyat səviyyəsinə təsir edən faktorların təsnifatı düz verilib?

təbii sərvətlər, elm və texnikanın inkişafı, əhalinin sosial-dəmoqrafik strukturu, gəlirlərin bölgüsü

yuxarıdakı bəndlərin hamısında

milli sərvət, xarici investisiyalar, əhalinin mexaniki hərəkəti, əməyin ödənilməsi və xidmətlər

✓ milli sərvət, məhsuldar qüvvələrin inkişafı, əhalinin sosial-dəmoqrafik strukturu, gəlirlərin bölgüsü sistemi və xidmətlər

saf məhsul, məhsuldar qüvvələrin inkişafı, əhalinin sosial-dəmoqrafik strukturu, əhalinin mexaniki hərəkəti, əməyin ödənilməsi sistemi
15.

Aşağıdakılardan bəndlərin hansında ev təsərrüfatlarında çalışanların həyat səviyyəsinə təsir edən faktorlar düzgün göstərilib?

- ailə üzvlərinin sayı, mənşəyi, cinsi, təhsili, gəlirləri və mülkiyyəti
- ✓ ev təsərrüfatı üzvlərinin sayı, uşaqların sayı, sosial mövqei və demoqrafik tərkibi, cari gəlirləri və mülkiyyəti
- yuxarıdakı ilk 3 bəndin heç birində
- yuxarıdakı ilk 3 bəndin hamısında
- ev təsərrüfatı üzvlərinin sayı, yaşı, mülkiyyəti, texniki bilikləri, demoqrafik tərkibi, cari gəlirləri, strateji planları

16. Müasir iqtisadi ədəbiyyatlarda ev təsərrüfatı anlayışı necə ifadə olunur?

- əmək kollektiv forması kimi
- kəndli-fermer təsərrüfatı kimi
- kiçik müəssisə kimi
- məhdud məsuliyyətli cəmiyyət kimi
- ✓ təsərrüfat vahidi kimi

17. İqtisadi ədəbiyyatlarda qeyd edilənlərdən hansı həyata keçirdiyi fəaliyyətin xarakterinə görə ev təsərrüfatının funksiyalarına aid edilir?

- ✓ iqtisadi cəhətdən qeyri-istehsal
- sosial ödəmələr
- şəxsi istehlak
- fərdi istehsal
- maddi nemlərin bölüşdürülməsi

18. Müasir dövrdə ev təsərrüfatlarında orta hesabla adambaşına düşən gəlirlərin həcmi ilk növbədə nədən asılıdır?

- Bütçə gəlirərindən, ölkədəki orta əmək haqqının səviyyəsindən
- Ailə üzvlərinin sahibkarlıq fəaliyyətindən əldə etdiyi gəlirlərdən;
- Ailədə əmək qabiliyyətli və əmək qabiliyyətinə malik olmayanların nisbətindən
- Ailədə işləyənlərin sayından, onların aldığı əmək haqqından
- ✓ Gəlirlərin ümumi səviyyəsindən, əmək qabiliyyətli və əmək qabiliyyətinə malik olmayanların nisbətindən və yaxud himayəlik yükündən

19. Aşağıda verilənlərdən hansı bənd ailə iqtisadiyyatının sosial-demoqrafik və sosial-psixoloji aspekti ilə bağlı məsələləri xarakterizə edir?

- cəmiyyətdə baş verən hadisələrin təsiri altında ailədaxili münasibətlərin dəyişilməsi
- ✓ ailənin iqtisadi vəziyyətinin və iqtisadi davranışının qarşılıqlı əlaqədə təhlili
- ailənin iqtisadi davranışın növlərinin iqtisadi səmərəliliyi
- çoxuşaqlı ailələrin tərbiyəsi üçün tələb olunan vəsaitlərin miqdarı
- müxtəlif demoqrafik ailə tiplərinin sosial araşdırılması

20. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində qeyd edilənlərdən hansı ailə iqtisadiyyatının funksional-iqtisadi aspekti ilə bağlı məsələlərə daxil edilir?

- ✓ ailəyə ictimai həyatda baş verən dəyişikliklərinin təsiri, bu dəyişikliklərə uyğunlaşma
- ailənin iqtisadi davranışın növlərinin iqtisadi səmərəliliyi
- ailə və cəmiyyət nöqtəyi-nəzərindən müxtəlif demoqrafik ailə tiplərin qənaətliyi
- ailənin iqtisadi vəziyyətinin və iqtisadi davranışının qarşılıqlı əlaqədə təhlili
- ailənin sosial statusunun onun iqtisadi vəziyyətinə təsirinin tədqiq olunması

21. Müasir dövrdə aşağıda qeyd edilənlərdən hansı ailə iqtisadiyyatının sosial-demoqrafik aspekti ilə bağlı məsələlərini xarakterizə edir?

- bazar iqtisadiyyatı şəraitində ailələrə maddi yardımın göstərilməsi
- ailənin sosial statusunun onun iqtisadi vəziyyətinə təsirinin tədqiq olunması
- ailədə iki və daha çox uşağın tərbiyəsi üçün tələb olunan vəsaitlərin miqdarı
- ✓ ailə və cəmiyyət nöqtəyi-nəzərindən müxtəlif demoqrafik ailə tiplərin qənaətliyi
- qohumla arasında sosial- iqtisadi münasibətlərin araşdırılması

22. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində ailə iqtisadiyyatının sosial-demoqrafik bağlı məsələlərə bunlardan hansı daxil edilmir?

- ailədə iki və daha çox uşağın tərbiyəsi üçün tələb olunan vəsaitlərin miqdarı
- ailənin iqtisadi vəziyyətinin və iqtisadi davranışının qarşılıqlı əlaqədə təhlili
- ailələrə göstərilən sosial yardımlar və xidmətlər

- ✓ ailənin sosial statusunun onun iqtisadi vəziyyətinə təsirinin tədqiq olunması
- ailəyə timai həyatda baş verən dəyişikliklərinin təsiri

23. Göstərilənlərdən hansı ailə iqtisadiyyatının sosial-demoqrafik aspekti ilə bağlı məsələləri xarakterizə edir?

- ailədaxili iqtisadi münasibətlərin tədqiq olunması
- ✓ ailənin iqtisadi davranış növlərinin iqtisadi səmərəliliyi;
- ailənin sosial statusunun onun iqtisadi vəziyyətinə təsirinin tədqiq olunması
- ailələrə bazar iqtisadiyyatı amilin təsirinin gücləndirilməsi
- ailənin iqtisadi vəziyyətinin və iqtisadi davranışının qarşılıqlı əlaqədə təhlili

24. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində ailə iqtisadiyyatının sosial-psixoloji aspekti ilə bağlı məsələləri nə xarakterizə edir?

- ✓ ailədaxili iqtisadi münasibətlərin cəmiyyətdə baş verən hadisələrin təsiri altında dəyişilməsi
- ailənin sosial statusunun onun iqtisadi vəziyyətinə təsirinin tədqiq olunması
- ailənin iqtisadi vəziyyətinin və iqtisadi davranışının sosial analizi
- ailənin ictimai həyatda baş verən dəyişikliklərə uyğunlaşması
- ailə və cəmiyyət nöqteyi-nəzərindən müxtəlif demoqrafik ailə tiplərin qənaətlili

25. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində ailə iqtisadiyyatının sosial-demoqrafik aspekti ilə bağlı məsələləri nə xarakterizə edir?

- ailələrə bazar iqtisadiyyatı amilin təsirinin gücləndirilməsi
- ✓ ailədə bir, iki və daha çox uşağın tərbiyəsi üçün tələb olunan vəsaitlərin miqdarı
- ailədaxili iqtisadi münasibətlərin tədqiq olunması
- ailənin sosial statusunun onun gəlirlərlə əlqəsinin araşdırılması
- ailənin iqtisadi vəziyyətinin və iqtisadi davranışının sosial analizi

26. Müasir dövrdə aşağıda qeyd edilənlərdən hansı biri ailə iqtisadiyyatının sosial-psixoloji aspekti ilə bağlı məsələləri xarakterizə edir?

- ailənin ictimai həyatda baş verən dəyişikliklərə uyğunlaşması və cəmiyyət nöqteyi-nəzərindən müxtəlif demoqrafik ailə tiplərinin tədqiqi
- ailədaxili iqtisadi münasibətlərin tədqiq olunması
- ✓ ailədaxili iqtisadi münasibətlərin tədqiq olunması, bazar iqtisadiyyatı amilin təsirinin gücləndirilməsi
- ailənin sosial statusunun onun iqtisadi vəziyyətinə təsirinin tədqiq olunması
- ailələrə ictimai həyatda baş verən dəyişikliklərinin təsiri

27. Mikroiqtisadi səviyyədə ailə iqtisadiyyatının funksional-iqtisadi aspektli ilə bağlı məsələləri nə xarakterizə edir?

- ailənin iqtisadi vəziyyətinin və iqtisadi davranışının qarşılıqlı analizi
- ailənin iqtisadi davranış növlərinin iqtisadi səmərəliliyi və müxtəlif demoqrafik ailə tipləri
- ailədaxili iqtisadi münasibətlərin tədqiq olunması və ailənin sosial statusunun onun gəlirlərlə əlqəsinin araşdırılması
- ailənin sosial statusunun onun iqtisadi vəziyyətinə təsirinin tədqiqi
- ✓ ailənin iqtisadi vəziyyətinin və iqtisadi davranışının qarşılıqlı əlaqədə təhlili, onlara ictimai həyatda baş verən dəyişikliklərinin təsiri

28. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində aşağıdakılardan hansı həyata keçirdiyi fəaliyyətin xarakterinə görə ev təsərrüfatının funksiyalarına aid edilir?

- şəxsi istehlak
- nominal gəlirlər
- real gəlirlər
- əmək haqqı
- ✓ şəxsi istehsal

29. Ev təsərrüfatının funksiyalarını neçə yerə bölünür?

- ✓ iki yerə
- beş yerə
- səkkiz yerə
- altı yerə

- dörd iyərə

30. Müasir dövrdə əhali gəlirlərin formalaşma mənbəyi kimi tədqiq olunan ev təsərrüfatlarının fəaliyyəti neçə istiqamətə ayrılır ?

- dörd istiqamətə
- bir istiqamətə
- beş istiqamətə
- səkkiz istiqamətə
- ✓ iki istiqamətə

31. Bunlardan hansı ailə iqtisadiyyatının sosial-iqtisadi və funksional-iqtisadi aspektləri ilə bağlı məsələləri xarakterizə edir?

- ailənin sosial məşəynin onun həyat səviyyəsinə təsiri
- ailənin ictimai həyatda baş verən dəyişikliklərinin təsirinə uyğunlaşması
- ailənin iqtisadi vəziyyətinin və iqtisadi davranışının qarşılıqlı əlaqədə təhlili
- ✓ ailədə bir, iki və daha çox uşağın tərbiyəsi üçün tələb olunan vəsaitlərin miqdarı
- demokratik proseslərin ailələrə təsirinin araşdırılması

32. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində ailə iqtisadiyyatının sosial-iqtisadi və funksional-iqtisadi aspektləri ilə bağlı məsələləri nə xarakterizə edir?

- ailə və cəmiyyət nöqtəyi-nəzərindən müxtəlif demoqrafik ailə tiplərin qənaətliyi və ailənin iqtisadi davranışı
- ailədaxili iqtisadi münasibətlərin tədqiq olunması və ailənin sosial statusunun onun gəlirlərlə əlqəsinin araşdırılması
- ailənin iqtisadi vəziyyətinin və iqtisadi davranışının qarşılıqlı əlaqədə təhlili
- ✓ ailənin sosial statusunun onun iqtisadi vəziyyətinə təsirinin tədqiq olunması
- ailədə bir, iki və daha çox uşağın tərbiyəsi üçün tələb olunan vəsaitlərin miqdarı

33. Gəlirlər və əmək haqqı siyasəti kursun məzmununa aid deyil:

- tənzimlənmə
- bölgü
- vergi qoyma
- idarəetmə
- ✓ planlaşdırma

34. Gəlirlər və əmək haqqı siyasəti fənni hansı sahədə kadr hazırlığı ilə bağlı tədris olunur?

- siyasət
- beynəlxalq siyasi münasibətlər
- təhsil
- ✓ iqtisadiyyat
- səhiyyə

35. Gəlirlərin tənzimlənməsində neçə səviyyə mövcuddur?

- 2
- 6
- 5
- 4
- ✓ 3

36. Gəlirlər və əmək haqqı siyasətinin həyata keçirilməsi hansı sahədə fəaliyyət göstərən qanunlara əsaslanır

- demoqrafiya sahəsində
- miqrasiya sahəsində
- elmi-texniki tərəqqi sahəsində
- ✓ sosial-əmək sferasında
- innovasiya sahəsində

37. Gəlirlər və əmək haqqı siyasəti dövlətin hansı siyasəti ilə daha çox əlaqədardır?

- innovasiya siyasəti
- maliyyə siyasəti
- elmi-texniki siyasəti
- investisiya siyasəti
- ✓ sosial-iqtisadi siyasət

38. Gəlirlər və əmək haqqı siyasəti fənni hansı tədris kurslarla əlaqədardır?

- “Ətraf mühitin iqtisadiyyatı”, “Qiymətli kağızlar”, “Sənaye iqtisadiyyatı”
- “Müəssisənin iqtisadiyyatı”, ”İqtisadi tarix”, “Qiymətli kağızlar”
- “Qiymətin əmələgəlməsi”, “Ətraf mühitin iqtisadiyyatı”, ”İqtisadi tarix”
- “İqtisadi coğrafiya”, “Əməyin fiziologiyası”, “Ailənin sosiologiyası”
- ✓ “Əməyin iqtisadiyyatı”, “İnsan resurslarının idarə edilməsi”, “Sosial sferanın iqtisadiyyatı”

39. Gəlirlər və əmək haqqı siyasəti kursun məqsədi nədən ibarətdir?

- ✓ bazar iqtisadiyyatı şəraitində bölgü münasibətlərinin nəzəri əsaslarının öyrənilməsindən
- gəlirlərə vergiqoymanın təkmilləşdirməsindən
- əmək haqqı fondunun tərkibinin tənzimlənməsindən
- iqtisadi nəzəriyyənin əsas müddələrinin öyrənilməsindən
- institusional fəaliyyətin həyata keçirilməsindən

40. Gəlirlər və əmək haqqı siyasəti kursunun predmetinə daxil deyil:

- əhalinin gəlirlərinin formalaşdırılması
- ✓ əhalinin ailə gəlirlərində iştirak edənlərin sayının tənzimlənməsi
- əhalinin gəlirlərinin xərclənməsi istiqamətlərinin müəyyənləşdirilməsi
- əhalinin gəlirlərinin istifadəsi
- əhalinin gəlirlərinin bölgüsü

41. Gəlirlər və əmək haqqı siyasətinin nəticələri hansı makroiqtisadi göstəricidə birbaşa əks olunur?

- əsas fondlar
- iqtisadiyyatda mənfəət
- ✓ əhalinin adambaşına düşən ÜDM-un həcmi
- əhalinin ümumi sayı
- dövlət büdcəsinin gəlirləri

42. Gəlirlər və əmək haqqı siyasəti kursunun əsas vəzifələrinə aid deyil:

- gəlirlər siyasətinin həyata keçirilmə mexanizmi, istehlak büdcəsinin formalaşma metodları, gəlirlərin dövlət tənzimlənməsi, gəlirlər siyasətinə vergiqoymanın təsiri;
- ✓ vergi siyasəti sahəsində xarici təcrübənin və onun milli iqtisadiyyatda istifadə imkanlarının öyrənilməsi
- gəlirlər və əmək haqqı siyasəti sahəsində əsas anlayışlara yiyələnmə, onun nəzəri və elmi-metodik əsaslarının öyrənilməsi
- gəlirlərin vətəndaşların sosial-demoqrafik qrupları arasında bölüşdürülməsini, gəlirlərin xərclənməsinin istiqamətlərini əks etdirən əsas sosial-iqtisadi indikatorların və göstəricilərin tədqiqi və qiymətləndirilməsi;
- müxtəlif səviyyələrdə (respublika, sahə, region, müəssisə) gəlirlərin və əmək haqqının tənzimlənməsinin nəzəri əsaslarının mənimsənilməsi;

43. Gəlirlərin formalaşması və bölgüsü ilə əlaqədar sosial-iqtisadi münasibətlərin subyektlərinə aid deyil:

- ✓ xeyriyyə cəmiyyətlər
- əmək qabiliyyəti olmayan və işləməyən vətəndaşlar
- muzzdlu işçilər və onların birliyi
- işə götürən və onların nümayəndələri
- dövlət hakimiyyəti orqanları

44. Gəlirlər və əmək haqqı siyasətinin həyata keçirilməsinin iqtisadi əsasını nə təşkil edir ?

- ✓ ÜDM-un artımı

- investisiyaların cəlb edilməsi
- əsas fondların təkmilləşməsi
- sığorta ayırmalarının artırılması
- saf məhsulun artımı

45. Gəlirlər və əmək haqqı siyasəti hansı prinsiplər əsasında həyata keçirilir?

- sosial sığorta prinsipi
- sosial standartların tətbiqi prinsipi
- ünvanlı sosial yardım prinsipi
- ✓ əmək haqqının dövlət və bazar qanunları ilə tənzimlənməsi prinsipi
- güzəştli verqıoyma prinsipi

46. Gəlirlər və əmək haqqı siyasətinin səmərəliliyi necə müəyyən olunur?

- əhalinin işsizlik səviyyəsi ilə
- əhalinin demoqrafik göstəriciləri ilə
- ✓ yoxsulluq həddində yaşayan əhalinin sayının azalması ilə
- çoxuşaqlı ailələrinin sayının artırılması ilə
- əhalinin məşğulluq səviyyəsi ilə

47. Mikrosəviyyədə işçinin bütün əmək gəlirlərinin tənzimlənməsi sahəsində müəssisənin strategiyasına daxil deyil:

- işçilərin ixtisaslaşması
- ✓ əhalinin demoqrafik vəziyyəti
- işçi qüvvəsinin alqı-satqı haqqında müqavilə
- əmək haqqı və tarif sistemi
- sosial ödəmələr və xidmətlər

48. əhalinin hansı kateqoriyaları əmək fəaliyyəti ilə bağlı gəlir əldə edir?

- ahıllar
- ✓ məşğul
- işsiz
- pensiyaçıları
- əlillər

49. Gəlirlərin bölgüsündə və yenidən bölgüsündə əsas rol kimə məxsusdur?

- mülkiyyətçiyə
- ✓ dövlətə
- işçiyə
- müəssisəyə
- ailəyə

50. Renta dedikdə nə başa düşülür?

- intellektual fəaliyyətinin nəticəsinə görə ödənilən haqq
- əmək fəaliyyətinin nəticəsinə görə ödənilən haqq
- ✓ torpağın, digər təbii ehtiyatların istifadəsinə görə ödənilən haqq
- sahibkarlıq fəaliyyətinin nəticəsinə görə ödənilən haqq
- innovation fəaliyyətinin nəticəsinə görə ödənilən haqq

51. Hüquqi cəhətdən gəlirlər necə bölünür?

- fərdi və kollektiv
- əmək və qeyri-əmək
- mütləq və nisbi
- pul və natura
- ✓ leqal və qeyri-leqal

52. Gəlirlərin hansı maddi forması daha geniş istifadə olunur?

- ✓ pul
- nisbi
- mütləq
- natura
- fəal

53. İstehsal amillər üzrə gəlirlərə aiddir:

- Varislik
- Müavinət
- ✓ Əmək haqqı
- Təqaüd
- Stipendiya

54. İlkin gəlirlər necə yaranır?

- büdcə gəlirlərin bölgüsü nəticəsində
- investisiya fəaliyyəti nəticəsində
- əmək fəaliyyəti nəticəsində
- ✓ istehsal amilləri üzrə gəlirlərin bölgüsünün nəticəsində
- əmək haqqının təşkili nəticəsində

55. Hansı gəlirlər ilkin gəlirlər adlanır?

- büdcə gəlirləri
- regional gəlirləri
- şəhər gəlirləri
- məşğulluq gəlirləri
- ✓ istehsal amilləri üzrə gəlirlər

56. əsas istehsal amillərinə daxil deyil:

- təbii ehtiyatlar
- ✓ ekologiya
- sahibkarlıq fəaliyyəti
- əmək
- kapital

57. Gəlir dedikdə nə başa düşülür?

- ✓ hər-hansı bir istehsal amilindən əldə olunan natural və pul daxilolmaları
- sosial transfert
- məşğulluğun təmin olunmasında əsas meyar
- istehsal prosesinin nəticəsi
- innovation fəaliyyətinin nəticəsi

58. Gəlirlərin bölgüsündəki bərabərlik hansı xarakter daşıyır?

- mütləq
- paralel
- funksional
- ümumi
- ✓ nisbi

59. Gəlirlərinin təkrar bölgüsü iki istiqamət üzrə həyata keçirilir:

- investisiya prosesinin sürətləndirilməsi və əsas kapitalın artırılması

- gəlirlərin əsas mənbələrinin aşkar olunması və vergi qoymaya cəlb edilməsi
- ✓ şəxsi gəlirlərə mütərəqqi vergi qoyma və sosial transfertlər sistemi
- əhəlinin demoqrafik vəziyyətinin yaxşılaşdırılması və əməyə cəlb edilməsi
- insan kapitalının inkişafı və əmək haqqının artırılması

60. Gəlirlərin rolu əsasən nədə əks olunur:

- ✓ əhəlinin istehlak səviyyəsinin gəlirlərdən birbaşa asılılıqda
- insanların təhsil səviyyəsində
- əhəlinin ailə vəziyyətində
- əhəlinin əmək fəaliyyətində
- işçilərin rəqabətqabiliyyətində

61. Gəlir və sərvət anlayışlarının qarşılıqlı əlaqəsinə aid deyil:

- gəlir və sərvət ictimai rifah halının inkişafının mühüm amili kimi çıxış edirlər
- ✓ gəlir və sərvət ayrı-ayrı istiqamətlərdə dəyişirlər
- gəlir sərvətin formalaşmasının əsasını təşkil edir
- “sərvət” anlayışı daha geniş məzmun kəsb edir
- gəlir və sərvət insanların maddi və mənəvi tələbatlarının ödənilməsinin əsasını təşkil edirlər

62. İnflyasiya prosesinin nəticəsində hansı gəlirlər azalır?

- milli gəlir
- orta aylıq nominal əmək haqqı
- ✓ real gəlirlər
- nominal gəlirlər
- əhəlinin adambaşına düşən ÜDM-un həcmi

63. Yaşayış minimumu nəyi əsaslandırır?

- ✓ əhəlinin minimum səviyyədə istehlakını
- mal və xidmətlərin qiymətlərini
- yaş həddlərini
- güzəştlərin növlərini
- müxtəlif növ carimələrin məbləğini

64. Sosial transfert dedikdə nə başa düşülür?

- mülkiyyətdən əmələ gələn pul vəsaitidir
- işəgötürənlərin gəliridir
- ✓ dövlət tərəfindən vətəndaşlara ödənilən müxtəlif növ sosial müavinətlərdir
- əməyin ödənilmə formasıdır
- sahibkarlıq fəaliyyətinin qiymətləndirilməsidir

65. Transfert ödəmələrə nə daxildir?

- qonorar
- ✓ təqaüd
- əmək haqqı
- mənfəət
- dividend

66. əhəlinin gəlirlərinin formalaşması mənbəinə aid deyil:

- müəssisədə yeni yaradılmış dəyərin həcmi
- dövlətin sosial siyasəti
- dövlətin vergi siyasəti
- ✓ əhəlinin ailə vəziyyəti
- əmək məhsuldarlığının səviyyəsi

67. Qeyri-əmək gəlirlərinə aid deyil:

- mülkiyyətdən gəlirlər
- sosial transfertlər
- ✓ mükafat
- renta
- ssuda faizi

68. əhalinin gəlirləri əmək fəaliyyəti baxımından neçə əsas qrupa bölünür?

- üç
- altı
- beş
- dörd
- ✓ iki

69. əhalinin ümumi gəlirlərinə hansı gəlirlər aiddir?

- əhalinin son istehlakına yönəldilən gəlirlər
- ✓ əhalinin vergilərin və rüsumların ödənilməsinə qədər əldə olunan gəlirlər
- ssuda faizi və renta
- işləməyən ailə üzvlərinin gəlirləri
- istehlak mal və xidmətlərin alınmasına sərf olunan gəlirlər

70. əhalinin gəlirlərinin yeni növlərinə aid deyil:

- dividendlər
- aksiyalar
- qiymətli kağızla
- ✓ pensiya
- ssudalar

71. əhalinin gəlirlərini formalaşdıran amillər neçə səviyyədə olur?

- altı
- iki
- ✓ üç
- dörd
- beş

72. Pensiyalar nəyə daxildir?

- sahibkarlıq fəaliyyəti nəticəsində əldə olunan gəlirlərə
- ✓ gəlirlərin təkrarbəlgü prosesində əldə olunan gəlirlərə
- ixtira etmə nəticəsində əldə olunan gəlirlərə
- əmək fəaliyyəti prosesində əldə edilən gəlirlərə
- istehsal amillər üzrə gəlirlərə

73. İstehlak səviyyəsini ən obyektiv şəkildə xarakterizə edən gəlirin növü:

- şəxsi gəlir
- nominal gəlir
- sərəncəmdə olan gəlir
- ✓ real gəliri
- milli gəlir

74. Həyatın dəyəri indeksi aşağıdakını əks etdirir:

- əmək haqqının artımını

- sosial transfertlərin yüksəldilməsi dərəcəsini
- gəlirlərin dəyişilməsini
- istehlakçıların büdcəsində məcburi xərclərin payını
- ✓ istehlakçılar tərəfindən mal və xidmətlərə cəkilən xərclərin artması dərəcəsini

75. İqtisadi nəzəriyyədə əhalinin gəlirlərinin bölgüsündəki qeyri-bərabərliyi hansı əyri ilə ifadə olunur?

- Keyns
- ✓ Lorens
- Cini
- Fillips
- Valrac

76. Lorens əyrisi nəyi əks etdirir?

- gəlirlərin bölgüsündəki bərabərliyi
- ✓ gəlirlərin bölgüsündəki qeyri-bərabərliyi
- gəlirlərin artımını
- pensiyaların artımını
- əmək haqqının artımını

77. Cini əmsalın yüksək olması cəmiyyətdə gəlirlərin bölgüsünü aşağıdakı kimi göstərir:

- optimal
- rəşional
- pozitiv
- bərabər
- ✓ qeyri-bərabər

78. Cini əmsalın artması aşağıdakını əks etdirir:

- ✓ əhalinin gəlirlərinin faktiki bölgüsünün onların bərabər bölgüsündən kənarlaşma dərəcəsini
- əhalinin yaşayış şəraitinin yaxşılaşdırılması dərəcəsini
- əhalinin həyat səviyyəsinin yaxşılaşdırılması dərəcəsini
- yaşayış minimumundan aşağı səviyyədə yaşayan əhalinin payının azalma dərəcəsini
- əhalinin real gəlirlərin azalma dərəcəsini

79. Gəlirlərin differensiyallaşdırılması səviyyəsi hansı göstərici ilə xarakterizə olunmur:

- fond əmsalı
- ✓ gərginlik əmsalı
- əhalinin stratifikasiya prosesinin yönəldilməsi əmsalı
- Lorens əyrisi
- Cini əmsalı

80. əhalinin gəlirlərinin təsnifatlaşdırılması hansı əlamət üzrə aparılır?

- ✓ qənaət prinsipinə əsasən
- mülkiyyət növləri üzrə
- bölgü prinsiplərinə əsasən
- mənimsəmə subyektləri üzrə
- həyat səviyyəsi baxımından

81. əhalinin real gəlirlərinin aşağı düşməsi hansı səbəblə əlaqədar deyil?

- məşğul olanların üzərinə düşən himayəçilik yükünün artması
- ✓ əhalinin xeyriyyə cəmiyyətlərində iştirak səviyyəsi
- yaşayış minimumundan aşağı səviyyəsində yaşayan əhalinin sayının çox olması
- yoxsulluq həddindən nisbətən yuxarı səviyyədə yaşayan əhali payının azalması
- gəlirlərin artımının istehlak malları və xidmətlərinin qiymətlərinin artım tempindən geri qalması

82. əhalinin gəlirlərinin formalaşdırmasının əsas prinsiplərinə aid deyil:

- əmək üzrə bölgü prinsipi
- sosial-zəmanət normalar üzrə bölgü prinsipi
- mülkiyyət üzrə bölgü prinsipi
- ✓ əhalinin ailə tərkibi üzrə bölgüsü
- əmək haqqının yuxarı həddinin tənzimlənməsi

83. əhalinin gəlirlərinin tənzimlənməsinin hansı mexanizmləri mövcuddur?

- ✓ dövlət, bazar və müəssisədaxili
- region, sahə və lokal
- dövlət, sahə və müəssisədaxili
- region, şəhər və yerli
- dövlət, region və bələdiyyə

84. əhalinin gəlirlərinin əsas funksiyalarına daxil deyil:

- ödəmə qabiliyyəti tələbatının formalaşması funksiyası
- ✓ idarəetmə funksiyası
- təkrar-istehsal funksiyası
- mövqe funksiyası
- stimullaşdırıcı funksiya

85. əhalinin gəlirlərinin formalaşdırmasına təsir edən üçüncü qrup amillərə aid deyil:

- iqtisadiyyatın inkişaf fazası
- iqtisadiyyatın rəqabətqabiliyyəti
- iqtisadiyyatın infrastruktur
- ✓ iqtisadiyyatın səviyyələri
- iqtisadiyyatın innovation meyli

86. əhalinin gəlirlərinin formalaşdırmasına təsir edən ikinci qrup amillərə daxil deyil:

- müəssisənin bazarda vəziyyəti
- ✓ müəssisənin ərazi yerləşməsi
- müəssisənin mülkiyyət forması
- müəssisənin tipi
- müəssisənin sahə mənsubiyyəti

87. əhalinin gəlirlərinin formalaşdırmasına təsir edən birinci qrup amillərə aid deyil:

- işçinin mövqeyi
- ✓ işçinin dini mənsubiyyəti
- işçinin sosial potensialı
- işçinin əmək potensialı
- işçinin psixoloji vəziyyəti

88. əhalinin gəlirlərinin formalaşdırmasına təsir edən amillərin üçüncü qrupu bağlıdır:

- sənaye ilə
- tikinti ilə
- sahə ilə
- istehsal ilə
- ✓ iqtisadiyyat ilə

89. əhalinin gəlirlərinin formalaşdırmasına təsir edən amillərin ikinci qrupu bağlıdır:

- regionla

- ✓ müəssisə ilə
- sahə ilə
- ölkə ilə
- ərazi ilə

90. əhalinin gəlirlərinin formalaşdırmasına təsir edən amillərin birinci qrupu bağlıdır:

- əhali ilə
- ölkə ilə
- cəmiyyət ilə
- məşğulluqla
- ✓ işçi ilə

91. əhalinin gəlirlərinin formalaşdırmasına təsir edən amillər necə qruplaşdırılır?

- ailə, coğrafiq iqlim və iqtisadiyyat
- ✓ işçi, müəssisə və iqtisadiyyat
- işçi, infrastruktur və coğrafiq iqlim
- işçi, cəmiyyət və siyasət
- işçi, məşğulluq və əhalinin alıcıq qabiliyyəti

92. İnsan hansı istehlakın səviyyəsindən aşağı yaşaya bilməz?

- ✓ fizioloji istehlak səviyyəsi
- maksimum istehlak səviyyəsi
- rəşional istehlak səviyyəsi
- minimum istehlak səviyyəsi
- optimal istehlak səviyyəsi

93. Gəlirlərin indeksləşməsi:

- işçilərin əmək haqqının artırılmasına təsir edir
- sosial differensialaşmasına səbəb olur
- məhsuldar əməyi stimullaşdırır
- müxtəlif sosial kateqoriyaladan olan insanların gəlirlərindəki fərqləri azaldır
- ✓ təsbit edilmiş gəlirləri əldə edən insanların həyat səviyyəsinin saxlanmasını təmin edir

94. Gəlirlərin formalaşmasını müəyyən edən amillərin sırasına daxil olunmur:

- iqtisadiyyatın inkişaf səviyyəsi
- ✓ xarici təcrübəsinin mənimsəmə səviyyəsi
- işçilərin əmək prosesində əldə etdikləri nailiyyətlər
- işçilərin şəxsi keyfiyyətləri
- müəssisələrin fəaliyyətinin nəticələri

95. əhalinin gəlirləri nəyə sərf olunmur?

- yığıma
- vergilərə
- müxtəlif ödənişlərə
- istehlaka
- ✓ əsas fondlara

96. Tarif maaşı əmək haqqının əsas hissəsi kimi hansı göstəricilər əsasında müəyyən olunur?

- işçinin attestasiyasının nəticələri, işin həcmi və keyfiyyəti
- ✓ işin mürəkkəbliyi, əməyin gərginliyi və işçinin ixtisas səviyyəsi
- istehsalın səmərəliliyi, işin keyfiyyəti və işçinin ixtisas səviyyəsi
- işin keyfiyyəti, əmək şəraiti və əməyin gərginliyi
- işin mürəkkəbliyi, işin yekunları və işçinin əmək intizamı

97. Tarif sistemində nəzərə alınan əsas amillərə daxil deyil:

- ✓ əmək vasitələri
- əməyin mürəkkəbliyi
- ixtisas səviyyəsi
- əmək şəraiti
- əməyin keyfiyyəti

98. Tarif cədvəli nəyi müəyyən edir?

- ✓ Əməyin tarif üzrə ödənilməsi nisbəti və ya fərqini.
- Əməyin normalaşdırılmasını.
- Əməyin intensivliyini.
- Əmək haqqının sistemlərini
- Əməyin kəmiyyətini

99. əlavə əmək haqqına aid edilmir:

- müntəzəm ödəmələr
- işəmuзд əlavə qazanc
- əlavə ödəmələr
- ✓ tarif hissəsi
- birdəfəlik mükafatlar

100. əmək haqqına əlavə olunan rayon əmsalları nəyin ünsürüdür?

- əməyin normalaşdırılmasının
- müəssisənin sosial strategiyasının
- əməyin təşkilinin
- ✓ tarif sisteminin
- sosial transfertlər sisteminin

101. əmək haqqının dövlət tənzimlənməsinə daxildir:

- ✓ minimum əmək haqqının səviyyəsini müəyyən etmək
- təqaüdlərin artırılmasını təmin etmək
- əmək haqqının strukturunu müəyyən etmək
- ünvanlı sosial yardımın ödənilməsinə təmin etmək
- mənfəət üzrə vergi dərəcələri müəyyən etmək

102. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində yüksək əmək haqqı nədən asılıdır?

- minimum əmək haqqının səviyyəsindən
- əmək şəraitindən
- istehsal xərclərindən
- istehlak səbəbindən
- ✓ əmək məhsuldarlığından

103. əlavə əmək haqqının səciyyəvi xüsusiyyəti:

- müntəzəmlik
- mütənasiblik
- sabitlik
- daimilik
- ✓ qeyri-müntəzəmlik

104. əmək haqqının artırılması məqsədilə həmkarlar ittifaqı hansı vasitədən istifadə etmir:

- işsizliyin artırılmasına və əməyin ödənilməsinin aşağı düşməsinə səbəb olan istehsalın inhisarçılığına qarşı mübarizə

- ✓ vergi dərəcələrinin ardıcıl qaydada azaldılması
- iş vaxtının qısaltılması hesabına əmək bazarında təklifin məhdudlaşdırılması
- əməyə tələbin artırılması istiqamətində təbliğatın aparılması
- məşğulluğun inkişafını təmin edən istehsal sahələrinin genişlənməsinə dəstək

105. əməyin ödənilməsində əsas subyektiv amillərə aid deyil:

- həmkarlar ittifaqı tərəfindən tənzimləmə
- sosial əməkdaşlıq sistemi
- dövlət tənzimlənməsi
- müəssisədaxili tənzimlənmə
- ✓ əmək bazarın konyukturası

106. Sığorta riski dedikdə nə başa düşülür?

- sığorta hadisələrin baş vermə dövrü
- sığorta təşkilatların gəlirin itirilməsi ehtimalı
- ✓ sığorta hadisəsinin baş vermə ehtimalı
- sığortaolunanların say dinamikası
- sığorta ödəmələrin köçürülməsi

107. Sosial sığorta haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanununa əsasən sosial sığortanın neçə prinsipi var?

- 2
- ✓ 6
- 5
- 4
- 3

108. Sosial sığortanın formalarına aiddir:

- ✓ məcburi və könüllü
- birbaşa və dolaylı
- əsas və əlavə
- mütləq və nisbi
- ümumi və xüsusi

109. Sosial sığortanın neçə forması mövcuddur?

- 4
- 6
- 5
- ✓ 2
- 3

110. Azərbaycanda mövcud olan sosial müavinətlər sisteminə daxil deyil:

- ✓ əhalinin adambaşına düşən ÜDM-un payı,
- uşağın doğulmasına görə ailələrə verilən müavinət
- yetim və valideyn himayəsindən məhrum olunmuş uşaqların qəyyumlarına müavinət
- uşaq ailələrə aylıq müavinət
- ailə başçısının itirilməsinə görə müavinət

111. Sosial transfertlərlər hansı formada ödənilir?

- natura və faiz
- ✓ pul və natura
- natura və aksiz
- faiz və rüsum
- pul və faiz

112. Sosial sığortalanmanın istiqamətlərinə aid deyil:

- tibbi sığorta
- pensiya yaşına çatmaqla əlaqədar
- işsizliklə bağlı
- istehsalatda bədbəxt hadisələrlə bağlı
- ✓ əmlakla bağlı

113. Sosial yardım kimə verilir?

- bütün yaşlı əhali qrupuna
- bütün az yaşlı əhali qrupuna
- ✓ sosial yardıma ehtiyacı olan və bu müəyyən olunduqdan sonra əhalinin yalnız sosial cəhətdən imtiyazlı kateqoriyalarına
- pensiya yaşına çatmış əhaliyə
- əmək fəaliyyəti ilə məşğul olmayan əhaliyə

114. Minimum dövlət sosial standartlarının vəzifələrinə aid deyil:

- əhalinin sosial müdafiəsini, onun ən vacib mal və xidmətlərə olan tələbatını ödəmək
- təminatlı sosial ödəmələrin normativ baxımdan əsaslandırmaq
- cəmiyyətdə sosial sabitliyi təmin etmək
- ✓ əhalinin məşğulluğunu təmin etmək
- mövcud maliyyə vəsaitləri öncül sosial siyasət istiqamətlərinə yönəltmək

115. Sosial transfertlər sisteminə aid deyil:

- ✓ mükafat
- güzəşt
- müavinət
- stipendiya
- təqaüd

116. Sosial transfertlər sisteminin əsas vəzifələrinə aid deyil:

- işləyən və işləməyən vətəndaşların maddi təminatında fərqin azalması
- ✓ işçiyə yüksək səviyyədə əmək haqqının ödənilməsi
- işlə təmin olunma sahəsində yaranan neqativ halların əhalinin gəlirlərinə təsirinin azalması
- əhalinin kəmiyyət və keyfiyyət cəhətdən təkrar istehsalının təmin olunması
- əhalinin sosial cəhətdən əhəmiyyətli xidmətlərlə təmin edilməsi

117. Sosial transfertlər dedikdə nə başa düşülür?

- ✓ dövlət tərəfindən əvəzsiz qaydada əhaliyə pul və natural formada ödənilən vəsaitlər
- əmək fəaliyyəti nəticəsində əldə edilən vəsait
- sahibkarlıq fəaliyyəti nəticəsində əldə edilən gəlirlər
- işəgötürən tərəfindən muzzdlu işçiyə ödənilən pul vəsait
- müəssisə tərəfindən işçiyə ödənilən əmək haqqı

118. Sosial transfertlərin əsas qrupları:

- pensiya, sosial yardım və güzəşt
- stipendiya, müavinət və sığorta
- kompensasiya, güzəşt və sosial zəmanət
- sosial sığorta, dividend və pensiya
- ✓ sosial yardım, sosial zəmanətlər və sosial sığorta

119. Sosial sığorta hadisəsinə nə aid deyil?

- ailə başçısını itirmək

- ✓ nikaha girməyə görə
- pensiya yasına çatmaq
- əlil və ya 18 yasınadək sağlamlıq imkanları məhdudluğunun olmaq
- əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsi (qanunvericiliklə müəyyən olunmuş dövr üçün)

120. Sosial sığorta hadisəsi nəticəsində nə baş verir?

- sığortaolunana sığorta təşkilatı tərəfindən kredit veririr
- sığortaolunana əmək fəaliyyəti nəticəsində mükafat verilir
- sığortaolunana pensiya müavinəti almaq hüququ veririr
- sığortaolunana mülkiyyətçi olmaq hüququ veririr
- ✓ sığortaolunana sığorta təşkilatı tərəfindən sığorta ödəməsi almaq hüququ veririr

121. Sosial transfertlər mexanizmi nəyi nəzərdə tutur?

- özündən asılı olmayan səbəblərdən işini və qazancını itirənlərin, həmçinin əmək bazarında rəqabət aparmaq qabiliyyəti olmayanların minimum maddi təminatını
- gəlirlər və əmək haqqı sahəsindəki fəaliyyətin iqtisadi və sosial siyasətin başqa istiqamətləri ilə əlaqələndirilməsi
- əhalinin sosial-iqtisadi fəallığına şəraitinin yaradılması
- əmək fəaliyyətində mövcud olan bütün sosial normativlərə riayət edilməsi
- ✓ vergi qoyma yolu ilə əhalinin yuxarı və orta təminatlı təbəqələrin gəlirlərinin müəyyən hissəsinin yoxsul və aztəminatlı təbəqələrinə yönləndirilməsi

122. Gəlirlərin və əmək haqqının dövlət tənzimlənməsinin əsas məqsədi:

- ✓ hər kəsin qəbul olunmuş yaşayış minimumundan aşağı olmamaq şərti ilə istehlakının təmin olunması
- istehlak səbətin həcminə uyğun minimum əmək haqqının ödənilməsi
- əhalinin bütün kateqoriyalarına elitar istehlak büdcəsinin tətbiqi
- əhalinin yüksək həyat səviyyəsinin təmin olunması
- məşğul olanların yüksək əmək haqqı ilə təmin olunması

123. əhalinin gəlirlərinin tənzimlənmə mexanizmində əsas rol kim oynayır?

- ✓ dövlət
- işəgötürən
- sahibkar
- səhmdar
- mülkiyyətçi

124. Gəlirlərin dövlət tənzimlənməsinin vəzifələrinə aid deyil:

- minimum əmək haqqının səviyyəsini minimum istehlak mal və xidmətlərinin dəyərinə uyğun olaraq müəyyən etmək
- gəlirlərin büdcə vasitəsilə yenidən bölgüsünün daha səmərəli yollarını müəyyən etmək
- gəlirlərinin bölgüsündə aztəminatlı əhali qruplarının mənafeələrini müdafiə etmək
- əhalinin istehlakını ən azı yaşayış minimumu büdcəsi səviyyəsində təmin etmək
- ✓ əhalinin innovasiya fəaliyyətini genişləndirmək

125. əmək haqqı sahəsində dövlətin minimum zəmanətlərin sırasına daxil deyil:

- rayon əmsallarının minimum səviyyəsi
- əmək haqqının minimum səviyyəsi
- növbəti məzuniyyət günlərin minimum miqdarı
- ✓ mükafatın məbləği
- 1-ci tarif dərəcəsinin səviyyəsi

126. əmək haqqının dövlət tənzimlənməsinə daxil deyil:

- əmək haqqının ödənilməsində dövlət zəmanəti
- əmək haqqına dövlət tərəfindən rayon əmsallarının və əlavələrin təsdiqi
- əmək haqqının vergi yolu ilə tənzimlənməsi

- ✓ mükafat sistemlərinin işlənməsi
- minimum əmək haqqının dövlət tərəfindən təsdiqi və artırılması

127. Muzdlu işçilər əmək bazarının hansı üsürünə aiddir:

- mexanizminə
- ✓ subyektinə
- obyektinə
- konyukturasına
- infrastrukturuna

128. əmək bazarının subyektlərinə aid deyil:

- həmkarlar ittifaqı
- dövlət
- ✓ ixtisasartırma institutları
- muzdlu işçilər
- işəgötürənlər

129. İşsizlik müavinəti dedikdə nə başa düşülür?

- ailədə himayəlik yükü
- ssuda faizi
- insanın ixtisas səviyyəsi
- ✓ sosial transfert
- qonorar

130. Vətəndaşın işsizlər sırasına daxil edilməsi üçün hansı şərt zəruri deyil?

- ✓ yeni ixtisasa yiyələnməsi
- məşğulluq xidmətində qeydə alınması
- işin və qazancın olmaması
- iş axtarışında fəallıq
- işə başlamaq hazırdır

131. Məşğulluq sahəsində dövlət siyasətinin əsas məqsədi nədən ibarətdir?

- daxili miqrasiyanı gücləndirməkdən
- işsizlərin sosial sığortalanmasından
- ✓ ölkədə tam, səmərəli və könüllü məşğulluğu təmin etməkdən
- əmək bazarının seqmentləşməsindən
- həyatın keyfiyyəti ilə bağlı beynəlxalq sosial standartlarına nail olmaqdan

132. əməyə tələb və təklifin stimullaşdırılması dövlətin əmək bazarına təsirin hansı növünə aiddir?

- neqativ
- interaktiv
- pozitiv
- ✓ aktiv
- passiv

133. İşsiz vətəndaşın iş axtarma dövrü necə adlanır?

- işsizliyin həddi
- işsizliyin uzunluğu
- işsizliyin sayı
- işsizliyin artımı
- ✓ işsizliyin müddəti

134. əmək bazarın hansı üsürünə muzdlu işçilər aiddir?

- Rəqabət
- ✓ Subyekti
- Obyekti
- İnfrastruktur
- Mexanizmi

135. əmək bazarında segmentləşmə nədir?

- ✓ işçi qüvvəsinin hərəkətini məhdudlaşdıran qapalı sektorlara bölgüsü
- işəgötürənlərlə muzzdlu işçilərin maraqlarının razılaşması və qarşılıqlı fəaliyyəti
- işçi qüvvəsinin hərəkəti
- insanların əməkqabiliyyətini müəyyən edən müxtəlif keyfiyyətlərin məcmusu
- işçi qüvvəsinə olan tələbatın təklifi üstələməsi

136. əmək bazarına hansı komponent daxil deyil?

- ✓ obyektlər
- subyektlər
- iqtisadi proqramlar
- bazar infrastruktur
- bazar mexanizmi

137. Vergi qoymaya cəlb olunmayan gəlirlərin sırasına daxil deyil:

- pensiya
- ünvanlı sosial yardım
- stipendiya
- aliment
- ✓ əmək haqqı

138. Azərbaycanda vergilərin hansı növləri mövcuddur?

- yuxarı və aşağı
- ✓ birbaşa və dolay
- ilkin və ikinci
- mütləq və nisbi
- inzibati və iqtisadi

139. Azərbaycanda vergilərin neçə növü mövcuddur?

- 5
- 6
- ✓ 2
- 3
- 4

140. Vergi qoymaya cəlb olunan fiziki şəxslərin gəlirlərinə aid deyil:

- intellektual fəaliyyət nəticəsində alınan qonorar
- ✓ ünvanlı sosial yardım
- əmlakın satışından əldə edilən gəlir
- mükafat
- əmək haqqı

141. Vergi qoymanın obyektı kimi çıxış edir:

- ✓ qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş hər hansı fəaliyyət nəticəsində əldə edilən gəlir
- ünvanlı sosial yardım
- birdəfəlik müavinətlər

- təqaüdlər
- sosial transfertlər

142. Azərbaycanca müəssisənin mənfəətindən neçə faiz vergi tutulur?

- 40%
- 50%
- 10%
- ✓ 20%
- 30%

143. Azərbaycanda müəssisənin əmək Haqqı Fondunun neçə faizi Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun hesabına ayrılır?

- 23%
- 24%
- 20%
- 21%
- ✓ 22%

144. Azərbaycanda əmək haqqının neçə faizi Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun hesabına ayrılır?

- ✓ 3%
- 4%
- 1%
- 5%
- 2%

145. Azərbaycanda fiziki şəxslərin gəlirlərinə vergi qoymanın hansı şkalası tətbiq olunur?

- 100 manata qədər, 100-1000 manat, 1000 manatdan yuxarı
- 500 manata qədər, 500-5000 manat, 5000 manatdan yuxarı
- 400 manata qədər, 400-4000 manat, 4000 manatdan yuxarı
- 300 manata qədər, 300-3000 manat, 3000 manatdan yuxarı
- ✓ 200 manata qədər, 200-2000 manat, 2000 manatdan yuxarı

146. əhalinin gəlirlərinin tənzimlənməsinin əsas aləti kimi nə çıxış edir?

- sosial zəmanətlər
- kredit
- ✓ gəlir vergisi
- mənfəətdə iştirak
- ssuda faizi

147. Fiziki şəxslərdən gəlir vergisinin tutulmasının prinsiplərinə daxil deyil:

- vergi məbləğinin vətəndaşların şəxsi gəlirlərinə əsasən hesablanması
- vətəndaşların ayrı-ayrı kateqoriyalarına verilən və mühüm sosial məsələlərin həllinə yönəldilən məqsədli vergi güzəştlərinin tətbiq olunması
- ✓ müəssisə mənfəətində iştirak etmə
- vergi tutulması meyarlarına müntəzəm olaraq yenidən baxılması
- verginin vətəndaşların şəxsi gəlirlərindən ödənilməsi

148. Vergitutmanın əsas hüquqi prinsiplərinə aid deyil:

- bərabər vergi yükü prinsipi
- dövlətin və vergi ödəyicilərinin maraqlarının uyğunluğu prinsipi
- vergi qanunlarının qeyri-vergi qanunlarından üstün tutulması prinsipi
- vergilərin qanunla müəyyən edilməsi prinsipi
- ✓ sosial ədalətlik prinsipi

149. əsas iş yeri üzrə gəlirlərin sırasına aid deyil:
- əmək haqqı
 - ✓ təqaüd
 - əmək haqqına əlavələr
 - işçilərə müəssisənin mənfəətindən ödənilən vəsaitlər
 - mükafat
150. Qanunvericilikdə vergi dövrü kimi nə hesab edilir?
- təqvim günü
 - on illik
 - ✓ təqvim ili
 - təqvim rübü
 - təqvim ayı
151. əhalinin gəlirlərinə vergiqoyma sistemində əsas yer hansı gəlir vergisi tutur?
- əlavə dəyər vergisi
 - aksizlər və rüsumlar
 - müəssisənin mənfəətindən tutulan vergi
 - ✓ fiziki şəxslərin gəlirlərindən tutulan vergi
 - sosialyönümlü ödəmələrdən tutulan vergi
152. əhalinin gəlirlərinə vergiqoymanın əsas səbəbləri sırasına daxil deyil:
- əhalinin gəlirlərinin səviyyəsinin tənzimlənməsi
 - əhalinin sosial müdafiəsinin təmin edilməsi
 - ✓ əhalinin xərclər istiqamətlərinin tənzimlənməsi
 - dövlət büdcənin gəlir mənbəyi kimi çıxış etməsi
 - fiskal funksiyanın yerinə yetirilməsi
153. Ümumi büdcəsi olan və birlikdə yaşayan bir və ya bir neçə fərdin məşğuliyyət növlərinin, əmlakın, əldə etdikləri və malik olduqları maddi və mənəvi nemətlərin məcmusu dedikdə nə başa düşülür?
- əmək qabiliyyətli insanlar
 - briqadalar
 - kollektiv təsərrüfatlar
 - fermer təsərrüfatları
 - ✓ ev təsərrüfatı
154. Ev təsərrüfatı natural və əmtəə xarakterli əmək, istehsal və iqtisadi fəaliyyətin hansı əhatə edir?
- natural xarakterli əmək fəaliyyətini
 - ✓ iqtisadi fəaliyyətin bütün növlərini
 - əmtəə xarakterli əmək fəaliyyətini
 - heç birini
 - istehsal fəaliyyətini
155. Bunlardan hansını ev təsərrüfatı anlayışına daxil etmək olmaz: bütün istehlakçıları, muzzdlu işçiləri, xırda və iri kapital sahiblərini; torpağı, istehsal vasitələrini; ictimai istehsalda məşğul olan və məşğul olmayan şəxsləri?
- bütün istehlakçıları, muzzdlu işçiləri, xırda və iri kapital sahiblərini
 - ictimai istehsalda məşğul olan və məşğul olmayan şəxsləri
 - ✓ hamısını etmək olar
 - heç birini etmək olmaz
 - torpağı, istehsal vasitələrini,
156. Ev təsərrüfatına hansı qrup insanlar daxildir?

- müştərək müəssisə quran insanlar
- birgə yaşayan, müxtəlif mənbələrdən əldə olunan gəlirlərlərdən birlikdə istifadə edən insanlar
- kollektiv təsərrüfatlarda çalışanlar
- ✓ birgə yaşayan, öz gəlirlərini və əmlaklarını bütövlükdə və ya hissə-hissə birləşdirən, müxtəlif mal və xidmətləri müştərək istehlak edən insanlar
- qohumluq münasibəti olan, öz əmlaklarını birləşdirərək istəsə və ya fermer təsərrüfatı yaradan insanlar

157. Nəzəri cəhətdən ev təsərrüfatının üzvləri bir-biri ilə hansı əlaqələrə malikdirlər?

- iqtisadi əlaqələrə
- sosial əlaqələrə
- şəxsi əlaqələrə
- heç bir əlaqəyə malik deyillər
- ✓ qohumluq əlaqələrinə

158. Bunlardan hansı ailə iqtisadiyyatının sosial-demoqrafik aspekti ilə bağlı məsələlərə daxildir?

- ✓ ailədə bir, iki və daha çox uşağın tərbiyəsi üçün tələb olunan vəsaitlərin miqdarı
- ailələrə bazar iqtisadiyyatı amilin təsirinin gücləndirilməsi
- ailənin sosial statusunun onun iqtisadi vəziyyətinə təsirinin tədqiq olunması
- ailənin iqtisadi vəziyyətinin və iqtisadi davranışının qarşılıqlı əlaqədə təhlili
- ailədaxili iqtisadi münasibətlərin tədqiq olunması

159. Bunlardan hansı ailə iqtisadiyyatının sosial-psixoloji aspekti ilə bağlı məsələlərə daxildir?

- ailə və cəmiyyət nöqteyi-nəzərindən müxtəlif demoqrafik ailə tiplərin qənaətliliyi
- ailənin sosial statusunun onun iqtisadi vəziyyətinə təsirinin tədqiq olunması
- ailələrə ictimai həyatda baş verən dəyişikliklərinin təsiri
- ailənin ictimai həyatda baş verən dəyişikliklərə uyğunlaşması
- ✓ ailədaxili iqtisadi münasibətlərin cəmiyyətdə baş verən hadisələrin təsiri altında dəyişilməsi

160. Bunlardan hansı ailə iqtisadiyyatının sosial-iqtisadi və funksional-iqtisadi aspektləri ilə bağlı məsələlərə daxildir?

- ailənin iqtisadi davranışın növlərinin iqtisadi səmərəliliyi
- ✓ ailənin sosial statusunun onun iqtisadi vəziyyətinə təsirinin tədqiq olunması
- ailənin iqtisadi vəziyyətinin və iqtisadi davranışının qarşılıqlı əlaqədə təhlili
- ailədə bir, iki və daha çox uşağın tərbiyəsi üçün tələb olunan vəsaitlərin miqdarı
- ailədaxili iqtisadi münasibətlərin tədqiq olunması

161. Bunlardan hansı ailə iqtisadiyyatının funksional-iqtisadi aspektli ilə bağlı məsələlərə daxildir?

- ailə və cəmiyyət nöqteyi-nəzərindən müxtəlif demoqrafik ailə tiplərin qənaətliliyi
- ailənin sosial statusunun onun iqtisadi vəziyyətinə təsirinin tədqiq olunması
- ailənin iqtisadi vəziyyətinin və iqtisadi davranışının qarşılıqlı əlaqədə təhlili
- ailənin iqtisadi davranışın növlərinin iqtisadi səmərəliliyi
- ✓ ailənin iqtisadi vəziyyətinin və iqtisadi davranışının qarşılıqlı əlaqədə təhlili; onlara ictimai həyatda baş verən dəyişikliklərinin təsiri,

162. Bunlardan hansı ailə iqtisadiyyatının sosial-demoqrafik bağlı məsələlərə daxil deyil?

- ailədə bir uşağın tərbiyəsi üçün tələb olunan vəsaitlərin miqdarı
- ailənin iqtisadi davranışın növlərinin iqtisadi səmərəliliyi
- ailədə iki və daha çox uşağın tərbiyəsi üçün tələb olunan vəsaitlərin miqdarı
- ✓ ailənin sosial statusunun onun iqtisadi vəziyyətinə təsirinin tədqiq olunması
- ailə və cəmiyyət nöqteyi-nəzərindən müxtəlif demoqrafik ailə tiplərin qənaətliliyi

163. Müstəqim işəməz əmək haqqı sisteminin tətbiqində ən başlıca sərf:

- ✓ səmərəli əmək bölgüsü və əmək kooperasiyası
- normaların elmi əsaslar üzrə müəyyən edilməsi və işlərin düzgün təsnifatı
- əməyin təşkil səviyyəsi

- əməyin kəmiyyəti və keyfiyyətinin nəzərə alınması
- iş yerlərinin səmərəli təşkili

164. Bunlardan hansı ailə iqtisadiyyatının sosial-demoqrafik və sosial-psixoloji aspekti ilə bağlı məsələlərə daxil deyil?

- ✓ ailənin iqtisadi vəziyyətinin və iqtisadi davranışının qarşılıqlı əlaqədə təhlili
- ailədə bir, iki və daha çox uşağın tərbiyəsi üçün tələb olunan vəsaitlərin miqdarı
- ailənin iqtisadi davranışın növlərinin iqtisadi səmərəliliyi
- ailədaxili iqtisadi münasibətlərin tədqiq olunması, cəmiyyətdə baş verən hadisələrin təsiri altında onların dəyişilməsi
- ailə və cəmiyyət nöqtəyi-nəzərindən müxtəlif demoqrafik ailə tiplərin qənaətliyi

165. Bunlardan hansı ailə iqtisadiyyatının sosial-iqtisadi və funksional-iqtisadi aspektləri ilə bağlı məsələlərə daxil deyil?

- ailənin sosial statusunun onun iqtisadi vəziyyətinə təsirinin tədqiq olunması;
- ✓ ailədə bir, iki və daha çox uşağın tərbiyəsi üçün tələb olunan vəsaitlərin miqdarı
- ailənin ictimai həyatda baş verən dəyişikliklərinin təsirinə uyğunlaşması
- ailənin iqtisadi vəziyyətinin və iqtisadi davranışının qarşılıqlı əlaqədə təhlili
- ailənin onlara ictimai həyatda baş verən dəyişikliklərinin təsiri

166. Ölkəmizdə əhalinin aztəminatlı hissəsinin yaşayış səviyyəsini yüksəltmək üçün 2004-cü ildə gəlir vergisi ilə bağlı hansı tədbir həyata keçirilmişdir:

- ✓ Aylıq gəlirin vergi tutulmayan məbləği 150000 AZM-ə qaldırıldı, vergitutma şkalasının sayı 3-ə endirildi və yalnız 2 vergi dərəcəsi (14 və 35%) saxlanıldı.
- Bütçə təşkilatları və yerli özünüidarəetmə orqanları gəlir vergisini ödəməkdən azad edildi.
- Milli və ya xarici valyutanın, həmçinin qiymətli kağızların xaricə aparılması və ya xaricdən gətirilməsi gəlir vergisindən azad edildi.
- Gəlir vergisinin dərəcəsi kənd təsərrüfatı subyektlərində 12%-ə endirildi.
- Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi bankı və onun qurumları bütün vergilərdən azad edildi.

167. əhalinin hər nəfərinə düşən real gəlirlər necə hesablanır:

- əmək haqqı fondunun işləyənlərin sayına nisbəti
- milli gəlirin sənaye-istehsal heyətinin sayına nisbəti
- ÜDM-un işləyənlərin sayına nisbəti
- ✓ ölkənin real gəlir fondunun əhalinin sayına nisbəti
- milli gəlirin əhalinin ümumi sayına nisbəti

168. Ev təsərrüfatlarında orta hesabla adambaşına düşən gəlirlərin həcmi ilk növbədə nədən asılıdır?

- ✓ Gəlirlərin ümumi səviyyəsindən, əmək qabiliyyətli və əmək qabiliyyətinə malik olmayanların nisbətindən və yaxud himayəlik yükündən
- Ailə üzvlərinin sahibkarlıq fəaliyyətindən əldə etdiyi gəlirlərdən
- Ailədə əmək qabiliyyətli və əmək qabiliyyətinə malik olmayanların nisbətindən
- Ailədə işləyənlərin sayından, onların aldıkları əmək haqqından
- Bütçə gəlirlərindən, ölkədəki orta əmək haqqının səviyyəsindən

169. Bunlardan hansı ev təsərrüfatlarının iqtisadi cəhətdən qeyri-istehsal funksiyasına aiddir?

- fərdi əmək və sahibkarlıq fəaliyyəti, ev şəraitində qeyri-ərzaq məhsulun hazırlanması, məişət texnikasının, mebelin təmiri
- şəxsi həyatı təsərrüfatının aparılması, yəni ev təsərrüfatında və ondan kənarda istehlak məqsədilə, kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı üçün bütün torpaq növlərinin və sahələrinin istifadəsi
- əhaliyə müxtəlif məişət xidmətlərinin göstərilməsi
- ✓ ailə icarəsi, yəni ailəyə məxsus olan şəxsi mülkiyyətin, əmlakın icarəyə verilməsi
- fərdi ailə ticarəti

170. Bunlardan hansı ev təsərrüfatlarının şəxsi istehsal funksiyasına aid deyil?

- ✓ qiymətli kağızların əldə edilməsi və istifadəsi, valyuta və bank əməliyyatları
- fərdi ailə ticarəti
- əhaliyə müxtəlif məişət xidmətlərinin göstərilməsi
- fərdi əmək və sahibkarlıq fəaliyyəti ev şəraitində qeyri-ərzaq məhsulun hazırlanması, məişət texnikasının, mebelin təmiri

- şəxsi həyatı tərərufatının aparılması, yəni ev tərərufatında və ondan kənarda istehlak məqsədilə, kənd tərərufatı məhsullarının istehsalı üçün bütün torpaq növlərinin və sahələrinin istifadəsi
- 171.** Bunlardan hansı ev tərərufatlarının iqtisadi cəhətdən qeyri-istehsal funksiyasına aiddir?
- fərdi əmək və sahibkarlıq fəaliyyəti ev şəraitində qeyri-ərzaq məhsulun hazırlanması
 - ictimai istehsalın təşkili
 - ailə ticarəti
 - məişət texnikasının, mebelin təmiri və əhaliyə müxtəlif məişət xidmətlərinin göstərilməsi
 - ✓ qiymətli kağızların əldə edilməsi və istifadəsi, valyuta və bank əməliyyatları
- 172.** əmək haqqının təşkili ünsürləri:
- əməyin təşkili, əməyin stimullaşdırılması, tarif sistemi
 - mükafatlandırma, tarif sistemi, əməyin qiymətləndirilməsi
 - əməyin motivləşdirilməsi, əməyin normalaşdırılması, əmək haqqı fondu
 - əməyin ödənilməsi fondu, tarif sistemi, əməyin təşkili
 - ✓ əmək haqqının forma və sistemləri, əməyin normalaşdırılması, tarif sistemi
- 173.** Bunlardan hansı ev tərərufatında yaranan gəlirdir: əmək haqqı və pensiya; müavinətlər və sosial müdafiə məqsədilə ödəmələr; dividendlər və əmanətdən faizlər?
- ✓ hec biri
 - əmək haqqı və pensiya
 - müavinətlər və sosial müdafiə məqsədilə ödəmələr
 - dividendlər və əmanətdən faizlər
 - hamısı
- 174.** Bunlardan hansı ev tərərufatından kənarda yaranan gəlirdir: əmək haqqı; sosial müdafiə məqsədilə ödəmələr; dividendlər və əmanətdən faizlər?
- dividendlər və əmanətdən faizlər
 - hec biri
 - əmək haqqı
 - ✓ hamısı
 - sosial müdafiə məqsədilə ödəmələr
- 175.** Bunlardan hansı ev tərərufatında yaranan gəlirdir?
- əmək haqqı və sosial müdafiə məqsədilə ödəmələr, ev tərərufatlarında istehsal olunmuş məhsuldan əldə olunan gəlir
 - hamısı
 - ✓ ev tərərufatlarında istehsal olunmuş məhsul və xidmətlərin hesabına əldə olunan gəlir
 - dividendlər və əmanətdən faizlər, ev tərərufatlarında göstərilən xidmətlərdən əldə olunan gəlir
 - müavinətlər və sosial müdafiə məqsədilə ödəmələr, əmək haqqı
- 176.** Loqarifmik bölgü funksiyasından nə zaman istifadə edilir?
- ev tərərufatlarında istehsal olunmuş məhsulun həcmnin nüəyyən olunmasında
 - ✓ ev tərərufatlarının müəyinəsinə əsaslanan təhlilin aparılmasında
 - ev tərərufatlarına yardımın edilməsi üçün
 - ev tərərufatlarında məşğulluğun öyrəniməsində
 - ev tərərufatlarının sayının müəyyənədirilməsində
- 177.** Ev tərərufatlarında pul gəlirlərinin səviyyəsi nə ilə müəyyən edilir?
- ailələrin müəyyən dövr ərzində dövlətdən aldığı vəsaitlərlə
 - ev tərərufatlarında istehsal olunan məhsulun həcmi ilə
 - müəyyən dövr ərzində ev tərərufatlarının hər 10 nəfərinə düşən pul gəlirlərinin ümumi məbləği ilə
 - ✓ müəyyən dövr ərzində ev tərərufatlarının hər 100 nəfərinə düşən pul gəlirlərinin ümumi məbləği ilə
 - müəyyən dövr ərzində ev tərərufatlarının üzvlərini aldıqları əmək haqqı və sosial müavinətlərlə

- 178.** Mükafatlandırma sisteminin əsas ünsürləri:
- mükafatlandırma mənbələri və dövrü mükafatlandırma
 - ✓ mükafatlandırmanın göstəriciləri və şərtləri, mükafatın ölçüsü, mükafatlandırılan işçilərin dairəsi, dövrü mükafatlandırmanın mənbələri
 - işçilərin mükafatlandırma dairəsi və dövrü mükafatlandırma
 - mükafatın göstəriciləri, mükafatların şərtləri və ölçüsü
 - mükafatın ölçüsü və mükafatlandırılan işçilərin dairəsi
- 179.** Müasir dövrdə vergitutmanın prinsipləri dedikdə aşağıdakılardan hansı başa düşülür?
- əlavə dəyər vergisi ödəyicilərinin qeyri-qanuni hərəkətlərinin qarşısının alınması
 - yüksək təmin olunmuş əhali qruplarının gəlirlərinin orta və aztəminatlı əhali qrupları arasında yenidən bölgüsünü həyata keçirmək qabiliyyəti
 - vergi inzibatchılığı sahəsində xüsusi tədbirlərin həyata keçirilməsi vergi sisteminin təkmilləşdirilməsi
 - borclu vergi ödəyicilərinin sayının azaldılması üçün vergi güzəştlərini həyata keçirilməsi
 - ✓ vergi sahəsində mövcud olan başlıca ideya və qaydaların məcmusu başa düşülür
- 180.** Hər hansı bir dövlətin vergi sisteminin sosial potensialı dedikdə nə nəzərdə turulur?
- əlavə dəyər vergisi ödəyicilərinin qeyri-qanuni hərəkətlərinin qarşısının alınması
 - borclu vergi ödəyicilərinin sayının azaldılması üçün vergi güzəştlərini həyata keçirilməsi
 - vergi inzibatchılığı sahəsində xüsusi tədbirlərin həyata keçirilməsi vergi sisteminin təkmilləşdirilməsi
 - ✓ yüksək təmin olunmuş əhali qruplarının gəlirlərinin orta və aztəminatlı əhali qrupları arasında yenidən bölgüsünü həyata keçirmək qabiliyyəti
 - nəgd hesablaşmalara nəzarətin artırılması və qanunlara əməl etməyən vergi ödəyiciləri barədə inzibati tədbirlərin görülməsi
- 181.** Bazar iqtisadiyyatı şəraitində bunlardan hansı vergitutmanın əsas hüquqi prinsiplərinə aid edilmir?
- Vergilərin qanunla müəyyən edilməsi prinsipi
 - Bərabər vergi yükü prinsipi
 - ✓ Vergi yığımını sahəsində xüsusi tədbirlərin həyata keçirilməsi prinsipi
 - Vergi ödəyicilərinin qeyri-qanuni vergilərdən dövlət tərəfindən müdafiə edilməsi prinsipi
 - Vergi qanunlarının qeyri-vergi qanunlarından üstün tutulması prinsipi
- 182.** Bazar iqtisadiyyatı şəraitində vergitutmanın hüquqi prinsipləri dedikdə aşağıda qeyd edilənlərdən hansı başa düşülür?
- ✓ sistemin mahiyyətini müəyyən edən əsas hüquqi qanunlar başa düşülür
 - gəlirlərinin hüquqi baxımdan yenidən bölgüsünü həyata keçirmək başa düşülür
 - vergi inzibatchılığı sahəsində xüsusi tədbirlərin həyata keçirilməsi başa düşülür
 - borclu vergi ödəyicilərinin sayının azaldılması üçün inzibati tədbirlər başa düşülür
 - vergi sahəsində mövcud olan başlıca qaydaların məcmusu başa düşülür
- 183.** Bunlardan hansı dövlətin vergiqoyma sisteminin ümumi göstəricilərinin sırasına aid deyil?
- ümumi milli məhsulun həcmində bütün vergi daxilolmaların payı
 - yuxarıda göstərilənlərin hamısı aiddir
 - vergi daxilolmaların müxtəlif səviyyəli büdcələr arasında bölüşdürülməsi
 - ✓ vergi ödəyicilərinin qeyri-qanuni vergilərdən dövlət tərəfindən müdafiə edilməsi
 - əsas vergilərdə oxşarlıq
- 184.** Azərbaycanda aşağıdakılardan hansı qeyri-sahibkarlıq fəaliyyətindən əldə olunan gəlirlərə aid deyil?
- fiziki şəxsin mükafat şəklində əldə etdiyi gəlir
 - royalti
 - dividend
 - ✓ müəssisənin bağlanması razılıq verilməsinə görə alınan gəlir
 - əmlakın icarəyə verilməsindən gəlir
- 185.** Bazar iqtisadiyyatı şəraitində bunlardan hansı qeyri-sahibkarlıq fəaliyyətindən əldə olunan gəlirlərə aid edilmir?

- ✓ əsas vəsaitlərin təqdim edilməsindən alınan və gəlirə daxil edilən məbləğlər
 - royalti
 - fiziki şəxsin mükafat şəklində əldə etdiyi gəlir
 - əmlakın icarəyə verilməsindən gəlir
 - dividend
- 186.** əhalinin aztəminatlı hissəsinin yaşayış səviyyəsini yüksəltmək üçün 2004-cü ildə Azərbaycanda gəlir vergisi ilə bağlı hansı qərar qəbul olundu?
- Bütçə təşkilatları və yerli özünüidarəetmə orqanları gəlir vergisini ödəməkdən azad edildi.
 - Gəlir vergisinin dərəcəsi kənd təsərrüfatı subyektlərində 12%-ə endirildi.
 - ✓ Aylıq gəlirin vergi tutulmayan məbləği 150000 AZM-ə qaldırıldı, vergitutma şkalasının sayı 3-ə endirildi və yalnız 2 vergi dərəcəsi (14 və 35%) saxlanıldı.
 - Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi bankı və onun qurumları bütün vergilərdən azad edildi.
 - Milli və ya xarici valyutanın, həmçinin qiymətli kağızların xaricə aparılması və ya xaricdən gətirilməsi gəlir vergisindən azad edildi.
- 187.** Aşağıdakı nəzəriyyələrdən hansı gəlirlərdən tutulan vergi dərəcələri və investisiya fəallığı arasında asılılığı öyrənir?
- ✓ Laffer nəzəriyyəsi
 - Smit nəzəriyyəsi
 - tələb-təklif nəzəriyyəsi
 - Fillips nəzəriyyəsi
 - Keyns nəzəriyyəsi
- 188.** Bunlardan hansı fiziki şəxslərin vergiyə cəlb olunan gəlirlərinə aid deyil?
- ✓ icarəyə verilən obyektlərdən əldə olunan gəlirlər
 - yuxarıda göstərilənlərin hamısı aiddir
 - muzzdlu işə aid olmayan fəaliyyətdən əldə edilən gəlirlər
 - muzzdlu işlə əlaqədar əldə edilən gəlirlər
 - vergilərdən azad edilən gəlirlərdən başqa bütün digər gəlirlər
- 189.** Gəlirlər və əmək haqqı siyasəti kursun məqsədi nədən ibarətdir?
- institusional fəaliyyətin həyata keçirilməsindən
 - ✓ bazar iqtisadiyyatı şəraitində bölgü münasibətlərinin nəzəri əsaslarının öyrənilməsindən
 - gəlirlərə veriqoymanın təkmilləşdirməsindən
 - əmək haqqı fondunun tərkibinin tənzimlənməsindən
 - iqtisadi nəzəriyyənin əsas müddəalarının öyrənməsindən
- 190.** Gəlirlər və əmək haqqı siyasəti kursunun predmetinə daxil deyil:
- əhalinin gəlirlərinin formalaşdırılması
 - əhalinin gəlirlərinin istifadəsi
 - əhalinin gəlirlərinin xərclənməsi istiqamətlərinin müəyyənləşdirilməsi
 - ✓ əhalinin ailə gəlirlərində iştirak edənlərin sayının tənzimlənməsi
 - əhalinin gəlirlərinin bölgüsü
- 191.** Gəlirlər və əmək haqqı siyasətinin funksiyalarına daxil deyil:
- əhalinin mövcud həyat səviyyəsinin saxlanması
 - dövlət büdcəsinin vəsaitlərinin yenidən bölgüsü
 - ✓ xarici investisiyaların cəlb edilməsi
 - ölkədə sosial gərginliyin azalması
 - ictimai və şəxsi rifah halının yüksəldilməsi istiqamətində müəssisə və vətəndaşların fəaliyyətinin fəallaşdırılması
- 192.** Gəlirlər və əmək haqqı siyasətinin nəticələri hansı makroiqtisadi göstəricidə birbaşa əks olunur?
- əhalinin ümumi sayı

- dövlət büdcəsinin gəlirləri
- əsas fondlar
- iqtisadiyyatda mənfəət
- ✓ əhalinin adambaşına düşən ÜDM-un həcmi

193. Gəlirlərin tənzimlənməsində hansı səviyyələr mövcuddur?

- ✓ respublika, region və yerli
- ali, sahə və ərazi
- ali, sahə və müəssisə
- yuxarı, orta və aşağı
- respublika, şəhər və kənd

194. Dövlətin sosial-iqtisadi siyasətinin əsas məqsədi nədən ibarətdir?

- ✓ əhalinin həyat səviyyəsinin yüksəltməkdən
- əhalinin məşğulluğunu təmin etməkdən
- əhaliyə sosial transfertlərin ödənilməkdən
- əhalinin sosial maraqlarını əks etdirməkdən
- əhalinin əmanətlərinin cəlb etməkdən

195. Dövlətin sosial-iqtisadi siyasətinin əsasını hansı siyasət təşkil edir?

- fiskal siyasət
- investisiya siyasəti
- maliyyə-kredit siyasəti
- vergi siyasəti
- ✓ gəlirlər və əmək haqqı siyasəti

196. Gəlirlər və əmək haqqı siyasətinin həyata keçirilməsi ilə bağlı münasibətlərə aiddir:

- ✓ sosial-əmək
- siyasi
- millətlərarası
- irqlərarası
- beynəlxalq

197. Gəlirlər və əmək haqqı siyasətinin həyata keçirilməsində hansı fəaliyyət mövcud deyil:

- formalaşma
- tənzimlənmə
- vergiqoyma
- ✓ istehsal
- bölgü

198. Gəlirlər və əmək haqqı siyasəti kursun məzmununa aid deyil:

- idarəetmə
- vergiqoyma
- ✓ planlaşdırma
- bölgü
- tənzimlənmə

199. Gəlirlər və əmək haqqı siyasəti fənni hansı sahədə kadr hazırlığı ilə bağlı tədris olunur?

- siyasət
- ✓ iqtisadiyyat
- təhsil
- beynəlxalq siyasi münasibətlər
- səhiyyə

200. Gəlirlərin tənzimlənməsində neçə səviyyə mövcuddur?

- 2
- 4
- 5
- 6
- ✓ 3

201. Gəlirlər və əmək haqqı siyasətinin həyata keçirilməsi hansı sahədə fəaliyyət göstərən qanunlara əsaslanır

- elmi-texniki tərəqqi sahəsində
- innovasiya sahəsində
- demoqrafiya sahəsində
- miqrasiya sahəsində
- ✓ sosial-əmək sferasında

202. Gəlirlər və əmək haqqı siyasəti dövlətin hansı siyasəti ilə daha çox əlaqədardır?

- ✓ sosial-iqtisadi siyasət
- investisiya siyasəti
- maliyyə siyasəti
- elmi-texniki siyasəti
- innovasiya siyasəti

203. Gəlirlər və əmək haqqı siyasəti fənni hansı tədris kurslarla əlaqədardır?

- “Qiymətin əmələgəlməsi”, “Ətraf mühitin iqtisadiyyatı”, “İqtisadi tarix”
- ✓ “Əməyin iqtisadiyyatı”, “İnsan resursların idarə edilməsi”, “Sosial sferanın iqtisadiyyatı”
- “Ətraf mühitin iqtisadiyyatı”, “Qiymətli kağızlar”, “Sənaye iqtisadiyyatı”
- “Müəssisənin iqtisadiyyatı”, “İqtisadi tarix”, “Qiymətli kağızlar”
- “İqtisadi coqrafiya”, “Əməyin fiziologiyası”, “Ailənin sosiologiyası”

204. Gəlirlər və əmək haqqı siyasəti kursunun əsas bölmələrinə aid deyil:

- gəlirlərin iqtisadi təbiəti və onların formalaşması
- əhali gəlirlərinin quruluşu və əldə olunma mənbələri
- əhali gəlirlərinin tərkibində əmək haqqının xüsusi yeri və əhəmiyyəti
- sosial transfertlər və əhali gəlirinin formalaşmasında onların rolu
- ✓ işçilərin istehlakına yönəldilən vəsaitlərin planlaşdırılması

205. Gəlirlər və əmək haqqı siyasəti hansı prinsiplər əsasında həyata keçirilir?

- sosial sığorta prinsipi
- sosial standartların tətbiqi prinsipi
- ünvanlı sosial yardım prinsipi
- ✓ əmək haqqının dövlət və bazar qanunları ilə tənzimlənməsi prinsipi
- güzəştli verqioyma prinsipi

206. Gəlirlər və əmək haqqı siyasəti hansı səviyyələrdə həyata keçirilir?

- ✓ makro və mikro
- milli və yerli
- əsas və köməkçi
- birbaşa və dolayı
- yuxarı və aşağı

207. Gəlirlər və əmək haqqı siyasəti kursunun əsas vəzifələrinə aid deyil:

- gəlirlər və əmək haqqı siyasəti sahəsində əsas anlayışlara yiyələnmə, onun nəzəri və elmi-metodik əsaslarının öyrənilməsi

- ✓ vergi siyasəti sahəsində xarici təcrübənin və onun milli iqtisadiyyatda istifadə imkanlarının öyrənilməsi
- gəlirlər siyasətinin həyata keçirilmə mexanizmi, istehlak büdcəsinin formalaşma metodları, gəlirlərin dövlət tənzimlənməsi, gəlirlər siyasətinə vergiqoymanın təsiri;
 - müxtəlif səviyyələrdə (respublika, sahə, region, müəssisə) gəlirlərin və əmək haqqının tənzimlənməsinin nəzəri əsaslarının mənimsənilməsi;
 - gəlirlərin vətəndaşların sosial-demoqrafik qrupları arasında bölüşdürülməsini, gəlirlərin xərclənməsinin istiqamətlərini əks etdirən əsas sosial-iqtisadi indikatorların və göstəricilərin tədqiqi və qiymətləndirilməsi;
- 208.** Gəlirlərin formalaşması və bölgüsü ilə əlaqədar sosial-iqtisadi münasibətlərin subyektlərinə aid deyil:
- dövlət hakimiyyəti orqanları
 - muzzdlu işçilər və onların birliyi
 - əmək qabiliyyəti olmayan və işləməyən vətəndaşlar
 - işə götürən və onların nümayəndələri
- ✓ xeyriyyə cəmiyyətlər
- 209.** Gəlirlər və əmək haqqı siyasətinin həyata keçirilməsinin iqtisadi əsasını nə təşkil edir ?
- əsas fondların təkmilləşməsi
- ✓ ÜDM-un artımı
- saf məhsulun artımı
 - sığorta ayırmalarının artırılması
 - investisiyaların cəlb edilməsi
- 210.** Gəlirlər və əmək haqqı siyasətin həyata keçirilməsində hansı əsas istiqamətlər mövcud deyil?
- məşğulluq sahəsində əhaliyə, o cümlədən işsizlərə sosial zəmanətlərin təqdim edilməsi
 - əməyin mühafizəsi sisteminin təkmilləşdirilməsi
- ✓ əmək haqqının yuxarı həddinin müəyyən olunması
- minimum əmək haqqı və vahid tarif cədvəli kimi dövlət sosial standartlarının müəyyən olunması
 - əldə olunan gəlirlərin səviyyəsinə vergiqoyma sisteminin təsiri
- 211.** Gəlirlər və əmək haqqı siyasətinin səmərəliliyi necə müəyyən olunur?
- əhalinin işsizlik səviyyəsi ilə
 - əhalinin demoqrafik göstəriciləri ilə
- ✓ yoxsulluq həddində yaşayan əhalinin sayının azalması ilə
- çoxuşaqlı ailələrinin sayının artırılması ilə
 - əhalinin məşğulluq səviyyəsi ilə
- 212.** Mikrosəviyyədə işçinin bütün əmək gəlirlərinin tənzimlənməsi sahəsində müəssisənin strategiyasına daxil deyil:
- işçilərin ixtisaslaşması
- ✓ əhalinin demoqrafik vəziyyəti
- işçi qüvvəsinin alqı-satqı haqqında müqavilə
 - əmək haqqı və tarif sistemi
 - sosial ödəmələr və xidmətlər
- 213.** əhalinin hansı kateqoriyaları əmək fəaliyyəti ilə bağlı gəlir əldə edir?
- ✓ məşğul
- ahillər
 - əlillər
 - pensiyaçıları
 - işsiz
- 214.** Gəlirlərin neçə maddi forması mövcuddur?
- ✓ 2
- 6

- 5
- 4
- 3

215. Gəlirlərin bölgüsündə və yenidənbölgüsündə əsas rol kimə məxsusdur?

- ✓ dövlətə
- mülkiyyətçiyə
- ailəyə
- müəssisəyə
- işçiyə

216. Renta dedikdə nə başa düşülür?

- əmək fəaliyyətinin nəticəsinə görə ödənilən haqq
- ✓ torpağın, digər təbii ehtiyatların istifadəsinə görə ödənilən haqq
- intellektual fəaliyyətinin nəticəsinə görə ödənilən haqq
- innovation fəaliyyətinin nəticəsinə görə ödənilən haqq
- sahibkarlıq fəaliyyətinin nəticəsinə görə ödənilən haqq

217. Hüquqi cəhətdən gəlirlər necə bölünür?

- ✓ leqal və qeyri-leqal
- fərdi və kollektiv
- əmək və qeyri-əmək
- pul və natura
- mütləq və nisbi

218. Gəlirlərin hansı maddi forması daha geniş istifadə olunur?

- mütləq
- natura
- ✓ pul
- nisbi
- fəal

219. Gəlirlər hansı maddi formada mövcuddur?

- mütləq və nisbi
- ✓ pul və natura
- fəal və passiv
- obyektiv və subyektiv
- yuxarı və aşağı

220. Gəlirlərin differensiyalaşması dedikdə nə başa düşülür?

- əhalinin bütün gəlirlərin istehlaka yönləndilməsi
- əhalinin adambaşına düşən ÜDM-un həcmi
- ✓ əhalinin adambaşına düşən gəlirlərin səviyyəsində fərqlənmə
- əhalinin bütün gəlirlərin məcmusu
- əhalinin alıcıq qabiliyyəti

221. Qeyri-sahibkarlıq fəaliyyətindən əldə olunan gəlirlərə aid olunmur:

- dividend
- əmlakın icarəyə verilməsindən gəlir;
- fiziki şəxsin mükafat şəklində əldə etdiyi gəlir;
- ✓ xidmətlərin göstərilməsindən əldə olunan gəlirlər
- royalti

222. Sahibkarlıq fəaliyyətindən əldə olunan gəlirlərə aid edilmir:

- işlərin görülməsindən əldə olunan gəlirlər
- məhsul satışından əldə olunan gəlirlər
- ✓ öz iş qüvvəsinin satışından əldə edilən gəlir
- əsas vəsaitlərin təqdim edilməsindən alınan gəlirlər
- xidmətlərin göstərilməsindən əldə olunan gəlirlər

223. İstehsal amillər üzrə gəlirlərə aiddir:

- Təqaüd
- Varislik
- Stipendiya
- Müavinət
- ✓ Əmək haqqı

224. İlkin gəlirlər necə yaranır?

- ✓ istehsal amilləri üzrə gəlirlərin bölgüsünün nəticəsində
- əmək fəaliyyəti nəticəsində
- büdcə gəlirlərin bölgüsü nəticəsində
- əmək haqqının təşkili nəticəsində
- investisiya fəaliyyəti nəticəsində

225. Hansı gəlirlər ilkin gəlirlər adlanır?

- büdcə gəlirləri
- ✓ istehsal amilləri üzrə gəlirlər
- məşğulluq gəlirləri
- şəhər gəlirləri
- regional gəlirləri

226. İstehsal amilləri arasında gəlirlərin bölgüsü hansı xarakter daşıyır?

- ✓ funksional bölgü xarakteri
- əmək bölgüsü xarakteri
- paralel bölgü xarakteri
- bərabər bölgü xarakteri
- qeyri-bərabər bölgü xarakteri

227. İstehsal amillərə aid olan gəlirlərə daxil deyil:

- əmək haqqı
- sahibkarlıq gəliri
- renta,
- ssuda faizi,
- ✓ büdcə gəliri

228. əsas istehsal amillərinə daxil deyil:

- əmək
- sahibkarlıq fəaliyyəti
- təbii ehtiyatlar
- ✓ ekologiya
- kapital

229. Gəlir dedikdə nə başa düşülür?

- ✓ hər-hansı bir istehsal amilindən əldə olunan natural və pul daxilolmaları
- sosial transfert

- məşğulluğun təmin olunmasında əsas meyar
- istehsal prosesinin nəticəsi
- innovation fəaliyyətinin nəticəsi

230. İnsanların şəxsi tələbatlarının ödənməsinin əsas mənbəyi nədir?

- innovasiyalar
- müəssisələr
- xidmətlər
- əmtəə
- ✓ gəlirlər

231. Gəlirlər və əmək haqqı siyasətinin əsas ünsürünə daxildir:

- gəlirlərin müxtəlif əlamətlər üzrə təsnifatlaşdırılması
- əmək haqqının ödənilməsində işçilərin yaş və cins tərkibinin nəzərə alınması
- ✓ gəlirlərin istehsal amilləri üzrə formalaşması
- gəlirlərin əhalinin demoqrafik vəziyyətinin dəyişilməsinə təsiri
- əmək haqqının yuxarı və aşağı həddinin müəyyən edilməsi

232. Gəlirlərin bölgüsündəki bərabərlik hansı xarakter daşıyır?

- funksional
- mütləq
- ✓ nisbi
- ümumi
- paralel

233. Gəlirlərinin təkrar bölgüsü iki istiqamət üzrə həyata keçirilir:

- investisiya prosesinin sürətləndirilməsi və əsas kapitalın artırılması
- insan kapitalının inkişafı və əmək haqqının artırılması
- gəlirlərin əsas mənbələrin aşkar olunması və vergi qoymaya cəlb edilməsi
- ✓ şəxsi gəlirlərə mütərəqqi vergi qoyma və sosial transfertlər sistemi
- əhalinin demoqrafik vəziyyətinin yaxşılaşdırılması və əməyə cəlb edilməsi

234. Gəlirlərinin təkrar bölgüsü iki istiqamət üzrə həyata keçirilir:

- investisiya prosesinin sürətləndirilməsi və əsas kapitalın artırılması
- gəlirlərin əsas mənbələrin aşkar olunması və vergi qoymaya cəlb edilməsi
- ✓ şəxsi gəlirlərə mütərəqqi vergi qoyma və sosial transfertlər sistemi
- əhalinin demoqrafik vəziyyətinin yaxşılaşdırılması və əməyə cəlb edilməsi
- insan kapitalının inkişafı və əmək haqqının artırılması

235. Gəlirlərin rolu əsasən nədə əks olunur:

- ✓ əhalinin istehlak səviyyəsinin gəlirlərdən birbaşa asılıqda
- insanların təhsil səviyyəsində
- əhalinin ailə vəziyyətində
- əhalinin əmək fəaliyyətində
- işçilərin rəqabətqabiliyyətində

236. Gəlirlərin yenidən bölgüsünün səbəbi:

- əmək haqqının artırılması
- yüksək səviyyədə gəlirlərin əldə edilməsi
- sahibkarlıq fəaliyyətinin genişlənməsi
- işçilərin mənfəətdə iştirakı
- ✓ istehsal amilləri üzrə gəlirlərlərin ilkin bölgüsündə mövcud olan qeyri-bərabərliyin aradan qaldırılması

237. Gəlir və sərvət anlayışlarının qarşılıqlı əlaqəsinə aid deyil:
- gəlir sərvətin formalaşmasının əsasını təşkil edir
 - ✓ gəlir və sərvət ayrı-ayrı istiqamətlərdə dəyişirlər
 - gəlir və sərvət ictimai rifah halının inkişafının mühüm amili kimi çıxış edirlər
 - gəlir və sərvət insanların maddi və mənəvi tələbatlarının ödənilməsinin əsasını təşkil edirlər
 - “sərvət” anlayışı daha geniş məzmun kəsb edir

238. Funksional bölgü nəticəsində hansı növ gəlirlər formalaşır?

- real
- ✓ ilkin
- ikinci
- nominal
- məcmu

239. İnflyasiya prosesinin nəticəsində hansı gəlirlər azalır?

- orta aylıq nominal əmək haqqı
- milli gəlir
- nominal gəlirlər
- ✓ real gəlirlər
- əhalinin adambaşına düşən ÜDM-un həcmi

240. Yaşayış minimumu necə hesablanır?

- ✓ ildə bir dəfə
- ayda bir dəfə
- beş ildə bir dəfə
- on ildə bir dəfə
- yüz ildə bir dəfə

241. Yaşayış minimumu nəyi əsaslandırır?

- ✓ əhalinin minimum səviyyədə istehlakını
- güzəştlərin növlərini
- yaş həddlərini
- mal və xidmətlərin qiymətlərini
- müxtəlif növ carimələrin məbləğini

242. Sosial transfertlər gəlirlərin bölgü prosesinin hansı mərhələsində formalaşır?

- birinci
- ✓ ikinci
- sonuncu
- üçüncü
- ilkin

243. Sosial transfert dedikdə nə başa düşülür?

- əməyin ödənilmə formasıdır
- sahibkarlıq fəaliyyətinin qiymətləndirilməsidir
- mülkiyyətdən əmələ gələn pul vəsaitidir
- ✓ dövlət tərəfindən vətəndaşlara ödənilən müxtəlif növ sosial müavinətlərdir
- işəgötürənlərin gəliridir

244. Transfert ödəmələrə nə daxildir?

- əmək haqqı
- mənfəət

- ✓ təqaüd
- qonorar
- dividend

245. Nominal və real əmək haqqının müənasibliyi nədən asılıdır?

- ssuda faizi
- gömrük rüsumları
- vergi dərəcələri
- milli valyutanın məzənnəsi
- ✓ mal və xidmətlərin qiymətləri

246. əhalinin gəlirlərinin formalaşması mənbəinə aid deyil:

- müəssisədə yeni yaradılmış dəyərin həcmi
- dövlətin vergi siyasəti
- ✓ əhalinin ailə vəziyyəti
- dövlətin sosial siyasəti
- əmək məhsuldarlığının səviyyəsi

247. Qeyri-əmək gəlirlərinə aid deyil:

- mülkiyyətdən gəlirlər
- ssuda faizi
- renta
- ✓ mükafat
- sosial transfertlər

248. əhalinin gəlirləri əmək fəaliyyəti baxımından hansı əsas qrupa bölünür?

- şəxsi və ailəvi
- şəxsi və kollektiv
- ✓ əmək və qeyri-əmək
- fərdi və kollektiv
- əmək və özəl

249. əhalinin gəlirləri əmək fəaliyyəti baxımından neçə əsas qrupa bölünür?

- ✓ iki
- altı
- beş
- dörd
- üç

250. Nominal və real gəlirlərin arasındakı fərq nəyin hesabına yaranır?

- minimum əmək haqqı, pensiya və sosial transfertlərin hesabına
- ✓ inflyasiya, vergilər və rüsumların hesabına
- minimum istehlak büdcəsi, həyatın dəyəri və keyfiyyəti hesabına
- pensiya, stipendiya və ssuda hesabına
- inflyasiya, indeksasiya və kompensasiya hesabına

251. əhalinin sərəncamındada olan gəlirlər dedikdə nə başa düşülür?

- ✓ vergilər və rüsumlar ödənildikdən sonra qalan pul gəlirləri
- ünvanlı sosial yardım
- bonuslar
- ssuda faizi
- pensiya və stipendiya

252. əhalinin ümumi gəlirlərinə hansı gəlirlər aiddir?
- ssuda faizi və renta
 - ✓ əhalinin vergilərin və rüsumların ödənilməsinə qədər əldə olunan gəlirlər
 - istehlak mal və xidmətlərin alınmasına sərf olunan gəlirlər
 - əhalinin son istehlakına yönəldilən gəlirlər
 - işləməyən ailə üzvlərinin gəlirləri
253. əhalinin gəlirlərinin yeni növlərinə aid deyil:
- ✓ pensiya
 - ssudalar
 - dividendlər
 - qiymətli kağızla
 - aksiyalar
254. əhalinin gəlirlərinin strukturu dedikdə nə başa düşülür?
- əhalinin demoqrafik tərkibi
 - gəlirlərin əldə olunma mənbələrin arasında qarşılıqlı əlaqə
 - gəlirlərin səviyyəsindəki fərqlər
 - əmək haqqının tərkib hissələrin nisbəti
 - ✓ gəlirlərin müxtəlif formaları arasında qarşılıqlı əlaqə
255. əhalinin gəlirlərini formalaşdıran amillər neçə səviyyədə olur?
- iki
 - altı
 - beş
 - dörd
 - ✓ üç
256. əhalinin gəlirlərinin formalaşmasına təsir edən amilləri neçə qrupa bölmək olar?
- ✓ iki
 - altı
 - beş
 - dörd
 - üç
257. əldə olunma baxımından gəlirlərin hansı mənbələri mövcuddur?
- ✓ əsas və əlavə
 - yuxarı və aşağı
 - ali və orta
 - daimi və müvəqqəti
 - aylıq və illik
258. Pensiyalar nəyə daxildir?
- ✓ gəlirlərin təkrar bölgü prosesində əldə olunan gəlirlərə
 - sahibkarlıq fəaliyyəti nəticəsində əldə olunan gəlirlərə
 - istehsal amillər üzrə gəlirlərə
 - əmək fəaliyyəti prosesində əldə edilən gəlirlərə
 - ixtira etmə nəticəsində əldə olunan gəlirlərə
259. İstehlak səviyyəsini ən obyektiv şəkildə xarakterizə edən gəlirin növü:
- milli gəlir
 - şəxsi gəlir

- nominal gəlir
- sərəncəmdə olan gəlir
- ✓ real gəliri

260. Həyatın dəyəri indeksi aşağıdakını əks etdirir:

- gəlirlərin dəyişilməsini
- sosial transfertlərin yüksəldilməsi dərəcəsini
- ✓ istehlakçılar tərəfindən mal və xidmətlərə cəkilən xərclərin artması dərəcəsini
- əmək haqqının artımını
- istehlakçıların büdcəsində məcburi xərclərin payını

261. İqtisadi nəzəriyyədə əhalinin gəlirlərinin bölgüsündəki qeyri-bərabərliyi hansı əyri ilə ifadə olunur?

- Keyns
- Valrac
- ✓ Lorens
- Cini
- Fillips

262. Lorens əyrisi nəyi əks etdirir?

- ✓ gəlirlərin bölgüsündəki qeyri-bərabərliyi
- gəlirlərin artımını
- pensiyaların artımını
- əmək haqqının artımını
- gəlirlərin bölgüsündəki bərabərliyi

263. Cini əmsalın yüksək olması cəmiyyətdə gəlirlərin bölgüsünü aşağıdakı kimi göstərir:

- pozitiv
- bərabər
- ✓ qeyri-bərabər
- optimal
- rəşional

264. Cini əmsalın artması aşağıdakını əks etdirir:

- əhalinin real gəlirlərin azalma dərəcəsini
- əhalinin yaşayış şəraitinin yaxşılaşdırılması dərəcəsini
- əhalinin həyat səviyyəsinin yaxşılaşdırılması dərəcəsini
- yaşayış minimumundan aşağı səviyyədə yaşayan əhalinin payının azalma dərəcəsini
- ✓ əhalinin gəlirlərinin faktiki bölgüsünün onların bərabər bölgüsündən kənarlaşma dərəcəsini

265. Gəlirlərin differensiyallaşdırılması səviyyəsi hansı göstərici ilə xarakterizə olunmur:

- əhalinin stratifikasiya prosesinin yönəldilməsi əmsalı
- ✓ gərginlik əmsalı
- Lorens əyrisi
- Cini əmsalı
- fond əmsalı

266. əhalinin gəlirlərinin təsnifatlaşdırılması hansı əlamət üzrə aparılır?

- mülkiyyət növləri üzrə
- ✓ qənaət prinsipinə əsasən
- mənimsəmə subyektləri üzrə
- bölgü prinsiplərinə əsasən
- həyat səviyyəsi baxımından

267.	əhalinin real gəlirlərinin aşağı düşməsi hansı səbəblə əlaqədar deyil? - yaşayış minimumdan aşağı səviyyəsində yaşayan əhalinin sayının çox olması ✓ əhalinin xeyriyyə cəmiyyətlərində iştirak səviyyəsi - gəlirlərin artımının istehlak malları və xidmətlərinin qiymətlərinin artım tempindən geri qalması - məşğul olanların üzərinə düşən himayəçilik yükünün artması - yoxsulluq həddindən nisbətən yuxarı səviyyədə yaşayan əhali payının azalması
268.	əhalinin gəlirlərinin formalaşdırmasının əsas prinsiplərinə aid deyil: - sosial-zəmanət normalar üzrə bölgü prinsipi - əmək üzrə bölgü prinsipi ✓ əhalinin ailə tərkibi üzrə bölgüsü - mülkiyyət üzrə bölgü prinsipi - əmək haqqının yuxarı həddinin tənzimlənməsi
269.	əhalinin gəlirlərinin tənzimlənməsinin hansı mexanizmləri mövcuddur? - region, sahə və lokal - region, şəhər və yerli - dövlət, region və bələdiyyə - dövlət, sahə və müəssisədaxili ✓ dövlət, bazar və müəssisədaxili
270.	əhalinin gəlirlərinin əsas funksiyalarına daxil deyil: - ödəmə qabiliyyəti tələbatının formalaşması funksiyası ✓ idarəetmə funksiyası - təkrar-istehsal funksiyası - mövqe funksiyası - stimullaşdırıcı funksiya
271.	əhalinin gəlirlərinin formalaşdırmasına təsir edən üçüncü qrup amillərə aid deyil: - iqtisadiyyatın rəqabətqabiliyyəti - iqtisadiyyatın inkişaf fazası ✓ iqtisadiyyatın səviyyələri - iqtisadiyyatın innovation meyliyi - iqtisadiyyatın infrastrukturu
272.	əhalinin gəlirlərinin formalaşdırmasına təsir edən ikinci qrup amillərə daxil deyil: - müəssisənin sahə mənsubiyyəti - müəssisənin tipi - müəssisənin mülkiyyət forması ✓ müəssisənin ərazi yerləşməsi - müəssisənin bazarda vəziyyəti
273.	əhalinin gəlirlərinin formalaşdırmasına təsir edən birinci qrup amillərə aid deyil: - işçinin mövqeyi - işçinin psixo-fizioloji vəziyyəti - işçinin əmək potensialı - işçinin sosial potensialı ✓ işçinin dini mənsubiyyəti
274.	əhalinin gəlirlərinin formalaşdırmasına təsir edən amillərin üçüncü qrupu bağlıdır: ✓ iqtisadiyyat ilə - sahə ilə

- tikinti ilə
- istehsal ilə
- sənaye ilə

275. əhalinin gəlirlərinin formalaşdırmasına təsir edən amillərin ikinci qrupu bağlıdır:

- sahə ilə
- ✓ müəssisə ilə
- ölkə ilə
- regionla
- ərazi ilə

276. əhalinin gəlirlərinin formalaşdırmasına təsir edən amillərin birinci qrupu bağlıdır:

- ölkə ilə
- ✓ işçi ilə
- əhali ilə
- cəmiyyət ilə
- məşğulluqla

277. əhalinin gəlirlərinin formalaşdırmasına təsir edən amillər necə qruplaşdırılır?

- ailə, coğrafiq iqlim və iqtisadiyyat
- işçi, məşğulluq və əhalinin alıcıq qabiliyyəti
- işçi, cəmiyyət və siyasət
- işçi, infrastruktur və coğrafiq iqlim
- ✓ işçi, müəssisə və iqtisadiyyat

278. İnsan hansı istehlakın səviyyəsindən aşağı yaşaya bilməz?

- ✓ fizioloji istehlak səviyyəsi
- optimal istehlak səviyyəsi
- maksimum istehlak səviyyəsi
- minimum istehlak səviyyəsi
- rəşional istehlak səviyyəsi

279. Gəlirlərin indeksləşməsi:

- məhsuldar əməyi stimullaşdırır
- işçilərin əmək haqqının artırılmasına təsir edir
- ✓ təsbit edilmiş gəlirləri əldə edən insanların həyat səviyyəsinin saxlanmasını təmin edir
- sosial differensialaşmasına səbəb olur
- müxtəlif sosial kateqoriyalardan olan insanların gəlirlərindəki fərqləri azaldır

280. Gəlirlərin formalaşmasını müəyyən edən amillərin sırasına daxil olunmur:

- iqtisadiyyatın inkişaf səviyyəsi
- ✓ xarici təcrübəsinin mənimsəmə səviyyəsi
- işçilərin şəxsi keyfiyyətləri
- işçilərin əmək prosesində əldə etdikləri nailiyyətlər
- müəssisələrin fəaliyyətinin nəticələri

281. əhalinin gəlirləri nəyə sərf olunmur?

- müxtəlif ödənişlərə
- vergilərə
- istehlaka
- yığıma
- ✓ əsas fondlara

282.	Neçə kilokalori qidalanma aclıq həddi sayılır?
	2500 kilokalori ✓ 1800 kilokalori 2000 kilokalori 2100 kilokalori 2200 kilokalori
283.	Minimum istehlak büdcəsinin dəyəri minimum norma üzrə, ən pis halda gündəlik neçə kilokaloriyə bərabər olmalıdır?
	✓ 2600 kilokalori 2000 kilokalori 1900 kilokalori 2500 kilokalori 2800 kilokalori
284.	BMT tərəfindən İnsan inkişafı indeksi neçənci ildən hesablanmağa başlayıb?
	2000-ci il 1985-ci il 1988-ci il ✓ 1990-ci il 1998-ci il
285.	Bunlardan hansı insan inkişafı indeksini müəyyən edən göstəricilərə aid deyil?
	- adambaşına düşən ÜDM - təhsilin səviyyəsi - orta ömür uzunluğu - nominal əmək haqqı ✓ orta aylıq əmək haqqı
286.	Ümumdünya İnsan Hüquqları Bəyannaməsi nin neçənci maddəsində bütün ehtiyacı olan vətəndaşların dövlətdən maddi yardım almaq hüququ təsbit edilib?
	25-ci 20-ci il 85-ci 28-ci ✓ 90-cı
287.	Bunlardan hansı İnsan inkişafı indeksi ni müəyyən edən əsas göstərici sayılır?
	- əhalinin alıcılıq qabiliyyəti, səhiyyənin vəziyyəti, orta ömür müddəti - əhalinin alıcılıq qabiliyyəti, siyasi həyata daxil olma, orta ömür müddəti. ✓ təhsilin səviyyəsi, gözlənilən ömür uzunluğu, adambahına düşən ümumi daxili məhsul - əhalinin məşğulluq səviyyəsi, səhiyyənin vəziyyəti, orta ömür müddəti - təhsilin səviyyəsi, səhiyyənin vəziyyəti, məjmu gəlirlər
288.	BMT-nin təklifilə İnsan inkişafı indeksi həddləri necə müəyyən edilmişdir:
	✓ 0: 1 0 : 2 1: 2 0:0,5 1:1,5
289.	BMT-nin müəyyən etdiyi İnsan inkişafı indeksi hansı həddlərdə olduqda həyat səviyyəsi aşağı hesab olunur?
	İndeksin qiyməti 0-dan aşağı olduqda

- İndeksin qiyməti 0-la 1 arasında olduqda
- ✓ İndeksin qiyməti 0,5-dən aşağı olduqda
- İndeksin qiyməti 0,8-dən aşağı olduqda
- İndeksin qiyməti 1,3-dən aşağı olduqda

290. Bütün ehtiyacı olan vətəndaşların dövlətdən maddi yardım almaq hüququ əsas insan hüquqlarından biri kimi hansı sənədində təsbit edilib?

- Konstitusiyada.
- «Yaşayış minimumu haqqında» Qanunda
- «İnsan inkişafı indeksi»ndə
- “Ahıllara sosial xidmət haqqında” Qətnamədə
- ✓ «Ümumdünya İnsan Hüquqları Bəyannaməsi»ndə

291. Məşğul olan əhalinin əsas gəliri hansıdır?

- ssuda faizi
- müavinət
- mülkiyyətdən gəlir
- ✓ əmək haqqı
- aksiyalar

292. əmək haqqı hansı istehsal amilinin gəlirini təşkil edir?

- ✓ əmək
- mülkiyyət
- kapital
- sahibkarlıq
- torpaq

293. Məşğul əhalinin gəlirlərində əsas gəlir hansıdır?

- ✓ əmək haqqı
- renta
- sosial transfert
- müavinət
- təqaüd

294. əmək haqqının hansı səviyyələri qeydə alınır?

- minimum və maksimum
- maksimum və nisbi
- minimum və mütləq
- ✓ minimum və orta
- maksimum və optimal

295. Minimum əmək haqqı hansı səviyyədə təsdiq olunur?

- sahibkarlar
- ✓ dövlət
- müəssisə
- əmək kollektivi
- həmkarlar ittifaqı

296. Minimum əmək haqqı necə xarakter daşıyır?

- könüllü
- tövsiyyəli
- indikativ
- xeyriyyə

✓ məcburi

297. əmək haqqının əsas funksiyalarına aid deyil:

- ✓ mütənasiblik funksiyası
- stimullaşdırıcı funksiya
- mövqe funksiya
- ödəmə qabiliyyətinin formalaşması funksiyası
- təkrar-istehsal funksiya

298. əmək haqqı neçə hissədən ibarətdir

- bir
- üç
- dörd
- beş
- ✓ iki

299. əmək haqqının struktur baxımından hansı hissələri mövcuddur?

- ✓ əsas və əlavə
- birbaşa və dolayı
- yuxarı və aşağı
- böyük və kiçik
- sadə və mürəkkəb

300. əmək haqqının təşkili üsulları:

- əməyin təşkili, əməyin stimullaşdırılması, tarif sistemi
- mükafatlandırma, tarif sistemi, əməyin qiymətləndirilməsi
- əməyin motivləşdirilməsi, əməyin normalaşdırılması, əmək haqqı fondu
- əməyin ödənilməsi fondu, tarif sistemi, əməyin təşkili
- ✓ əmək haqqının forma və sistemləri, əməyin normalaşdırılması, tarif sistemi

301. Tarif sisteminin əsas üsulları:

- tarif cədvəli, əmək haqqı, əməyin normalaşdırılması
- tarif-ixtisas sorğu kitabçaları, əmək haqqı, əməyin reduksiyası
- ✓ tarif cədvəli, tarif maaşları, tarif-ixtisas sorğu kitabçaları
- əmək normaları, mükafat, tarif cədvəli
- tarif maaşları, mükafat, əməyin təşkili

302. Azərbaycan Respublikasında vahid tarif şəbəkəsi neçə dərəcədən ibarətdir?

- 10
- 16
- ✓ 19
- 23
- 13

303. Azərbaycan Respublikasında vahid tarif şəbəkəsinin əhatə dairəsi:

- müəssisə
- region
- şəhər
- ✓ bütün ölkə
- sahə

304. Azərbaycan Respublikasında vahid tarif şəbəkəsinin tətbiqində mülkiyyət formalarının nəzərə alınması:

- ✓ nəzərə alınmır
- makrosəviyyədə nəzərə alınır
- mikrosəviyyədə nəzərə alınır
- mezosəviyyədə nəzərə alınır
- nəzərə alınır

305. əməyin ödənilməsinin təşkili prinsiplərinə aid deyil:

- əməyin kəmiyyət və keyfiyyətinin nəzərə alınması prinsipi.
- əmək şəraitinin nəzərə alınması prinsipi.
- ✓ işçilərin tərkibinin nəzərə alınması prinsipi.
- bərabər əməyə görə bərabər haqqın verilməsi prinsipi.
- əməyin intensivliyi prinsipi.

306. əmək haqqının tarif sisteminə daxil deyil:

- tarif-ixtisas-sorğu kitabçaları
- tarif maaşları
- əmək haqqına əlavə edilən rayon əmsalları
- ✓ mükafat
- tarif cədvəli

307. Minimum əmək haqqı hansı növ normativlərə aiddir:

- ✓ sosial
- hüquqi
- beynəlxalq
- texniki
- fiziki

308. İşlərin tarifikasiyası üçün hansı sənəd istifadə olunur?

- Fərdi müqavilə
- ✓ vahid tarif-ixtisas sorğu kitabçası
- Ali Saziş
- Kollektiv müqavilə
- Əmək Məcələsi

309. Tarif maaşı nəyi əks edir?

- minimum əmək haqqını
- ✓ müəyyən dərəcə üzrə işçinin əmək haqqını
- tarif cədvəli
- nominal gəlirləri
- yaşayış minimumu

310. əmək haqqının iqtisadi təbiəti nədə əks olunur?

- mal və xidmətlərin təkrar istehsalında
- əməyin bölgü və kooperasiyasında
- təbii ehtiyatlarının təkrar istehsalında
- innovasiya məhsulun təkrar istehsalında
- ✓ iş qüvvəsinin təkrar istehsalında

311. Hansı vaistə ilə əhəlinin gəlirlər və xərclər balansının gəlir və xərclər hissəsinin ayrı-ayrı ünsürləri bir-biri ilə əlaqələndirilir?

- balanslar vasitəsilə
- infilyasiyanın müəyyən edilməsi vaistəsilə
- istehlak qiymətlərini hesablanması vaistəsilə
- ✓ tənliklər sistemi vasitəsilə

- gəlir və xərclər sistemi vasitəsilə
- 312.** əhalinin bütün xərclərinin, yığımların və pul artımının cəminin pul gəlirlərinin ümumi məbləği ilə asılılığı balans tənliklərinə əsasən hansı formadadır?
- gəlirin artım tempi xərclərin artım tempini qabaqlayır
 - xərclərin artım tempi gəlirlərin artım tempini qabaqlayır
 - ✓ gəlirlər və xərclər bərabərdir
 - xərclər çoxdur
 - gəlirlər çoxdur
- 313.** Müasir iqtisadi ədəbiyyatlarda hansı tənliklər hesablama göstəricilərinin birbaşa özü ilə bağlı olan tənliklər hesab olunur?
- Optimal tənlik
 - Riyazi tənlik
 - Yuxarıdakılardan hec biri
 - ✓ Funksional tənlik
 - Balans tənliyi
- 314.** Müasir dövrdə sosioloqlar sosial partnyorluq dedikdə aşağıdakılardan hansını qeyd edirlər?
- əmək kollektivlərində adaptasiyanın səviyyəsini
 - ✓ əmək bazarında işçi qüvvəsi ilə işverənlərin maraqlarını
 - sosial müdafiənin gücləndirilməsini
 - iş şəraitinin yaxşılaşdırılmasını
 - müəssisə rəhbərliyinin mənafeyini
- 315.** Bazar iqtisadiyyatı şəraitində aşağıdakılardan hansı sərəncamda qalan gəliri xarakterizə edir?
- əmək haqqı, məvajib və muzzdla işləyənlərin digər gəlirləridir
 - əhalinin əldə etdiyi pul və natural vasitələrin cəmidir
 - ✓ əhalinin şəxsi istehlakına və şəxsi yığımına sərf olunan gəlirlərdir
 - ayrı-ayrı şəxslərin və ya sosial qrupların müəyyən dövr ərzində əldə etdiyi pul gəlirləridir
 - nominal gəlirlər hesabına əldə edilə biləcək maddi nemətlərin və xidmətlərin miqdarıdır
- 316.** Aşağıda qeyd olunanlardan birini funksional tənliklər müəyyən edir?
- xərclərin və gəlirlərin artım tempininin funksional əlaqəsini
 - xərclərin, yığımların və pul artımının cəminin pul gəlirlərinə bərabərliyini
 - xərclərin və gəlirlərin hesablanması metodikasını
 - əhalinin gəlirlər və xərclər balansının dövr dəyişməsinə
 - ✓ bir dəyişənin digər dəyişənlərdən funksional asılılığını
- 317.** Aşağıda rəqəmlərdən hansı funksional tənliklərin sayını göstərir?
- Beş
 - Altı
 - ✓ İki
 - Dörd
 - Yeddi
- 318.** Müasir dövrdə gəlirlərin bölgüsündə bazar prinsipinə görə hansısa bərabərsizlik mövcuddurmu?
- mütləq bərabərsizlik mövcuddur
 - qismən bərabərsizlik mövcuddur
 - gəlirlərin bölgüsündə bərabərsizlik yoxdur
 - nisbi bərabərsizlik mövcuddur
 - ✓ həddindən artıq bərabərsizlik mövcud olur
- 319.** Hansı ailələr yoxsul hesab olunurlar?

- xərclərinin 50%-dən artığı qida məhsullarının payına düşən ailələr
- ailə başçısı minimum əmək haqını səviyyəsində əmək haqqı alan ailələr
- xərclərinin 10%-ə qədərini qeyri-ərzaq məhsullarına ayıran ailələr
- ölkə üzrə orta ilik gəlirdən aşağı gəliri olan ailələr
- ✓ xərclərinin $\frac{1}{3}$ hissəsi qida məhsullarına payına düşən ailələr

320. Yoxsulluq səviyyəsinin artım indikatoru kimi nə çıxış edir?

- əhalinin istirahət xərcləri
- minimum əmək haqını səviyyəsi
- əhalinin orta aylıq əmək haqqı
- sosial müavinət alanların sayı
- ✓ əhalinin xərclər strukturunda qida məhsullarının payı

321. Bunlardan hansı istehlak xərclərinə aid deyil: qidalanma; alkoqol içkilər və tütün məmulatları; qeyri-ərzaq məhsulları; xidmətlər ?

- qidalanma;
- ✓ hamısı istehlak xərcləri hesab olunur
- qeyri-ərzaq məhsulları;
- xidmətlər
- alkoqol içkilər və tütün məmulatları

322. Bunlardan hansı əhali gəlirinin istifadəsi strukturuna aiddir: istehlak xərcləri; vergilər və rüsumlar; yığımlar?

- istehlak xərcləri
- yığımlar
- ✓ hamısı
- hec biri
- vergilər və rüsumlar

323. Ümumi daxili məhsulun həcmi ilə real gəlirlər arasında əlaqə hansı formadadır?

- şaquli
- ✓ birbaşa
- dolayı
- hec bir əlaqə yoxdur
- üfüqi

324. Gəlirlər və xərclər balansından əhalinin hansı hissəsinin alıcılıq qabiliyyətinin müəyyən olunmasında əsas hesabat aləti kimi istifadə edilir?

- ✓ əhalinin bütün qruplarının
- dövlət müəssisələrində çalışanların
- işsizlərin
- əmək haqqı alanların
- iqtisadi fəal əhalinin

325. Pul gəlirləri və xərcləri balansı nəyi xarakterizə edir?

- Əhalinin alıcılıq qabiliyyətini, əmək haqqı istehlak qiymətləri arasındakı nisbəti
- ✓ Əhali, dövlət və özəl müəssisələr, ticarət və xidmət sahələri arasındakı pul dövriyyəsini
- Adambaşına düşən milli gəlirin səviyyəsini
- Real əmək haqqını və istehlak qiymətləri indeksini
- Əhalinin pul gəlirlərini və xərclərini

326. əhalinin gəlirləri və xərcləri balansı tərtib edilərkən, əhalinin pul vəsaitlərinin bir hissəsinin hansı sahələrə ayrılması nəzərə alınmalıdır?

- istehlak mallarına, təhsilə və istirahətə cəkdii xərclər
- kommunal və səhiyyə xərcləri

- sosial sığortaya və tikintiyə ayırmalar
- istehlak malları, səhiyyə və təhsil xərcləri
- ✓ mənzil-tikinti problemlərinin həllinə, sosial sığortaya, vergi və s. kimi ödəmələr

327. Gəlirlər və xərclər ayrı-ayrılıqda nədə əks olunur?

- büdcədə
- müəssisənin təsərrüfat planında
- ✓ əhalinin gəlirlər və xərclər balansında
- sosial-iqtisadi proqramlarda
- illik statistik hesabatlarda

328. Ümumi halda proqnoz hesablamalar əsasən neçə mərhələdə aparılır?

- ✓ 3 mərhələdə
- 2 mərhələdə
- 6 mərhələdə
- 4 mərhələdə
- 5 mərhələdə

329. Aşağıdakılardan hansı fiskal siyasətə daxil deyil:

- vergi siyasəti
- ✓ sosial siyasət
- büdcə siyasəti
- pul-kredit siyasəti
- heç biri

330. Qısamüddətli proqnozlaşdırma necə ili əhatə edir?

- 3-4 il
- ✓ 5-7 il
- 7-9 il
- 6-8 il
- 5-6 il

331. Yaşayış sahəsinin alınmasına sərf olunan xərclər əhalinin pul xərclərinin orta hesabla necə faizini təşkil edir?

- 1,5 %
- ✓ 0,7 %
- 2 %
- 1,8 %
- 0,5 %

332. əmək fəaliyyətinin stimullaşdırılmasının funksiyalarına aid deyil:

- iqtisadi
- sosial-psixoloji
- heç biri
- ✓ tənzimləmə
- sosial

333. əhali (ailələr) arasında gəlirlərin faktiki bölgüsünün onun bərabər bölgüsündən nə dərəcədə fərqləndiyini göstərən əyri hansıdır?

- ✓ Lorens əyrisi
- Laffer əyrisi
- Torinqvistik əyrisi
- tələb əyrisi
- Fillips əyrisi

334. əhalinin pul gəlirləri və xərcləri balansın gəlir hissəsində nələr əks olunur?

- Əhalinin aylıq əmək haqqı qeyd olunur
- Əhalinin müəssisə və idarələrdən daxil olan gəlirlər qeyd olunur
- ✓ əhalinin bütün təbəqələri üzrə mövcud olan hər növ gəlirləri göstərilir
- iqtisadi fəal əhalinin hər növ gəlirləri göstərilir
- Əhalinin dövlətdən və ictimai təşkilatlardan daxil olan gəlirləri qeyd olunur

335. əhalinin hər nəfərinə düşən real gəlirlər neçə hesablanır?

- ✓ ölkənin real gəlir fondunun əhalinin sayına nisbəti
- milli gəlirin sənaye-istehsal heyətinin sayına nisbəti
- əmək haqqı fondunun işləyənlərin sayına nisbəti
- milli gəlirin əhalinin ümumi sayına nisbəti
- ÜDM-un işləyənlərin sayına nisbəti

336. əhalinin pul gəlirləri və xərcləri üzrə balansı bu zaman mühüm rol oynayır

- illik inflyasiyanın əhalinin alıcılıq qabiliyyətinə təsirinin öyrənilməsində
- ✓ əhalinin real gəlirlərinin artım tempini və pul dövriyyəsinin dayanıqlığının təyin edilməsində
- işsizlərə ayrılan müavinətlərin həcmnin proqnozlaşdırılmasında
- orta əmək haqqının müəyyən olunmasında
- gəlir vergisini həcmnin proqnozlaşdırılmasında

337. Hesablama göstəricilərinin birbaşa özü ilə bağlı olan tənliklər hansı tənlik hesab olunur?

- Balans tənliyi
- ✓ Funksional tənlik
- Optimal tənlik
- Hec biri
- Riyazi tənlik

338. Funksional tənliklər nəçə cür ola bilər?

- 1 cür
- 3 cür
- 4 cür
- 5 cür
- ✓ 2 cür

339. Sosial partnyorluq nədir:

- ✓ əmək bazarında işçi qüvvəsi ilə işverənlərin maraqlarını əks etdirir.
- əmək kollektivlərində adaptasiyanın səviyyəsini göstərir.
- sosial müdafiənin gücləndirilməsi deməkdir.
- iş şəraitinin yaxşılaşdırılmasını nəzərdə tutur.
- müəssisə rəhbərliyinin mənafeyini xarakterizə edir.

340. Gəlirlərin bölgüsünün bazar prinsipinə görə:

- nisbi bərabərsizlik mövcuddur
- qismən bərabərsizlik mövcuddur
- gəlirlərin bölgüsündə bərabərsizlik yoxdur
- ✓ həddindən artıq bərabərsizlik mövcud olur
- mütləq bərabərsizlik mövcuddur

341. əhalinin gəlirlər və xərclər balansının gəlir və xərclər hissəsinin ayrı-ayrı ünsürləri bir-biri ilə necə ələqələndirilir?

- balanslar vaistəsilə
- inflyasiyanın müəyyən edilməsi vaistəsilə

- istehlak qiymətlərini hesablanması vəsaitilə
- gəlir və xərclər sistemi vəsaitilə
- ✓ tənliklər sistemi vəsaitilə

342. Müasir iqtisadi ədəbiyyatlarda aşağıda qeyd olunanlardan hansı əhalinin pul gəlirləri və xərcləri balansının xərc hissəsinə daxil edilmir?

- nəqliyyat və rabitə xidmətlərinin ödənilməsi
- ✓ hamısı daxildir
- vergilərin, yığımların, rüsumların və s. ödənilməsi
- təhsilə ayrılan vəsaitlər və səhiyyəyə ayrılan vəsaitlər
- heç biri daxil deyil

343. Aşağıda göstərilənlən əyrlərdən hansı ailələr arasında gəlirlərin faktiki bölgüsünü onun bərabər bölgüsündən nə dərəcədə fərqləndiyini göstərən əyridir?

- ✓ Lorens əyrisi
- Tələb əyrisi
- Torinqvistik əyrisi
- Fillips əyrisi
- Laffer əyrisi

344. istirahətə və turizmə sərf olunan vəsaitlər;

- müəssisənin xalis gəliri və sosial ödəmələr
- sosial müdafiə və fərdi istehlak fondları
- əmək haqqı fondu və milli gəlir
- mənfəət və əmək haqqı fondu
- ✓ ictimai istehlak və fərdi istehlak fondları

345. Aşağıda qeyd olunanlardan hansı əhalinin pul gəlirləri və xərcləri balansının xərc hissəsinə daxil edilmir?

- mənzil və kommunal xidmətlərinin ödənilməsi
- istirahətə və turizmə sərf olunan vəsaitlər;
- əmtəələrin alınması və xidmətlərin ödənilməsi
- ✓ hamısı daxildir
- məişət xidmətinin ödənilməsi; təhsilə və səhiyyəyə ayrılan vəsaitlər

346. Aşağıda qeyd olunanlardan hansı biri Cini əmsalını ifadə edir?

- Ölkədə (regionda) müəssisələrin gəlirlərinin diferensiallaşma dərəcəsini
- Gəlirlərin bölgüsündə bərabərliyi ifadə edir.
- belə anlayış yoxdur
- Ölkədə (regionda) əhalinin bank əmanətlərinin artma dərəcəsini
- ✓ Gəlirlərin ölkə (region) əhalisi arasında bölgüsündəki bərabərsizliyin dərəcəsini

347. əhalinin pul xərclərinin orta hesabla necə faizini yaşayış sahəsinin alınmasına sərf olunan xərclər təşkil edir?

- 1,3 %
- 1,1 %
- 1,2 %
- ✓ 0,6 %
- 0,5 %

348. Bunlardan hansı əmək fəaliyyətinin stimullaşdırılmasının funksiyalarına aid deyil?

- heç biri
- ✓ tənzimləmə
- sosial
- iqtisadi

- sosial-psixoloci

349. Dövlət gəlirlərin yenidən bölgünü hansı vasitələrlə həyata keçirir?

- ✓ vergi, büdcə, kredit və inzibati
- inzibati, psixoloji, sosial və iqtisadi
- rüsum, büdcə, iqtisadi və sosial
- vergi, rüsum, aksiz və renta
- kredit, maliyyə, investisiya və kapital

350. Gəlirlərin və əmək haqqının bazar tənzimlənməsi hansı yolla həyata keçirilir?

- təklif və tələbin nisbəti, yaşayış minimumu, istehlak səbət
- işsizlik, məşğulluq, rəqabət
- inflyasiya, indeksasiya, adaptasiya
- ✓ təklif və tələbin nisbəti, rəqabət, inflyasiya
- istehlak səbət, vergi, rüsum

351. Gəlirlərin və əmək haqqının bazar tənzimlənməsi neçə yolla həyata keçirilir?

- 5
- 6
- 2
- ✓ 3
- 4

352. Gəlirlərin və əmək haqqının dövlət tənzimlənməsi hansı yolla həyata keçirilir?

- məşğulluq və kadr hazırlığı mərkəzləri
- ✓ vergi və transfert ödəmələr
- aksiz və kömrük rüsumları
- mal və xidmətlərin qiymətləri
- əmək yarmarkaları və birjalari

353. Gəlirlərin və əmək haqqının dövlət tənzimlənməsi neçə yolla həyata keçirilir?

- 6
- ✓ 2
- 3
- 4
- 5

354. əmək haqqının dövlət tənzimlənməsinin iqtisadi əhəmiyyəti necə müəyyən olunur?

- onun işçilərin ixtisasartırma kurslarında iştirak etməsinə təsiri ilə
- onun müəssisənin rəqabətqabiliyyətinə təsiri ilə
- ✓ onun məcmu tələbata və istehsal xərclərinə təsiri ilə
- onun əhalinin demoqrafik vəziyyətinə təsiri ilə
- onun istehsal olunan məhsulun keyfiyyətinə təsiri ilə

355. əhalinin gəlirlərinin dövlət tənzimlənməsinin formalarına aid deyil:

- büdcə
- ✓ bazar tənzimlənməsi
- institusional tənzimləmə
- pul-kredit
- vergi

356. əhalinin gəlirlərinin dövlət tənzimlənməsinin əsas obyektiv səbəbləri sırasına daxil deyil:

- işsizlərin müəyyən dərəcədə çoxluq təşkil etməsi
- əhalinin gəlirlərinin kəskin differensiyalaşması
- ✓ əmək fəaliyyəti zamanı işçilərin şəxsi tələbatlarının artması
- bazar mexanizminin qeyri-mükəmməl olması
- əhalinin bir hissənin yoxsulluq həddində yaşaması

357. əhalinin gəlirlərinin dövlət tənzimlənməsinin real imkanları hansı amildən asılı deyil?

- ÜDM-da kölgəli iqtisadiyyatın payı
- hakimiyyət orqanların inzibati-ərazi strukturu
- ÜDM-un həcmi
- ✓ əhalinin yaş-cins strukturu
- milli valyutanın alıcıq qabiliyyəti

358. Aşağıda verilən hansı bənd tarif sisteminin əsas ünsürlərini xarakterizə edir?

- tarif cədvəli, əmək haqqı, əməyin normalaşdırılması
- tarif-ixtisas sorğu kitabçaları, əmək haqqı, əməyin reduksiyası
- ✓ tarif cədvəli, tarif maaşları, tarif-ixtisas sorğu kitabçaları
- əmək normaları, mükafat, tarif jədvəli
- tarif maaşları, mükafat, əməyin təşkili

359. Qeyd edilənlərdən hansı əməyin ödənilməsinin əsas funksiyalarına aid deyil?

- təkrar istehsal
- stimullaşdırma
- ✓ qiymətləndirmə
- tənzimləmə
- idarəetmə

360. Aşağıda verilənlərdən hansı real əmək haqqı indeksi ifadə edir?

- Məhsul həcmi indeksinin işçilərin sayına nisbəti kimi
- ✓ Nominal əmək haqqı indeksinin əmtəə və xidmətlərin qiymət indeksinə nisbəti kimi
- Əmək haqqı fondunun işçilərin sayına nisbəti kimi
- Nominal əmək haqqı indeksi ilə məhsulun qiyməti indeksinin cəmi kimi
- Əmtəə və xidmətlərin qiymət indeksinin nominal əmək haqqı indeksi ilə hasili kimi

361. Məşğulluğun səmərəliliyini əks etdirən göstəricilərin sırasına daxil deyil^

- əmək fəaliyyətində iştirak etmə səviyyəsinə görə əmək ehtiyatlarının bölgüsündəki nisbət
- ✓ əmək ehtiyatlarının formalaşması
- iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələri üzrə işçilərin bölgüsünün strukturu
- peşə-ixtisas əlamətlər üzrə işçilərin bölgüsünün strukturu
- əmək qabiliyyətli əhalinin məşğulluq səviyyəsi

362. İşçi qüvvəsinə olan tələbatə təsir edən amillərin sırasına daxil deyil:

- ✓ işçilər arasında sosial-əmək münasibətlərin inkişafı
- əmək haqqının səviyyəsi
- istehsal prosesində texniki vasitələrin və işçi qüvvəsinin bir-birini əvəz etmə dərəcəsi
- iqtisadi siklin fazası
- işçilərin istehsal etdiyi əmtəə və xidmətlərə olan tələbatın həcmi

363. İşçi qüvvəsinin təklifinin artmasına təsir edən amillərin sırasına daxil olunmur:

- əmək ehtiyatlarının sayını müəyyən edən demoqrafik amillər
- əmək ehtiyatlarına daxil olan müxtəlif demoqrafik və etnik qrupların iqtisadi fəallıq səviyyəsi
- əmək qabiliyyətli əhalinin immiqrasiyası

- məşqulluq növünün dəyişilməsində mobillik
- ✓ əmək proseslərinin təkmilləşdirilməsi

364. İş qüvvəsinin təklifini müəyyən edən göstəricilərə daxil deyil:

- əhalinin ümumi sayı
- bir işçi tərəfindən il ərzində işlənmiş saatların orta miqdarı
- əməyin kəmiyyəti, keyfiyyəti və ixtisaslaşması
- ✓ işçinin ailə üzvlərinin sayı
- iqtisadi fəal əhalinin payı

365. İş qüvvəsinin təklifi və ona olan tələb arasındakı nisbətə təsir edən amillərə aid olunmur:

- ✓ işçinin psixofizioloji vəziyyəti
- iş qüvvəsinin dəyəri və qiyməti
- əmək bazarının konyukturası
- işçi qüvvəsinin potensialı
- ölkənin sosial-iqtisadi inkişafı

366. İşsizliyə görə müavinət alanlar:

- 15 yaşına çatmış, məişət xidmətində məşğul olan və əlavə pul vəsaiti almayan vətəndaşlar
- 15 yaşına çatmış, müxtəlif fəaliyyət növü ilə məşğul olan vətəndaşlar
- 15 yaşına çatmış, hərbi xidmətində qeydə alınmış və orta təhsili olan vətəndaşlar
- 15 yaşına çatmış, hərbi xidmətində qeydə alınmış və orta təhsili olan vətəndaşlar
- ✓ 15 yaşına çatmış, məşğulluq xidmətində qeydə alınmış və işsiz statusu olan vətəndaşlar

367. Məşğulluq xidməti orqanlarına müraciət edən vətəndaşlara daxil deyil:

- ✓ iş yerini dəyişmək və yeni işə düzəlmək arzusunda olmayanlar
- bağladıkları iş müqaviləsinin müddətinin qurtarması ilə əlaqədar işə düzəlmək üçün müraciət edənlər
- əsas işdən boş vaxtlarında işləmək arzusunda olmaları ilə əlaqədar işə düzəlmək üçün müraciət edənlər
- yeni ixtisasa və yaxud ixtisasdırma kurslarına göndəriş almaq ilə əlaqədar işə düzəlmək üçün müraciət edənlər
- iş yerlərində ixtisara düşəcəklərinin gözlənilməsi olmaları ilə əlaqədar işə düzəlmək üçün müraciət edənlər

368. İşçi qüvvəsinə tələb və təklifin tarazlaşdırılmasına bilavasitə nə təsir etmir?

- işdən çıxarılma ehtimalı qarşısında olan işçilərin peşə təhsilinin qabaqcadan təşkil edilməsi
- işçilərlə işəgötürənlərin arasında sosial-əmək münasibətlərinin təkmilləşdirilməsi
- sosial müdafiəyə xüsusi ehtiyacı olan əhali qrupları üçün yeni iş yerlərinin yaradılması
- ✓ işsizlik müavinətinin minimum məbləğinin artırılması və onun mərhələlərlə minimum yaşayış standartlarına çatdırılması
- boş iş yerləri haqqında vahid informasiya bazasının yaradılması

369. Cəmiyyətdə işsizlik səviyyəsinə təsir edən amillərə aiddir:

- istehlak mallarına tələbat
- ✓ iş yerlərinin təklifi
- ilkin tələbatın ödənilməsi
- kadrların ixtisas səviyyəsi
- məişət xidmətlərin təklifi

370. Sosial əməkdaşlıq sisteminin iştirakçılarına aid deyil:

- dövlət
- ✓ ev təsərrüfatları
- muzzdlu işçilər
- həmkarlar ittifaqı təşkilatları
- işəgötürən

371. əmək bazarında passiv siyasətin tədbirlərinə aid deyil:

- işsizlərin qeydə alınması
- işsizlik müavinətlərin ödənilməsi
- işsizlərə natura şəkildə yardımın verilməsi
- ✓ yeni iş yerlərin yaradılması
- işsizlik müavinətin məbləğinin müəyyən edilməsi

372. əmək bazarının fəallaşması tədbirlərinə aid deyil:

- işçi qüvvəsinin təklifin stimullaşdırılması
- ✓ işsizlik müavinətlərin artırılması
- işçi qüvvəsinin təklif və tələbin uyğunlaşması
- regionların inkişafına dəstək
- işçi qüvvəsinə tələbin stimullaşdırılması

373. əmək bazarında dövlətin fəal siyasətinə daxil deyil:

- peşələr üzrə məsləhət
- ✓ işsizlərin qeydə alınması
- peşə hazırlığa dəstək
- özünəməşğulluğun inkişafına dəstək
- işədüzəltməyə dəstək

374. əmək bazarında dövlətin funksiyalarına daxil deyil:

- sosial-iqtisadi
- tənzimləmə
- ✓ təkrar istehsal
- müdafiə
- qanunverici

375. İşəgötürənlərin nümayəndəli orqanı:

- xidməti fəaliyyətlə əlaqədar bir qrup işçilərin sosial-iqtisadi hüquqlarını və mənafelərini müdafiə etmək məqsədi ilə yaratdığı birliyi
- müxtəlif növ fəaliyyətlə əlaqədar insanların sosial-iqtisadi hüquqlarını və mənafelərini müdafiə etmək məqsədi ilə yaratdığı birliklər
- ✓ sahibkarlıq fəaliyyətləri ilə əlaqədar sosial-iqtisadi hüquqlarını və mənafelərini müdafiə etmək məqsədi ilə işəgötürənlər birliyi
- biznes fəaliyyəti ilə əlaqədar vətəndaşların sosial-iqtisadi hüquqlarını və mənafelərini müdafiə etmək məqsədi ilə yaratdıqları birlik
- kommersiya fəaliyyəti ilə məşğul olan şəxslərin sosial-iqtisadi hüquqlarını və mənafelərini müdafiə etmək məqsədi ilə yaratdıqları qurum

376. İşçilərin nümayəndəli orqanı:

- işçilərin və işəgötürənlərin əmək, sosial, iqtisadi hüquqlarını və mənafelərini müdafiə etmək məqsədi ilə birgə yaratdıqları və müvafiq qanunvericilik əsasında fəaliyyət göstərən təşkilat
- işçilərin və işsizlərin mənafelərini müdafiə etmək və onların sosial müdafiəsi məqsədi ilə yaradılan ictimai cəmiyyət
- ayrı-ayrı qrup vətəndaşların şəxsi hüquqlarını və mənafelərini müdafiə etmək məqsədi ilə yaratdıqları siyasi qurum
- ölkədə vətəndaşların hüquqlarını və qanuni mənafelərini müdafiə etmək məqsədi ilə yaratdıqları və müvafiq təbəçiliyə malik olan ictimai təşkilat
- ✓ işçilərin əmək, sosial, iqtisadi hüquqlarını və qanuni mənafelərini müdafiə etmək məqsədi ilə yaratdıqları və müvafiq qanunvericilik əsasında fəaliyyət göstərən həmkarlar ittifaqı

377. İşsizliyin təbii səviyyəsi necə müəyyən olunur?

- ✓ friksion və struktur işsizliyin cəmi kimi
- gizli və struktur işsizliyin cəmi kimi
- mövsumi və friksion işsizliyin cəmi kimi
- siklik və struktur işsizliyin cəmi kimi
- friksion və siklik işsizliyin cəmi kimi

378. İşçi qüvvəsinin qiyməti hansı iki tərəfin qarşılıqlı əlaqənin əsasında yaranır?

- işəgötürən və məşğulluq xidməti
- müzdlü işçi və ixtisasartırma təşkilatı
- işəgötürən və təhsil müəssisə
- müzdlü işçi və məşğulluq xidməti
- ✓ işəgötürən və müzdlü işçi

379. İşsizlik hansı göstəricilərin əlaqələndirilməsi əsasında müəyyən olunur?

- əmək qabiliyyətli əhali və işsizlər
- əmək qabiliyyətli əhali və pensiyaçıları
- əmək qabiliyyətli əhali və əlillər
- iqtisadi-fəal əhali və məşğul olanlar
- ✓ iqtisadi-fəal əhali və işsizlər

380. əmək bazarında müzdlə işləyənlərin maraqlarını hansı qurum təmsil edir?

- kommersiya təşkilatları
- ✓ həmkarlar təşkilatları
- işədüzəlmə üzrə agentliklər
- qeyri-kommersiya təşkilatları
- dövlət

381. Pul və qeyri-pul mükafatları əməyin hansı stimullarına aid edilir?

- ✓ maddi
- sosial
- həvəsləndirici
- iqtisadi
- nominal

382. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində qeyd olunanlardan hansı əməyin stimullaşdırılmasının funksiyalarına aid edilir?

- Pozitiv, neqativ, müsbət, mənfi
- Aşkarlıq, çeviklik, operativlik, diferensiallıq.
- Təربiyələndirmə, idarəetmə, tənzimləmə
- Mükafatlandırma, fərqləndirmə, təltif etmə, təşkil etmə.
- ✓ Mənəvi, təربiyəvi, sosial, iqtisadi, sosial-psixoloji.

383. 1996-cı ildə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarı ilə qəbul olunan vahid tarif şəbəkəsi neçə dərəcədən ibarətdir?

- 25
- 23
- 15
- ✓ 19
- 20

384. Sosial əməkdaşlıq sistemində həll olunan əsas məsələlərinə daxil deyil:

- ✓ əmək alətlərin təkmilləşdirilməsi
- əmək sferasında sosial güzəştlər, zəmanət və kompensasiya
- əmək şəraiti və əmək mühafizəsi
- iş və istirahət vaxtı
- əmək haqqı, mükafat, əlavələr

385. əmək bazarın fəaliyyətində hansı xüsusiyyətlər nəzərə alınır?

- ✓ işçi qüvvəsinin xarakteri və təkrar istehsalı ilə bağlı xüsusiyyətlər
- istehsalın ixtisaslaşması və təkmilləşdirilməsi ilə bağlı xüsusiyyətlər
- iş yerlərinə xidmətin təşkili ilə bağlı xüsusiyyətlər
- yeni texnika və texnologiyaların tətbiqi ilə bağlı xüsusiyyətlər

- əmək cisminin xarakteri ilə bağlı xüsusiyyətlər

386. İşçi qüvvəsinə tələb əmək haqqı ilə necə əlaqəlidir?

- düz mütənasib şəkildə
- ✓ əks mütənasib şəkildə
- üstəliyə
- geridə qalır
- bərabərdir

387. əmək bazarında iş qüvvəsinin təklifini müəyyən edən göstəricilərə aid deyil:

- bir işçi tərəfindən il ərində işləmiş saatların orta miqdarı
- əməyin kəmiyyəti, keyfiyyəti və ixtisası
- əhalinin ümumi sayında iqtisadi fəal əhalinin payı
- ✓ işəgötürənlərin sayı
- əhalinin ümumi sayı

388. İnsanın inkişaf indeksinin hansı ölçüdə olduğu zamanı əhalinin həyat səviyyəsi yüksək hesab edilir?

- 0-0,1
- ✓ 0,6-0,8
- 0,5
- 0,4-0,5
- 0,2-0,3

389. BMT dünya ölkələrinin inkişaf səviyyəsinin əsas ümümləşdirici göstəricisi kimi nədən istifadə edir?

- əhalinin adambaşına düşən ÜDM-un həcmi
- əmək məhsuldarlığı
- iqtisadi artımın templəri
- milli gəlir
- ✓ insan inkişafı indeksi

390. İnsanın inkişaf indeksinin qiyməti neçədir?

- 1-100 arasında olur
- 100-1000 arasında olur
- ✓ 0-1 arasında olur
- 1-2 arasında olur
- 1-10 arasında olur

391. Ölkədə əhalinin həyat səviyyəsi necə xarakterizə olunur?

- müəssisə daxilində işçilərin maddi, sosial və mədəni tələbatlarının ödənilmə dərəcəsi ilə
- iş yerində çalışanların əhalinin maddi, sosial və mədəni tələbatlarının ödənilmə dərəcəsi ilə
- ✓ cəmiyyət miqyasında əhalinin maddi, sosial və mədəni tələbatlarının ödənilmə dərəcəsi ilə
- region miqyasında yerli əhalinin maddi, sosial və mədəni tələbatlarının ödənilmə dərəcəsi ilə
- lokal səviyyədə yerli əhalinin maddi, sosial və mədəni tələbatlarının ödənilmə dərəcəsi ilə

392. Yaşayış minimumu iqtisadiyyatda hansı rol oynayır?

- əmsal
- mövqe
- funksiya
- rəqəm
- ✓ indikator

393. Ölkənin yoxsulluq səviyyəsi nəyi əks etdirir?

- ✓ yaşayış minimumundan az miqdarda adambaşına düşən gəlir hesabına dolanan əhalinin sayını
- orta aylıq əmək haqqının səviyyəsini
- minimum pensiyanın məbləğini
- minimum əmək haqqının səviyyəsini
- əhaliyə yaşayış minimumu səviyyəsində təqdim olunan xidmətlərin həcmi

394. əmək həyatı keyfiyyəti dedikdə nə başa düşülür?

- istehlakın strukturu
- işçilərin peşə-ixtisas səviyyəsi
- əhalinin təhsil və sağlamlıq səviyyəsi
- ✓ əmək fəaliyyəti ilə bağlı işçilərin şəxsi tələbatlarının ödənilmə səviyyəsi
- gəlirlərin artması

395. Yoxsulluq həddi necə qiymətləndirilir?

- ölkədə minimum əmək haqqının səviyyəsi kimi
- əhalinin aztəminatlı ailələrinə verilən ünvanlı sosial yardım kimi
- ✓ yaşayış minimumu səviyyəsində istehlakı təmin edən gəlir kimi
- əhalinin sərəncamında qalan gəlir kimi
- əmək fəaliyyəti nəticəsində ödənilən əmək haqqı kimi

396. Həyat səviyyəsinin göstəricilər sisteminə daxil olmur:

- təyin olunmuş pensiyaların orta səviyyəsi
- əhalinin yaşayış minimumu
- əhalinin adambaşına düşən orta aylıq pul gəlirləri
- ✓ müəssisədə əmək haqqı fondu
- iqtisadiyyata məşğul olanların orta aylıq əmək haqqı

397. əhalinin həyat səviyyəsini əks etdirən göstəricilər iki cür olur:

- daimi və dəyişkən
- könüllü və məcburi
- leqal və gizli
- ✓ mütləq və nisbi
- müntəzəm və qeyri-müntəzəm

398. əhalinin həyat səviyyəsini əks etdirən göstəricilər sistemində nə aparıcı rol oynayır?

- pensiya və sosial transfertlər
- dövriyyə kapitalı
- milli valyuta məzənnəsi
- əsas fondlar
- ✓ ümumi daxili məhsulun (ÜDM) həcmi

399. Yaşayış minimumu əsasında gəlirlərin səviyyəsi üzrə əhalinin təsnifatlaşdırılmasına daxil deyil:

- varlı ailələr
- yoxsul ailələr
- aztəminatlı ailələr
- təmin olunmuş ailələr
- ✓ milyonçu ailələr

400. İstehlak büdcənin neçə növü mövcuddur?

- 6
- 2
- ✓ 3
- 4

- 5

401. İstehlak büdcənin növləri:

- minimum, aşağı, yuxarı
- minimum, orta, yuxarı
- minimum, maksimum, optimal
- ✓ minimum, rəşional və elitar
- minimum, mütləq, nisbi

402. İstehlak büdcə hansı göstəricilərə aiddir?

- ✓ dəyər
- mütənasib
- nisbi
- natura
- artım

403. İstehlak büdcənin 3 əsas növlərinin mövcudluğu nədən asılıdır?

- əmək fəaliyyətindən
- ✓ tələbatlarının ödənilmə dərəcəsiindən
- istehlak qiymətlərindən
- əhalinin iqtisadi fəallığıından
- məşğulluq səviyyəsindən

404. Minimum istehlak büdcə əhalinin hansı kateqoriyalarını əhatə edir?

- ✓ gəliri aşağı səviyyədə olan əhali
- gəliri orta səviyyədə olan əhali
- gəliri yüksək səviyyədə olan əhali
- milyonçuları
- milyadrləri

405. Rəşional istehlak büdcə əhalinin hansı kateqoriyalarını əhatə edir?

- milyadrləri
- milyonçuları
- ✓ gəliri orta səviyyədə olan əhali
- gəliri aşağı səviyyədə olan əhali
- gəliri yüksək səviyyədə olan əhali

406. Elitar istehlak büdcə əhalinin hansı kateqoriyalarını əhatə edir?

- yoxsul əhali
- aztəminatlı əhali
- gəliri aşağı səviyyədə olan əhali
- gəliri orta səviyyədə olan əhali
- ✓ gəliri yüksək səviyyədə olan əhali

407. Gəlirlərin indeksasiyası nəyə səbəb olur?

- ✓ fiksasiya olunmuş gəlirlər əldə edən şəxslərin həyat səviyyəsinin saxlanmasına
- məşğulluğun artmasına
- gəlirlərin qeyri-bərabər bölgüsünə
- sosial differensiasiasının artmasına
- məhsuldar əməyin stimullaşdırılmasına

408. ərzaq və qeyri-ərzaq malların və xidmətlərin minimum dəsti nəyi müəyyən edir?

- ✓ istehlak səbəti
- yaşayış minimumu
- rasionaI istehlakı
- son istehlakı
- ərzaq səbəti

409. İstehlak qiymətlərin indeksi necə ifadə olunur?

- milli valyutada
- makro göstəricilərə
- ölçü göstəricilərlə
- ✓ faizlə
- natura göstəricilərlə

410. İstehlak qiymətlərin indeksi nəyi əks etdirir?

- istehsalın strukturunda olan dəyişiklikləri
- istehlak strukturunda fərqləri
- ✓ müəyyən dövrlərdə istehlak mal və xidmətlər üzrə qiymətlərin dəyişilməsi
- milli valyutanın məzənnəsini
- ailədə himayəlik yükü

411. İnsanın inkişaf indeksi hansı göstəricinin birləşməsini əks etdirir?

- ✓ gözlənilən orta ömür uzunluğu, əhalinin təhsil səviyyəsi və əhalinin adambaşına düşən ÜDM-un həcmi
- əhalinin məşğulluq səviyyəsi, nominal orta aylıq əmək haqqı və əhalinin adambaşına düşən ÜDM-un həcmi
- əhalinin iqtisadi fəallıq səviyyəsi, işsizlik səviyyəsi və nominal orta aylıq əmək haqqı
- əhalinin təhsil səviyyəsi, məşğulluq səviyyəsi və əhalinin alıcıq qabiliyyəti
- gözlənilən ömür uzunluğu, əhalinin yaş-cins strukturu və əhalinin alıcıq qabiliyyəti

412. İnsanın inkişaf indeksi neçə göstəricinin birləşməsini əks etdirir?

- 2
- 4
- 5
- 6
- ✓ 3

413. İstehlak səbətin hansı hissələri mövcuddur?

- yeyinti, sənaye və aqrar
- ✓ ərzaq malları, qeyri-ərzaq malları və xidmətlər
- istehsal, qeyri-istehsal və mədəni
- ərzaq, sənaye və intellektual
- mal, əmtəə və məhsul

414. İstehlak səbət neçə hissədən ibarətdir?

- 2
- 4
- 5
- 6
- ✓ 3

415. Yoxsulluğun hədləri:

- yuxarı və aşağı
- yüksək və orta
- ilkin və sonuncu
- növbəti və daimi

- ✓ mütləq və nisbi

416. İstehlakın hansı səviyyələri mövcuddur?

- ✓ fərdi, kollektiv və ictimai
- kollektiv, milli və beynəlxalq
- şəxsi, ictimai və dövlət
- şəxsi, qrup və kollektiv
- fərdi, ailəvi və milli

417. İstehlakın neçə səviyyəsi mövcuddur?

- iki
- dörd
- beş
- altı
- ✓ üç

418. Həyat səviyyəsini şərtləndirən amillər sırasına daxil deyil:

- əmək şəraiti
- əmək haqqı
- sosial təminatlı ödəmələr
- ✓ iş yerində təchizat
- iş vaxtının ümumi uzunluğu

419. Həyat səviyyəsini formalaşdıran amillərin sırasına daxil deyil:

- əhalinin mənzillə təmin olunması
- əhaliyə göstərilən səhiyyənin, təhsilin və mədəni-maişət xidmətlərin səviyyəsi
- əhalinin gəlirinin səviyyəsi
- əhalinin istehlakının həcmi və quruluşu
- ✓ əhalinin ailə vəziyyəti

420. İstehlak səbətinin müəyyən olunmasında nəzərə alınan coğrafi amil nəyi əks etdirir?

- qasırğaların müddətini
- ✓ təbii-iqlim şəraiti
- dənizin temperaturunu
- yağıntının miqdarını
- küləyin şiddətliyini

421. İstehlak səbətinin müəyyən olunmasında nəzərə alınan demoqrafik amil nəyi əks etdirir?

- əhalinin miqrasiyaya meyliliyini
- işçi qüvvəsinin keyfiyyətini
- əhalinin işlə təmin olunmasını
- boşanmış insanların sayını
- ✓ ailənin yaş-cins tərkibini

422. İstehlak səbətinin müəyyən olunmasında nəzərə alınan bioloji amil nəyi əks etdirir?

- ✓ insanların fizioloji ehtiyaclarını
- insanların elmə ehtiyaclarını
- insanların texniki ehtiyaclarını
- işçilərin əmək şəraitinə ehtiyaclarını
- işçilərin sosial ehtiyaclarını

423. İstehlak səbətinin kəmiyyət və keyfiyyət cəhətdən müəyyən olunmasında nə nəzərə alınmır?

- bioloji amil
- ✓ elmi-texniki amillər
- etnik amillər və adət və ənənələr
- coğrafi amil
- demoqrafik amil

424. Yaşayış minimumu nə üçün istifadə olunmur?

- ✓ əmək fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi üçün
- aztəminatlı ailələrə ünvanlı sosial yardım göstərilməsi üçün
- əhalinin maddi vəziyyətinin qiymətləndirilməsi üçün
- sosial proqramların işlənməsi üçün
- aztəminatlı ailələrin müəyyənəşdirilməsi üçün

425. Yaşayış minimumu əhalinin hansı sosial-demoqrafik qrupları üzrə hesablanır?

- uşaqlar
- pensiyaçılar
- ümumi əhali
- məşğul əhali
- ✓ subay əhali

426. Yaşayış minimumu əsasında hansı sosial-iqtisadi göstəricilər müəyyən olunur?

- işçilərin ixtisas səviyyəsi
- ✓ əmək haqqının və sosial transfertlərin minimum səviyyələri
- məşğulluq və işsizlik səviyyələri
- əhalinin iqtisadi fəallıq səviyyəsi
- ailədə himayəçilik yükü

427. Yoxsulluq səviyyəsinin yüksək olması nəyə səbəb olur?

- ölkədə sosial gərginliyi azaldır
- ölkənin sosial-iqtisadi inkişafına təkan verir
- ✓ əhalinin zəruri istehlak məhsulları və xidmət növlərindən istifadə etməsini məhdudlaşdırır
- əhalinin xaricə axınına əngəl yaradır
- ölkənin dövlət büdcəsinin gəlir hissəsini artırır

428. Yoxsulluğun azaldılması istiqamətində 2003-2005-ci illərdə həyata keçirilən Dövlət Proqramı necə adlanır?

- ✓ Yoxsulluğun azaldılması və iqtisadi inkişaf üzrə Dövlət Proqramı
- belə Proqram yoxdur
- Yoxsulluğun azaldılması üzrə Dövlət Proqramı;
- Azərbaycan Respublikasının regionlarında yoxsulluğun azaldılması üzrə Dövlət Proqramı
- Yoxsulluğun azaldılmasında neft gəlirlərindən səmərəli istifadə üzrə Dövlət Proqramı

429. Qeyd olunanlardan hansı xalqın rifahının tənzimlənmə mexanizminin funksional prinsiplərinə aiddir?

- ✓ müxtəlif idarəetmə subyektləri arasında funksiyaların dəqiq bölünməsi və məhdudlaşdırılması
- mövcud olan mütəşəkkil quruluşlardan, üsullardan istifadə etmək və onları yeniləşdirmək, modernləşdirmək, daha yeni quruluş və üsullar yaratmaq.
- sosial təminat sahələrindəki aparılan tənzimlənmə prosesi
- Sosial sferanın idarəetmə prosesinin mərkəzləşdirilmiş üsulundan qaçmaq, ölkə, ərazi və yerli icra orqanları arasında funksiyaların bölünməsi
- inflyasiya şəraitində pul vahidinin real məzmununu saxlamağa yönəlmiş tədbirlər

430. Azərbaycanda minimum sosial standartlar sisteminin təkmilləşdirilməsi üçün verilən təkliflərə aiddir

- Sosial sferanın idarəetmə prosesinin mərkəzləşdirilmiş üsulundan qaçmaq, ölkə, ərazi və yerli icra orqanları arasında funksiyaların bölünməsi;

- Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun ehtiyatlarının artırılması və kadr bazasının genişləndirilməsi
 - ✓ Minimum əmək haqqının minimum istehlak büdcəsi ilə əlaqələndirilməsi
 - Regionların inkişafı üzrə Dövlət Proqramlarının həyata keçirilməsi
 - Minimum istehlak səbətinin müəyyən olunmasının neftin qiyməti ilə əlaqələndirilməsi
- 431.** Azərbaycanda minimum sosial standartlar sisteminin təkmilləşdirilməsi üçün verilən təkliflərə aid deyil
- Aztəminatlı ailələrin həyat səviyyəsinin yaxşılaşdırılması məqsədi ilə sosial təminat sisteminin təkmilləşdirilməsi
 - ✓ Sosial sferanın idarəetmə prosesinin mərkəzləşdirilmiş üsulundan qaçmaq, ölkə, ərazi və yerli icra orqanları arasında funksiyaların bölünməsi;
 - Minimum istehlak səbətinin müəyyən olunmasında qiymət amilinin nəzərə alınması
 - Pensiya təminatı sisteminin müntəzəm olaraq təkmilləşdirilməsi
 - Minimum əmək haqqının minimum istehlak büdcəsi ilə əlaqələndirilməsi
- 432.** Birinci dəfə qəbul olunan Yoxsulluğun azaldılması və iqtisadi inkişaf üzrə Dövlət Proqramı hansı illəri əhatə edir?
- 2003-2004-cü illər
 - 2002-2005-ci illər
 - 2001-2004-cü illər
 - 2003-2006-cı illər
 - ✓ 2003-2005-ci illər
- 433.** Bunlardan hansı xalqın rifahının tənzimlənmə mexanizminin funksional prinsiplərinə aiddir?
- Mövcud olan mütəşəkkil quruluşlardan, üsullardan istifadə etmək və onları yeniləşdirmək, modernləşdirmək, daha yeni quruluş və üsullar yaratmaq.
 - Sosial zəmanət, mədafiə və qorunma sistemlərinin mobilliyi
 - Sosial sferanın idarəetmə prosesinin mərkəzləşdirilmiş üsulundan qaçmaq, ölkə, ərazi və yerli icra orqanları arasında funksiyaların bölünməsi
 - ✓ Müxtəlif səviyyələrdə idarəetmə üsul və formalarının razılaşdırılması
 - İnflyasiya şəraitində pul vahidinin real məzmununu saxlamağa yönəlmiş tədbirlər;
- 434.** Qeyd edilənlərdən hansı xalqın rifahının tənzimlənmə mexanizminin funksional prinsiplərinə daxil edilmir?
- müəyyən konkret əhali qrupunun sosial proqramlarına yönümlülük
 - ✓ müxtəlif idarəetmə subyektləri arasında funksiyaların dəqiq bölünməsi və məhdudlaşdırılması.
 - müxtəlif səviyyələrdə idarəetmə üsul və formalarının razılaşdırılması
 - mövcud olan mütəşəkkil quruluşlardan, üsullardan istifadə etmək və onları yeniləşdirmək, modernləşdirmək, daha yeni quruluş və üsullar yaratmaq.
 - heç biri
- 435.** Aşağıda göstərilənlərdən hansı sosial zəmanət sistemlərinin formalaşması prinsipidir?
- dövlətin məşğulluq siyasəti;
 - vergi sistemini təkmilləşdirilməsi
 - ✓ Sosial sferanın idarəetmə prosesinin mərkəzləşdirilmiş üsulundan qaçmaq, ölkə, ərazi və yerli icra orqanları arasında funksiyaların bölünməsi
 - gəlirlərin yenidən bölüşdürülməsi
 - sosial təminat sahələrindəki aparılan tənzimlənmə prosesi
- 436.** Qeyd olunanlardan hansı sosial zəmanət sistemlərinin formalaşması prinsipidir?
- vergi sistemini təkmilləşdirilməsi
 - iqtisadi səmərəlilik və komplekslik
 - ✓ sosial zəmanət, mədafiə və qorunma sistemlərinin mobilliyi
 - gəlirlərin yenidən bölüşdürülməsi
 - sosial təminat sahələrindəki aparılan tənzimlənmə prosesi
- 437.** Bazar iqtisadiyyatının inkişaf etdiyi ölkələrdə aşağıdakılardan hansı sosial zəmanət sistemlərinin formalaşması əsas prinsipi hesab olunmur?

- ölkə, ərazi və yerli icra orqanları arasında funksiyaların bölünməsi
- ✓ dövlətin məşğulluq siyasəti;
- mövcud olan mütəşəkkil quruluşlardan, üsullardan istifadə etmək və onları yeniləşdirmək, modernləşdirmək, daha yeni quruluş və üsullar yaratmaq.
- sosial sferanın idarəetmə prosesinin mərkəzləşdirilmiş üsulundan qaçmaq
- sosial zəmanət, müdafiə və qorunma sistemlərinin mobilliyi

438. Aşağıda göstərilənlərdən hansı sosial zəmanət sistemlərinin formalaşması prinsipidir?

- komplekslik
- səmərəlilik
- hec biri
- elmlilik
- ✓ varislilik

439. Sosial zəmanət sistemlərinin formalaşmasının neçə mühüm prinsipi fərqləndirilir

- 2
- ✓ 4
- 5
- 6
- 3

440. Sosial müdafiənin əsas prinsipi:

- könüllük
- paralellik
- ✓ ünvanlıq
- məcburilik
- çeviklik

441. Sosial təminat sistemi hansı funksiyanı yerinə yetirir?

- tənzimlənmə
- ✓ sosial
- motivləşdirmə
- integrativ
- idarəetmə

442. Sosial təminat sisteminə nə daxildir?

- büdcə sahəsində məşğul olanların əmək haqqı
- işsizlərin yenidən təlimi
- gəlirlərə vergi qoyma
- məşğulluğun təmin olunması
- ✓ pensiyalar

443. Sosial xidmət sistemi nəyi əhatə edir?

- ✓ əlillərə sosial-maişət köməyin göstərilməsi
- işsizlik üzrə müavinətlərin ödənilməsi
- məcburi sığortanı
- ünvanlı sosial yardım
- pensiyaların ödənilməsi

444. Dövlət siyasətinin hansı növü daha geniş və əhatəlidir?

- gəlirlər siyasəti
- sosial proqramların maliyyələşdirilməsi

- ünvanlı sosial yardım
- ✓ dövlət sosial siyasəti
- sosial təminat

445. Sosial siyasətin səviyyələrinə aid deyil:

- dövlətin sosial siyyəsəti
- müəssisənin sosial strategiyası
- ✓ ailənin sosial strategiyası
- dövlətlərarası sosial siyasət
- regionun sosial siyasəti

446. Sosial risklərin növlərinə aid deyil:

- xəstəlik
- ✓ məşğulluq
- işsizlik
- bədbəxt hadisə
- qocalıq

447. Sosial zəmanətlər sisteminə daxil deyil:

- uşağın anadan olması ilə bağlı müavinət
- ✓ mükafat
- təminatlı pulsuz təhsil
- minimum əmək haqqı
- təminatlı pulsuz tibbi xidmət

448. Sosial müdafiənin prinsiplərinə aid deyil:

- ✓ qənaətcilik
- həmrəylik
- sosial əməkdaşlıq
- sosial ədalətlik
- ümumilik və məcburilik

449. Sosial müdafiənin obyektləri:

- dövlət, işəgötürən, xeyriyyəçi, ictimai təşkilatlar
- xeyriyyə fondlar, işəgötürənlər, ictimai təşkilatlar, sığorta şirkətlər
- muzzdlu işçilər, sərbəst məşğul olanlar, mülkiyyətçilər
- ✓ muzzdlu işçilər, pensiyaçılar, əlillər, aztəminatlı ailələr, işsizlər
- işçilər, sığorta şirkətlər, qeyri-büdcə təşkilatlar

450. Sosial müdafiənin subyektlərinə aid deyil:

- dövlət
- işəgötürənlər
- ✓ əlillər
- sığorta şirkətlər
- işçi

451. Əhəlinin sosial müdafiəsi sisteminin strukturuna aid edilir:

- sosial müdafiənin subyektləri
- ✓ sosial müdafiənin konyukturası
- sosial müdafiənin prinsipləri
- sosial müdafiənin növləri
- sosial müdafiənin obyektləri

452. əhalinin sosial müdafiəsi sisteminin əsas ünsürlərinə daxil deyil:
- sosial sığorta
 - sosial təminat
 - sosial yardım
 - xeyriyyəçilik
 - ✓ gəlirlərə vergiqoyma
453. əhalinin sosial müdafiəsinin üç əsas funksiyası mövcuddur:
- ✓ kompensasiya, müdafiə, sabitləşmə funksiyaları
 - adaptasiya, indeksasiya, kompensasiya funksiyaları
 - motivləşdirmə, təşkilati, qiymətləndirici funksiyaları
 - müdafiə, fəallaşdırma, təşkilati funksiyaları
 - idarəetmə, motivləşdirmə, rəqabətqabiliyyət funksiyaları
454. Sosial xidmətin əsas formalarına aid deyil:
- evdə sosial xidmət
 - fərdi qaydada peşəkar sosial xidmət
 - sosial-məsləhət yardımı
 - ✓ sosial risklərin ödənilməsi
 - stasionar sosial xidmət
455. əhalinin sosial müdafiəsi sahəsində dövlətin strateji məqsədlərinə daxil deyil:
- ✓ insanların həyat şəraitinin əsaslı şəkildə yaxşılaşdırılması
 - ailənin, qadınların, uşaqların və gənclərin sosial təminatın genişləndirilməsi
 - sosial infrastrukturun kökündən təkmilləşdirilməsi
 - iş yerində xidmətin təşkili
 - əhalinin sağlamlığının mühafizəsi
456. Sosial güzəştlər nəyə aid edilir?
- əmək haqqı sisteminə
 - ✓ sosial zəmanətlər sisteminə
 - sosial risklərə
 - sosial əməkdaşlıq sisteminə
 - əməyin təşkili sisteminə
457. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində sosial zəmanət sistemi nəyi xarakterizə edir?
- dövlətin məşğulluq siyasətini, demoqrafik prosesləri
 - regionlarda yoxsulluğun ləğvi üzrə və eləcə də ayrı-ayrı əhali qruplarının müdafiəsi üçün həyata keçirilən proqramları
 - yaşayış minimumunun və orta əmək haqqının müəyyən edilməsini
 - milli valyutanın dəyərini yüksəldilməsini
 - ✓ əhalinin müxtəlif qruplarının qanunla təsdiqlənmiş təminat səviyyələrini və formalarını
458. Aşağıda göstərilənlərdən hansı xalqın rifahının tənzimlənmə mexanizminin funksional prinsiplərinə aiddir?
- ✓ müəyyən konkret əhali qrupunun sosial proqramlarına yönümlülük
 - sosial təminat sahələrindəki aparılan tənzimlənmə prosesi
 - mövcud olan mütəşəkkil quruluşlardan, üsullardan istifadə etmək və onları yeniləşdirmək, modernləşdirmək, daha yeni quruluş və üsullar yaratmaq.
 - sosial zəmanət, müdafiə və qorunma sistemlərinin mobilliyi
 - sosial sferanın idarəetmə prosesinin mərkəzləşdirilmiş üsulundan qaçmaq, ölkə, ərazi və yerli icra orqanları arasında funksiyaların bölünməsi
459. Qeyd olunanlardan hansı Azərbaycanca minimum sosial standartlar sisteminin təkmilləşdirilməsi üçün verilən təkliflərə aiddir?

- Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun ehtiyatlarının artırılması və kadr bazasının genişləndirilməsi
- Minimum istehlak səbətinin müəyyən olunmasının neftin qiyməti ilə əlaqələndirilməsi
- Regionların inkişafı üzrə Dövlət Proqramlarının həyata keçirilməsi
- Sosial sferanın idarəetmə prosesinin mərkəzləşdirilmiş üsulundan qaçmaq, ölkə, ərazi və yerli icra orqanları arasında funksiyaların bölünməsi;
- ✓ Minimum sosial standartlarının müəyyən olunmasında sosial normativlərin və normaların nəzərə alınmasına xüsusi diqqət yetirilməsi

460. Qeyd edilənlərdən hansı əlillərin ictimai həyatda iştirakı ilə bağlı məsələlərin həllinə aid deyil?

- əlillər üçün iş yerləri üzrə kvot müəyyən edilməsi, bu sahədə işverənlərin məsuliyyətinin artırılması
- ✓ əlillərin müalicə üçün xarici ölkələrə göndərilməsi
- əlillərin əmək və istirahət rejiminin təşkili
- əlillərin müəyyən növ əmək fəaliyyətilə məşğulluğunun təmin olunması
- əlil əməyi tətbiq edən müəssisə və təşkilatlara uyğun güzəştlərin verilməsi

461. Bunlardan hansı Ahıllara sosial xidmət haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanununda nəzərdə tutulan Evdə sosial xidmət ə daxildir?

- Ahıl adamın fiziki durumu, psixi pozuntusu və digər hallar nəzərə alınmaqla tibbi və sosial reabilitasiya tədbirləri həyata keçirilməsi
- Ahıllara sosial xidmət müəssisələrində sosial-məişət, tibbi və mədəni xidmətlərin, qidalanmalarının, istirahətinin təşkil edilməsi
- Fərdi qaydada peşəkar sosial xidmətin təşkili
- hamısı nəzərdə tutulub
- ✓ Ahıllara dərman vasitələrinin, zəruri ərzaq və əsas tələbat mallarının almağa kömək göstərmək;

462. Qeyd olunan tədbirlərdən hansı əlillərin ictimai həyatda iştirakı ilə bağlı məsələlərin həllinə aiddir?

- əlillər üçün ayrıca iş yerlərinin açılması
- yuxarıda qeyd olunanları heç biri
- əlillərin müalicə üçün xarici ölkələrə göndərilməsi
- ✓ əlillərin səhhətinin peşə vəzifələrinin icrasına uyğunlaşdırması
- yuxarıda qeyd olunanları hamısı

463. Aşağıda göstərilən tədbirlərdən hansı əlillərin ictimai həyatda iştirakı ilə bağlı məsələlərin həllinə aiddir?

- yuxarıda qeyd olunanları heç biri
- ✓ əlil əməyi tətbiq edən müəssisə və təşkilatlara uyğun güzəştlərin verilməsi
- əlillər üçün ayrıca iş yerlərinin açılması
- əlillərin vaxtaşırı təhsil səviyyəsinin artırılması
- əlillərin müalicə üçün xarici ölkələrə göndərilməsi

464. Azərbaycanda əlillərin sosial müdafiəsində hansı təşkilat mühüm rol oynayır?

- İqtisadi İnkişaf Nazirliyi
- Dövlət Əmək Müfəttişliyi
- Milli Məclis
- Təhsil Nazirliyi
- ✓ Dövlət Sosial Müdafiə Fondu

465. Azərbaycanda əlillərin sosial müdafiə fondunun büdcəsi hansı vəsaitlər hesabına formalaşır?

- Neft Fondunu vəsaitləri hesabına
- Dövlət Əmək Müfəttişliyi
- Əmək kollektivlərinin, vətəndaşların ianələri hesabına
- Vergilər hesabına
- ✓ Respublika büdcəsinin vəsaiti, ayrı-ayrı təşkilatların, əmək kollektivlərinin, vətəndaşların ianələri və digər vəsaitlər hesabına

466. Sosial pensiyalar əsasən kimlərə ödənilir?

- ✓ əmək pensiyaları almayan qocalara, əlillərə

- yoxsullara
- əhalinin bir qrup sosial təbəqəsinə
- aztəminatlı ailələrə
- əlil uşaqlara

467. Azərbaycanda sosial müavinətlər nə məqsədlə verilir?

- ✓ əhalinin bir qrup sosial təbəqəsinin minimum yaşayış səviyyəsinin təmin edilməsi məqsədlə
- həyat səviyyəsini yüksəltmək məqsədlə
- inflyasiya şəraitində əhalinin sosial müdafiəsi məqsədlə
- aztəminatlı ailələrin həyat səviyyəsinin yaxşılaşdırılması məqsədilə
- yoxsulluğun aradan qaldırılması məqsədlə

468. Aşağıda verilənlərdən hansı ölkədə daha təkmil sosial sisteminin inkişaf etdirilməsi üçün məqsəduyğun hesab edilmir?

- həyat səviyyəsinin yüksəldilməsinə yönələn fəal siyasətin həyata keçirilməsi, əhalinin sosial müdafiəsi, insanlara öz rifahını yaxşılaşdırmaq üçün imkanlarından geniş şəkildə istifadə etmək üçün şəraitin yaradılması
- əmək bazarına təsir göstərən tədbirlər məşğulluq strukturunun optimallaşdırılması və işsizliyin azaldılması
- sosial cəhətdən az müdafiə olunan və əmək qabiliyyətli olmayan əhalinin sosial müdafiəsi mexanizminin inkişaf etdirilməsi;
- vətəndaşın hüquq və təhlükəsizliyinin səmərəli müdafiə sisteminin işlənməsi
- ✓ hamısı məqsəduyğun hesab edilir

469. Bunlardan hansı Azərbaycanda minimum sosial standartlar sisteminin təkmilləşdirilməsi üçün verilən təkliflərə aid deyil?

- Minimum əmək haqqının minimum istehlak büdcəsi ilə əlaqələndirilməsi
- ✓ inflyasiya şəraitində pul vahidinin real məzmununu saxlamağa yönəlmiş tədbirlər
- Aztəminatlı ailələrin həyat səviyyəsinin yaxşılaşdırılması məqsədi ilə sosial təminat sisteminin təkmilləşdirilməsi
- Minimum istehlak səbətinin müəyyən olunmasında qiymət amilinin nəzərə alınması
- Minimum sosial standartlarının müəyyən olunmasında sosial normativlərin və normaların nəzərə alınmasına xüsusi diqqət yetirilməsi

470. Bu tədbirlərdən hansı əlillərin ictimai həyatda iştirakı ilə bağlı məsələlərin həllinə aid deyil?

- əlillər üçün xüsusi iş yerlərinin yaradılması
- əlillər üçün iş yerləri üzrə kvot müəyyən edilməsi, bu sahədə işverənlərin məsuliyyətinin artırılması
- ✓ əlillərin evdə müalicəsi
- əlillərin müəyyən növ əmək fəaliyyətilə məşğulluğunun təmin olunması
- əlil əməyi tətbiq edən müəssisə və təşkilatlara uyğun güzəştlərin verilməsi

471. İnsan inkişafı indeksi - ni müəyyən edən əsas göstəricilər hansılardır:

- əhalinin alıcılıq qabiliyyəti, səhiyyənin vəziyyəti, orta ömür müddəti
- əhalinin alıcılıq qabiliyyəti, siyasi həyata daxil olma, orta ömür müddəti
- ✓ təhsilin səviyyəsi, gözlənilən ömür uzunluğu, adambahına düşən ümumi daxili məhsul
- əhalinin məşğulluq səviyyəsi, səhiyyənin vəziyyəti, orta ömür müddəti
- təhsilin səviyyəsi, səhiyyənin vəziyyəti, məcmu gəlirlər

472. Qərb iqtisadi nəzəriyyəsində gəlirlərin ədalətli bölgüsünün eqalitar prinsipinə görə:

- ✓ cəmiyyətdə gəlirlərin bölgüsündə bərabərsizlik yoxdur
- nisbi bərabərlik mövcuddur
- bərabərlik mövcuddur
- nisbi iqtisadi bərabərsizlik mövcuddur
- həddindən artıq bərabərsizlik mövcuddur

473. Marşal insan sözünü ilk dəfə olaraq kimi işlətməmişdir?

- J.Keynis
- K.Marks
- A.Maslou
- ✓ R.Park

- E.Meyo

474. İnsan inkişafı indeksi nin həddləri necə müəyyən edilmişdir:

- 0:0,5
- ✓ 0: 1
- 1: 2
- 1:1,5
- 0 : 2

475. İnsan inkişafı indeksi neçənci ildən tətbiq edilir?

- 1985-ci il
- 2000-ci il
- ✓ 1990-ci il
- 1998-ci il
- 1988-ci il

476. İnsan inkişafı indeksini müəyyən edən göstəricilərə aid deyil:

- adambaşına düşən ÜMM
- təhsilin səviyyəsi
- ✓ orta aylıq əmək haqqı
- heç biri
- orta ömür uzunluğu

477. Sosial müdafiə sistemi sahəsində dövlətin strateji məqsədlərinə aid edilmir?

- ✓ hamısı hesab edilir
- aztəminatlı əhali qruplarının maddi vəziyyətinin və həyat şəraitinin əsaslı şəkildə yaxşılaşdırılması
- əhalinin sosial müdafiəsi, əməyin, sağlamlığın mühafizəsi, mədəniyyət, təhsil və səhiyyə xidmətlərin təkmilləşdirilməsi, mənzillə təminat sahəsində vətəndaşların konstitusiyə hüquqların təmin edilməsi
- demoqrafik vəziyyətin yaxşılaşdırılması, əhalinin, xüsusilə, uşaqlar və əmək qabiliyyətli yaşda olan vətəndaşlar arasında ölümün azalması;
- sosial infrastrukturun kökündən təkmilləşdirilməsi

478. əməyin ödənilməsinin (əmək haqqının) əsas funksiyalarına aid deyildir?

- tənzimləmə
- ✓ qiymətləndirmə
- stimullaşdırma
- idarəetmə
- təkrar istehsal

479. Mövcud istehlak standartları səviyyəsində yaşamağa imkan verməyən gəlirlərə malik insanlar yoxsulluğun hansı formasına aid edilir:

- tsiklik
- daimi
- ✓ nisbi
- dövrü
- mütləq

480. Yoxsulluğun azaldılması və Davamlı İnkişaf Proqramı neçənci illəri əhatə edir?

- 2009-2012-ci illər
- 2008-2010-cu illəri
- ✓ 2005-2008-ci illəri
- 2005-2007-ci illəri
- 2005-2006-cı illəri

481.	Azərbaycan Respublikasında sığorta-pensiya sisteminin inkişafına dair Dövlət Proqramı necənci illəri əhatə edir?
	2010-2013-cü illər 2008-2015-ci illər 2009-2012-ci illər 20012-2015-ci illər ✓ 2009-2015-ci illər
482.	Ahıllara sosial xidmət haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanununda onlara sosial xidmətin aşağıdakı formalarından hansı nəzərdə tutulmayıb?
	✓ hamısı nəzərdə tutulub - Stasionar sosial xidmət - Yarımstasionar sosial xidmət - Evdə sosial xidmət - Fərdi qaydada peşəkar sosial xidmət
483.	Göstərilənlərdən hansı Ahıllara sosial xidmət haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanununda nəzərdə tutulan Evdə sosial xidmət ə daxildir?
	- Ahıllara sosial xidmət müəssisələrində sosial-məişət, tibbi və mədəni xidmətlərin, qidalanmalarının, istirahətinin təşkil edilməsi - hamısı nəzərdə tutulub - Fərdi qaydada peşəkar sosial xidmətin təşkili ✓ Ahıllara yaşayış yerində sanitariya-gigiyena şəraitinin yarandılması - Ahıl adamın fiziki durumu, psixi pozuntusu və digər hallar nəzərə alınmaqla tibbi və sosial reabilitasiya tədbirləri həyata keçirilməsi
484.	Əmək haqqının təşkili ünsürlərinə aiddir:
	- əməyin təşkili - əməyin normalaşdırılması - əməyin stimullaşdırılması ✓ əmək haqqının forma və sistemləri - tarif sistemi
485.	Əlillərin sosial müdafiəsində hansı təşkilat mühüm rol oynayır?
	- İqtisadi İnkişaf Nazirliyi - Dövlət Əmək Müfəttişliyi - Səhiyyə Nazirliyi - Milli Məclis ✓ Dövlət Sosial Müdafiə Fondu
486.	Sosial pensiyalar kimlərə ödənilir?
	- əlil uşaqlara - yoxsullara - əhalinin bir qrup sosial təbəqəsinə ✓ əmək pensiyaları almayan qocalara, əlillərə - əztəminatlı ailələrə
487.	Əməyin maddi stimullarına aiddir:
	✓ pul və qeyri-pul - mənəvi - sosial - yaradıcı - sosial-psixoloji
488.	Sosial müavinətlər nə məqsədlə verilir?

- aztəminatlı ailələrin həyat səviyyəsinin yaxşılaşdırılması məqsədilə
- ✓ əhalinin bir qrup sosial təbəqəsinin minimum yaşayış səviyyəsinin təmin edilməsi məqsədlə
- yoxsulluğun aradan qaldırılması məqsədlə
- həyat səviyyəsini yüksəltmək məqsədlə
- inflyasiya şəraitində əhalinin sosial müdafiəsi məqsədlə

489. Inflyasiyanın artması əhalinin hansı hissəsinin yaşayış səviyyəsinə mənfi təsir göstərə bilər:

- heç bir təbəqənin
- sahibkarların
- ✓ aztəminatlıların
- dövlət qulluqçularının
- mizdlü işçilərin

490. Azərbaycan Respublikasında vahid tarif şəbəkəsi neçə dərəcədən ibarətdir:

- 23
- ✓ 19
- 15
- 20
- 25

491. Azərbaycanda minimum sosial standartlar sisteminin təkmilləşdirilməsi üçün verilən təkliflərə aid deyil:

- ✓ Sosial sferanın idarəetmə prosesinin mərkəzləşdirilmiş üsulundan qaçmaq, ölkə, ərazi və yerli icra orqanları arasında funksiyaların bölünməsi
- Pensiya təminatı sisteminin müntəzəm olaraq təkmilləşdirilməsi
- Minimum əmək haqqının minimum istehlak büdcəsi ilə əlaqələndirilməsi
- Minimum istehlak səbətinin müəyyən olunmasında qiymət amilinin nəzərə alınması
- Aztəminatlı ailələrin həyat səviyyəsinin yaxşılaşdırılması məqsədi ilə sosial təminat sisteminin təkmilləşdirilməsi

492. Birinci dəfə qəbul olunan Yoxsulluğun azaldılması və iqtisadi inkişaf üzrə Dövlət Proqramı hansı illəri əhatə edir?

- 2002-2005-ci illər
- 2003-2004-cü illər
- 2003-2006-cı illər
- ✓ 2003-2005-ci illər
- 2001-2004-cü illər

493. Dünya təcrübəsində yoxsulluq haddinin müəyyən edilmiş metodları:

- ✓ mütləq və nisbi yoxsulluq həddi
- pozitiv və neqativ yoxsulluq həddi
- minimum və maksimum yoxsulluq həddi
- funksional və nominal yoxsulluq həddi
- real və nominal yoxsulluq həddi

494. Minimum istehlak büdcəsi haqqında Azərbaycan Respublikasının qanununu neçənci ildə qəbul edilmişdir?

- 1990-cı il
- 1995-ci il
- 1998-ci il
- 2000-ci il
- ✓ 1992-ci il

495. Milli gəlirin ilkin bölgüsündə işçilərin aldığı pay hansıdır:

- dividend
- faiz
- mənfəət

- ✓ əmək haqqı
- renta

496. Həyat səviyyəsi anlayışının mahiyyəti:

- əhalinin məcmu gəlirləri və xərcləri
- adambaşına düşən ümumi daxili məhsuldur
- insanların əmək prosesində, məişətdə, ailədə və ictimai-siyasi həyatda fəaliyyətlərinin məcmusudur
- gəlirlərin və iqtisadi artımın yüksəldilməsinə yönəldilmiş iqtisadi fəaliyyətin nəticəsidir
- ✓ insanın yaşayışı üçün zəruri olan maddi və mənəvi nemətlərlə təmin olunmasıdır

497. Birinci dərəcəli fəhlənin tarif maaşı hansı səviyyədə müəyyən edilir:

- minimum istehlak səbəti
- ✓ minimum əmək haqqı
- orta aylıq əmək haqqı
- yaşayış minimumu
- yoxsulluq həddi

498. əməyin ödənilməsinin və təşkilinin kollektiv formasının daha yüksək inkişaf etmiş növü hansıdır?

- ✓ kollektiv podratı
- təsərrüfat hesablı briqadalar
- ixtisaslaşmış briqadalar
- qarışıq (sürüşkən) briqadalar
- kompleks briqadalar

499. Real əmək haqqı indeksi necə ifadə olunur:

- ✓ Nominal əmək haqqı indeksinin əmtəə və xidmətlərin qiymət indeksinə nisbəti kimi
- Nominal əmək haqqı indeksi ilə məhsulun qiyməti indeksinin cəmi kimi
- Məhsul həcmi indeksinin işçilərin sayına nisbəti kimi
- Əmtəə və xidmətlərin qiymət indeksinin nominal əmək haqqı indeksi ilə hasili kimi
- Əmək haqqı fondunun işçilərin sayına nisbəti kimi

500. Gəlirlərin ədalətli bölgü nəzəriyyələrinə aid deyil:

- bazar
- rəqəblilik
- eynililik
- ✓ səmərəlilik
- utilitar

501. Təsərrüfat hesabının II modelində bölüşdürmə obyektini hansı göstərici olur:

- mənfəət
- nominal gəlir
- ✓ ümumi gəlir
- xalis gəlir
- milli gəlir

502. İcarə podratı kollektivlərində əməyin ödənilməsi üçün yaradılan fond necə adlanır?

- əmək haqqı fondu
- ✓ əməyin ödənilməsinin vahid fondu
- maddi həvəsləndirmə fondu
- sosial inkişaf fondu
- istehlak fondu

503. Bunlardan hansı sosial zamanət sistemlərinin formalaşması prinsipidir?

- elmilik
- ✓ varislik
- səmərəlilik
- hec biri
- komplekslilik

504. Gəlirlərdən tutulan vergi dərəcələri və investisiya fəallığı arasında asılılığı öyrənən nəzəriyyə necə adlanır:

- Keyns nəzəriyyəsi
- Fillips nəzəriyyəsi
- Smit nəzəriyyəsi
- tələb-təklif nəzəriyyəsi
- ✓ Laffer nəzəriyyəsi

505. Sosial zamanət sistemlərinin formalaşmasının neçə mühüm prinsipi var?

- 2
- ✓ 4
- 5
- 6
- 3

506. Dövlət sosial müdafiə sistemi hansı iqtisadi sisteminə məxsusdur?

- ibtidai-icma
- kapitalizm
- bazar
- ✓ sosialyönlü bazar
- feodalizm

507. Ahıllara sosial xidmət haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanununda onlara sosial xidmətin aşağıdakı formalarından hansı nəzərdə tutulmayıb?

- Evdə sosial xidmət
- Stasionar sosial xidmət
- Fərdi qaydada peşəkar sosial xidmət
- ✓ hamısı nəzərdə tutulub
- Yarımstasionar sosial xidmət

508. Aşağıda verilənlərdən hansı Azərbaycanda minimum sosial standartlar sisteminin təkmilləşdirilməsi üçün verilən təkliflərə aiddir?

- Minimum istehlak səbətinin müəyyən olunmasının neftin qiyməti ilə əlaqələndirilməsi
- ✓ Aztəminatlı ailələrin həyat səviyyəsinin yaxşılaşdırılması məqsədi ilə sosial təminat sisteminin təkmilləşdirilməsi
- Regionların inkişafı üzrə Dövlət Proqramlarının həyata keçirilməsi
- Sosial sferanın idarəetmə prosesinin mərkəzləşdirilmiş üsulundan qaçmaq, ölkə, ərazi və yerli icra orqanları arasında funksiyaların bölünməsi;
- Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun ehtiyatlarının artırılması və kadr bazasının genişləndirilməsi

509. Azərbaycan dövləti tərəfindən həyata keçirilən sığorta-pensiya sisteminin inkişafına dair Dövlət Proqramı necənci illəri əhatə edir?

- ✓ 2009-2015-ci illər
- 2008-2015-ci illər
- 2012-2015-ci illər
- 2009-2012-ci illər
- 2010-2013-cü illər

510. Ahıllara sosial xidmət haqqında Qanuna əsasən ahıllara sosial-məsləhət yardımının hansı qurumlar həyata keçirə bilər?

- ✓ dövlət, bələdiyyə və özəl müəssisələr tərəfindən həyata keçirilə bilər

- dövlət və bələdiyyə orqanları tərəfindən həyata keçirilə bilər 2008-2015-ci illər
- bələdiyyə orqanları və özəl müəssisələr tərəfindən həyata keçirilə bilər
- yalnız dövlət həyata keçirə bilər
- dövlət və özəl müəssisələr tərəfindən həyata keçirilə bilər

511. Müasir dövrdə bunlardan hansı sosial müdafiə sistemi sahəsində dövlətin strateji məqsədlərinə aid edilmir?

- aztəminatlı əhali qruplarının maddi vəziyyətinin və həyat şəraitinin əsaslı şəkildə yaxşılaşdırılması
- demoqrafik vəziyyətin yaxşılaşdırılması, əhalinin, xüsusilə, uşaqlar və əmək qabiliyyətli yaşda olan vətəndaşlar arasında ölümün azalması;
- sosial infrastrukturun kökündən təkmilləşdirilməsi
- ✓ hamısı aid hesab edilir
- əhalinin sosial müdafiəsi, əməyin, sağlamlığın mühafizəsi, mədəniyyət, təhsil və səhiyyə xidmətlərin təkmilləşdirilməsi, mənzillə təminat sahəsində vətəndaşların konstitusiyaya hüquqların təmin edilməsi

512. Bunlardan hansı Ahıllara sosial xidmət haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanununda nəzərdə tutulan Stasionar sosial xidmət ə daxildir?

- ✓ Ahıl adamın fiziki durumu, psixi pozuntusu və digər hallar nəzərə alınmaqla tibbi və sosial reabilitasiya tədbirləri həyata keçirilməsi
- Ahıllara yaşayış yerində sanitariya-gigiyena şəraitinin yaradılması
- Ahıllara dərman vasitələrinin, zəruri ərzaq və əsas tələbat mallarının almağa kömək göstərmək
- Qohumları ahıllara qulluq edə bilmədikləri halda tibbi-sosial ekspert komissiyasının qərarına əsasən onların sosial xidmət müəssisələrində yerləşdirilməsi;
- Ahılların qida qəbul edilməsinə, digər məişət xidmətinin göstərilməsinə köməklik, tibbi yardım və onların tibb müəssisəsinə müşayət olunması;

513. Bunlardan hansı əhalinin sosial müdafiəsi sahəsində dövlətin strateji məqsədlərinə daxil deyil?

- ✓ şəxsi və ictimai tələbatların ödənilməsi üçün istehsal olunan ictimai məhsulun və gəlirlərin ədalətli bölgüsü
- aztəminatlı əhali qruplarının maddi vəziyyətinin və həyat şəraitinin əsaslı şəkildə yaxşılaşdırılması
- sosial infrastrukturun kökündən təkmilləşdirilməsi
- hamısı daxildir
- əhalinin sosial müdafiəsi, əməyin, sağlamlığın mühafizəsi, mədəniyyət, təhsil və səhiyyə xidmətlərin təkmilləşdirilməsi, mənzillə təminat sahəsində vətəndaşların konstitusiyaya hüquqların təmin edilməsi

514. əhalinin sosial müdafiəsi sahəsində dövlətin strateji məqsədlərinə aşağıdakılardan hansı daxil deyil?

- Aztəminatlı əhali qruplarının maddi vəziyyətinin və həyat şəraitinin əsaslı şəkildə yaxşılaşdırılması
- ✓ yüksək məhsuldarlı əmək və sahibkarlığın inkişafı üçün əlverişli mühitin yaradılması
- sosial infrastrukturun kökündən təkmilləşdirilməsi
- hamısı daxildir
- əhalinin sosial müdafiəsi, əməyin, sağlamlığın mühafizəsi, mədəniyyət, təhsil və səhiyyə xidmətlərin təkmilləşdirilməsi, mənzillə təminat sahəsində vətəndaşların konstitusiyaya hüquqların təmin edilməsi

515. Bunlardan hansı hazırda sosial müdafiə sistemi sahəsində dövlətin strateji məqsədlərinə aid edilir?

- ✓ əməyin, sağlamlığın mühafizəsi, mədəniyyət, təhsil və səhiyyə xidmətlərin təkmilləşdirilməsi, mənzillə təminat sahəsində vətəndaşların konstitusiyaya hüquqların təmin edilməsi
- yüksək məhsuldarlı əmək və sahibkarlığın inkişafı üçün əlverişli mühitin yaradılması
- şəxsi və ictimai tələbatların ödənilməsi üçün istehsal olunan ictimai məhsulun və gəlirlərin ədalətli bölgüsü
- yuxarıda göstərilənlərin hamısı aid hesab edilir
- ölkə əhalisi üçün layiqli yaşayış, əlverişli əmək, məişət və istirahət, təhsil və sağlamlıq şəraitinin yaradılması

516. Aşağıda göstərilənlərdən hansı sosial müdafiə sistemi sahəsində dövlətin strateji məqsədlərinə aiddir?

- şəxsi və ictimai tələbatların ödənilməsi üçün istehsal olunan ictimai məhsulun və gəlirlərin ədalətli bölgüsü
- ölkə əhalisi üçün layiqli yaşayış, əlverişli əmək, məişət və istirahət, təhsil və sağlamlıq şəraitinin yaradılması
- ✓ sosial infrastrukturun kökündən təkmilləşdirilməsi
- yuxarıda göstərilənlərin hamısı aid hesab edilir
- yüksək məhsuldarlı əmək və sahibkarlığın inkişafı üçün əlverişli mühitin yaradılması

517. Qeyd edilənlərdən hansı sosial müdafiə sistemi sahəsində dövlətin strateji məqsədlərinə aiddir?

- şəxsi və ictimai tələbatların ödənilməsi üçün istehsal olunan ictimai məhsulun və gəlirlərin ədalətli bölgüsü
- ✓ ailənin, qadınların, uşaqların və gənclərin sosial təminatın və hüquqların genişləndirilməsi;
- yuxarıda göstərilənlərin heç biri
- yuxarıda göstərilənlərin hamısı aid hesab edilir
- yüksək məhsuldarlı əmək və sahibkarlığın inkişafı üçün əlverişli mühitin yaradılması

518. Azərbaycan dövləti tərəfindən həyata keçirilən Yoxsulluğun azaldılması və Davamlı İnkişaf Proqramı neçənci illəri əhatə edir?

- 2005-2006-cı illəri
- ✓ 2005-2008-ci illəri
- 2008-2010-cu illəri
- 2009-2012-ci illər
- 2005-2007-ci illəri

519. Azərbaycanda əhalinin həyat səviyyəsinin inkişaf etmiş ölkələrin səviyyəsinə çatdırılması istiqamətində əsas prioritetlərə aid deyilr?

- aztəminatlı əhali qruplarının müdafiəsi
- yüksək məhsuldarlı əmək və sahibkarlığın inkişafı üçün əlverişli mühitin yaradılması;
- ✓ sosial infrastrukturun kökündən təkmilləşdirilməsi
- ölkə əhalisi üçün layiqli yaşayış, əlverişli əmək, məişət və istirahət, təhsil və sağlamlıq şəraitinin yaradılması.
- şəxsi və ictimai tələbatların ödənilməsi üçün istehsal olunan ictimai məhsulun və gəlirlərin ədalətli bölgüsü

520. Müasir dövrdə sosial müdafiə sistemi sahəsində dövlətin strateji məqsədlərinə aiddir?

- ölkə əhalisi üçün layiqli yaşayış, əlverişli əmək, məişət və istirahət, təhsil və sağlamlıq şəraitinin yaradılması
- yüksək məhsuldarlı əmək və sahibkarlığın inkişafı üçün əlverişli mühitin yaradılması
- şəxsi və ictimai tələbatların ödənilməsi üçün istehsal olunan ictimai məhsulun və gəlirlərin ədalətli bölgüsü
- yuxarıda göstərilənlərin hamısı aid hesab edilir
- ✓ aztəminatlı əhali qruplarının maddi vəziyyətinin və həyat şəraitinin əsaslı şəkildə yaxşılaşdırılması

521. Sosial zəmanət sistemi dedikdə nə başa düşülür?

- inflyasiya şəraitində pul vahidinin real məzmununu saxlamağa yönəlmiş tədbirlər
- ayrı-ayrı əhali qruplarının müdafiəsi üçün həyata keçirilən proqramlar
- dövlət tərəfindən gəlirlərin tənzimlənməsi
- dövlətin məşğulluq siyasəti
- ✓ əhalinin müxtəlif qruplarının qanunla təsdiqlənmiş təminat səviyyələri və formaları

522. Bunlardan hansı sosial zəmanət sistemlərinin formalaşması prinsipidir?

- vergi sistemini təkmilləşdirilməsi
- gəlirlərin yenidən bölüşdürülməsi
- sosial təminat sahələrindəki aparılan tənzimlənmə prosesi
- hamısı
- ✓ Sosial zəmanət, müdafiə və qorunma sistemlərinin mobilliyi

523. Briqadalarda ümumi qazancın bölüşdürülməsi üsulları hansılardır?

- briqada komplektə görə, əməkdə iştirak əmsalına görə, şərti tarif dərəcələrinə görə, işlənmiş vaxta görə, faktiki icra olunmuş işə görə
- briqada komplektə görə, normalaşdırılmış tapşırığa görə, əməkdə iştirak əmsalına görə, işlənmiş vaxta görə, şərti tarif dərəcələrinə görə
- ✓ işlənmiş vaxta görə, faktiki icra olunmuş işə görə, işçilərin dərəcəsinə və faktiki işlənmiş vaxta görə, şərti tarif dərəcələrinə görə, əməkdə iştirak əmsalına görə
- briqada komplektə görə, əməkdə iştirak əmsalına görə, normalaşdırılmış tapşırığa görə, işlənmiş vaxta görə, işçilərin dərəcəsinə və faktiki işlənmiş vaxta görə
- normalaşdırılmış tapşırığa görə, əməkdə iştirak əmsalına görə, şərti tarif dərəcəsinə görə, işlənmiş vaxta görə, faktiki icra olunmuş işə görə

524. Ailə gəlirlərinin tərkibi hansı bənddə düzgün göstərilmişdir:

- ✓ əmək haqqı, sosial müavinətlər, məhsul satışından əldə edilən gəlirlər, mülkiyyət və digər sahibkarlıq gəlirləri
- mənfəət, icarə haqları, məhsul satışından əldə edilən gəlirlər
- kompensasiya, vergi yığımları
- mənfəət, renta, dividendlər və digər sahibkarlıq gəlirləri
- sosial transfertlər, torpaq gəlirləri və milli gəlir

525. Minimum əmək haqqının müəyyən edilməsinin əhəmiyyətini əks etdirir:

- orta aylıq əmək haqqının müəyyən edilməsi
- ✓ aztəminatlı əhali üçün müavinətlərin müəyyən edilməsi
- maliyyə sanksiyalarının müəyyən edilməsi
- heç biri
- vergi dərəcələrinin müəyyən edilməsi

526. Bunlardan hansı sosial zəmanət sistemlərinin formalaşması əsas prinsipi deyil?

- Sosial sferanın idarəetmə prosesinin mərkəzləşdirilmiş üsulundan qaçmaq, ölkə, ərazi və yerli icra orqanları arasında funksiyaların bölünməsi
- heç biri
- mövcud olan mütəşəkkil quruluşlardan, üsullardan istifadə etmək və onları yeniləşdirmək, modernləşdirmək, daha yeni quruluş və üsullar yaratmaq.
- ✓ dövlətin məşğulluq siyasəti
- Sosial zəmanət, mədafiə və qorunma sistemlərinin mobilliyi

527. Bunlardan hansı xalqın rifahının tənzimlənmə mexanizminin funksional prinsiplərinə aid deyil?

- müəyyən konkret əhali qrupunun sosial proqramlarına yönümlülük
- heç biri
- mövcud olan mütəşəkkil quruluşlardan, üsullardan istifadə etmək və onları yeniləşdirmək, modernləşdirmək, daha yeni quruluş və üsullar yaratmaq.
- ✓ müxtəlif idarəetmə subyektləri arasında funksiyaların dəqiq bölünməsi və məhdudlaşdırılması.
- müxtəlif səviyyələrdə idarəetmə üsul və formalarının razılaşdırılması

528. Bunlardan hansı xalqın rifahının tənzimlənmə mexanizminin funksional prinsiplərinə aiddir?

- ✓ müəyyən konkret əhali qrupunun sosial proqramlarına yönümlülük
- sosial təminat sahələrindəki aparılan tənzimlənmə prosesi
- mövcud olan mütəşəkkil quruluşlardan, üsullardan istifadə etmək və onları yeniləşdirmək, modernləşdirmək, daha yeni quruluş və üsullar yaratmaq.
- Sosial zəmanət, mədafiə və qorunma sistemlərinin mobilliyi
- Sosial sferanın idarəetmə prosesinin mərkəzləşdirilmiş üsulundan qaçmaq, ölkə, ərazi və yerli icra orqanları arasında funksiyaların bölünməsi

529. Həyat tərzini anlayışı nəyi xarakterizə edir?

- insanın yaşayışı üçün zəruri olan maddi və mənəvi nemətlərlə təmin olunmasını
- əhalinin məcmu gəlirləri və xərcləri ilə
- gəlirlərin və iqtisadi artımın yüksəlməsinə yönəldilmiş iqtisadi fəaliyyətin nəticəsi ilə
- ✓ insanların əmək prosesində, məişətdə, ailədə və ictimai-siyasi həyatda fəaliyyətləri ilə
- insanın inkişafı indeksini müəyyən edən göstəricilər sistemi ilə

530. Bunlardan hansı xalqın rifahının tənzimlənmə mexanizminin funksional prinsiplərinə aiddir?

- Sosial zəmanət, mədafiə və qorunma sistemlərinin mobilliyi
- ✓ müxtəlif səviyyələrdə idarəetmə üsul və formalarının razılaşdırılması
- mövcud olan mütəşəkkil quruluşlardan, üsullardan istifadə etmək və onları yeniləşdirmək, modernləşdirmək, daha yeni quruluş və üsullar yaratmaq.
- inflyasiya şəraitində pul vahidinin real məzmununu saxlamağa yönəlməmiş tədbirlər
- Sosial sferanın idarəetmə prosesinin mərkəzləşdirilmiş üsulundan qaçmaq, ölkə, ərazi və yerli icra orqanları arasında funksiyaların bölünməsi

531. Gəlirlərin indeksləşdirilməsi nəyi əks etdirir:
- ✓ yaşayış dəyərinin artması nəticəsində əhali gəlirlərində itkinin qarşısını almaq məqsədi ilə həyata keçirilən kompensasiya tədbirləri sistemi
 - müəssisənin mənfəətindən tutulmaların azaldılması məqsədi ilə həyata keçirilən tədbirlər sistemi
 - əhali gəlirlərinə maliyyə sanksiyalarının müəyyən edilməsi məqsədi ilə həyata keçirilən tədbirlər sistemi
 - dövlət büdcəsi üzrə gəlir və xərclərin tarazlaşdırılması məqsədi ilə həyata keçirilən tədbirlər sistemi
 - vergi dərəcələrinin əhali gəlirləri ilə uzlaşdırılması məqsədi ilə həyata keçirilən tədbirlər sistemi
532. Yoxsulluğun azaldılması ilə əlaqədar həyata keçirilən Dövlət Proqramı necə adlanır:
- Azərbaycan Respublikasının regionlarında yoxsulluğun azaldılması üzrə Dövlət Proqramı
 - ✓ Yoxsulluğun azaldılması və iqtisadi inkişaf üzrə Dövlət Proqramı
 - belə Proqram yoxdur
 - Yoxsulluğun azaldılması üzrə Dövlət Proqramı
 - Yoxsulluğun azaldılmasında neft gəlirlərindən səmərəli istifadə üzrə Dövlət Proqramı
533. Bunlardan hansı xalqın rifahının tənzimlənmə mexanizminin funksional prinsiplərinə aiddir?
- ✓ müxtəlif idarəetmə subyektləri arasında funksiyaların dəqiq bölünməsi və məhdudlaşdırılması
 - inflyasiya şəraitində pul vahidinin real məzmununu saxlamağa yönəlmiş tədbirlər
 - sosial təminat sahələrindəki aparılan tənzimlənmə prosesi
 - Sosial sferanın idarəetmə prosesinin mərkəzləşdirilmiş üsulundan qaçmaq, ölkə, ərazi və yerli icra orqanları arasında funksiyaların bölünməsi
 - mövcud olan mütəşəkkil quruluşlardan, üsullardan istifadə etmək və onları yeniləşdirmək, modernləşdirmək, daha yeni quruluş və üsullar yaratmaq.
534. Azərbaycanda minimum sosial standartlar sisteminin təkmilləşdirilməsi üçün verilən təkliflərə aid deyil:
- Minimum sosial standartlarının müəyyən olunmasında sosial normativlərin və normaların nəzərə alınmasına xüsusi diqqət yetirilməsi
 - Minimum istehlak səbətinin müəyyən olunmasında qiymət amilinin nəzərə alınması
 - ✓ inflyasiya şəraitində pul vahidinin real məzmununu saxlamağa yönəlmiş tədbirlər
 - Aztəminatlı ailələrin həyat səviyyəsinin yaxşılaşdırılması məqsədi ilə sosial təminat sisteminin təkmilləşdirilməsi
 - Minimum əmək haqqının minimum istehlak büdcəsi ilə əlaqələndirilməsi
535. əmək məhsuldarlığı ilə əhali gəlirləri arasında əlaqə hansı bənddə düzgün göstərilmişdir:
- ✓ Əmək məhsuldarlığının artımı məhsul bolluğuna səbəb olur ki, bu da qiymətlərin aşağı düşməsinə, milli pul vahidinin alıcılıq qabiliyyətinin yüksəlməsinə səbəb olur.
 - Əmək məhsuldarlığının artımı əmək intensivliyinə səbəb olur.
 - Əmək məhsuldarlığı işsizliyin aradan qaldırılmasına təkan verir.
 - Əmək məhsuldarlığı əmək ehtiyatlarından istifadəni təkmilləşdirir.
 - Əmək məhsuldarlığının artımı texnika və texnologiyanın inkişafı ilə əlaqədar olaraq əhali məşğulluğuna səbəb olur.
536. əhalinin sosial müdafiəsi sahəsində dövlətin strateji məqsədlərinə aşağıdakılardan hansı daxil deyil?
- Aztəminatlı əhali qruplarının maddi vəziyyətinin və həyat şəraitinin əsaslı şəkildə yaxşılaşdırılması
 - ailənin, qadınların, uşaqların və gənclərin sosial təminatın və hüquqların genişləndirilməsi
 - sosial infrastrukturun kökündən təkmilləşdirilməsi
 - ✓ hamısı daxildir
 - əhalinin sosial müdafiəsi, əməyin, sağlamlığın mühafizəsi, mədəniyyət, təhsil və səhiyyə xidmətlərin təkmilləşdirilməsi, mənzillə təminat sahəsində vətəndaşların konstitusiyaya hüquqların təmin edilməsi
537. Azərbaycanda əhalinin həyat səviyyəsinin inkişaf etmiş ölkələrin səviyyəsinə çatdırılması istiqamətində əsas prioritetlərə aid deyil?
- yüksək məhsuldarlı əmək və sahibkarlığın inkişafı üçün əlverişli mühitin yaradılması;
 - ölkə əhalisi üçün layiqli yaşayış, əlverişli əmək, məişət və istirahət, təhsil və sağlamlıq şəraitinin yaradılması
 - aztəminatlı əhali qruplarının müdafiəsi
 - şəxsi və ictimai tələbatların ödənilməsi üçün istehsal olunan ictimai məhsulun və gəlirlərin ədalətli bölgüsü
 - ✓ sosial infrastrukturun kökündən təkmilləşdirilməsi

538. Aşağıdakılardan hansı ölkədə daha təkmil sosial sisteminin inkişaf etdirilməsi üçün məqsəduyğun hesab edilmir?
- həyat səviyyəsinin yüksəldilməsinə yönələn fəal siyasətin həyata keçirilməsi, əhalinin sosial müdafiəsi, insanlara öz rifahını yaxşılaşdırmaq üçün imkanlarından geniş şəkildə istifadə etmək üçün şəraitin yaradılması
 - sosial cəhətdən az müdafiə olunan və əmək qabiliyyətli olmayan əhalinin sosial müdafiəsi mexanizminin inkişaf etdirilməsi;
 - vətəndaşın hüquq və təhlükəsizliyinin səmərəli müdafiə sisteminin işlənməsi
 - ✓ hamısı məqsəduyğun hesab edilir
 - əmək bazarına təsir göstərən tədbirlər məşğulluq strukturunun optimallaşdırılması və işsizliyin azaldılması
539. Sosial müdafiə sistemi sahəsində dövlətin strateji məqsədlərinə aid edilmir?
- aztəminatlı əhali qruplarının maddi vəziyyətinin və həyat şəraitinin əsaslı şəkildə yaxşılaşdırılması
 - demoqrafik vəziyyətin yaxşılaşdırılması, əhalinin, xüsusilə, uşaqlar və əmək qabiliyyətli yaşda olan vətəndaşlar arasında ölümün azalması;
 - sosial infrastrukturun kökündən təkmilləşdirilməsi
 - ✓ hamısı hesab edilir
 - əhalinin sosial müdafiəsi, əməyin, sağlamlığın mühafizəsi, mədəniyyət, təhsil və səhiyyə xidmətlərin təkmilləşdirilməsi, mənzillə təminat sahəsində vətəndaşların konstitusiya hüquqların təmin edilməsi
540. əməyin stimullaşdırılmasının funksiyaları hansılardır:
- Tərbiyələndirmə, idarəetmə, tənzimləmə.
 - ✓ Mənəvi, tərbiyəvi, sosial, iqtisadi, sosial-psixoloji.
 - Mükafatlandırma, fərqləndirmə, təltif etmə, təşkil etmə.
 - Pozitiv, neqativ, müsbət, mənfi
 - Aşkarlıq, çeviklik, operativlik, diferensiallıq.
541. əlillərin sosial müdafiə fondunun büdcəsi hansı vəsaitlər hesabına formalaşır?
- vergilər hesabına
 - ✓ respublika büdcəsinin vəsaiti, ayrı-ayrı təşkilatların, əmək kollektivlərinin, vətəndaşların ianələri və digər vəsaitlər hesabına
 - əmək kollektivlərinin, vətəndaşların ianələri hesabına
 - Dövlət Əmək Müfəttişliyi
 - Neft Fondunu vəsaitləri hesabına
542. Aşağıdakı tədbirlərdən hansı əlillərin ictimai həyatda iştirakı ilə bağlı məsələlərin həllinə aid deyil:
- əlillərin müəyyən növ əmək fəaliyyətilə məşğulluğunun təmin olunması
 - əlil əməyi tətbiq edən müəssisə və təşkilatlara uyğun güzəştlərin verilməsi
 - ✓ əlillərin evdə müalicəsi
 - əlillər üçün iş yerləri üzrə kvot müəyyən edilməsi, bu sahədə işverənlərin məsuliyyətinin artırılması
 - əlillər üçün xüsusi iş yerlərinin yaradılması
543. Bunlardan hansı Ahıllara sosial xidmət haqqında Qanununda nəzərdə tutulan Yarımstasionar sosial xidmət ə daxildir?
- Ahıl adamın fiziki durumu, psixi pozuntusu və digər hallar nəzərə alınmaqla tibbi və sosial reabilitasiya tədbirləri həyata keçirilməsi
 - Ahıllara yaşayış yerində sanitariya-gigiyena şəraitinin yaradılması
 - Ahıllara dərman vasitələrinin, zəruri ərzaq və əsas tələbat mallarının almağa kömək göstərmək
 - ✓ Qohumları ahıllara qulluq edə bilmədikləri halda tibbi-sosial ekspert komissiyasının qərarına əsasən onların sosial xidmət müəssisələrində yerləşdirilməsi
 - Ahılların qida qəbul edilməsinə, digər məişət xidmətinin göstərilməsinə köməklik, tibbi yardım və onların tibb müəssisəsinə müşayət olunması;
544. Həyat səviyyəsinin tədqiqi baxımından bütün ev təsərrüfatları şərti olaraq necə əsas qrupa ayırmaq olar?
- 4
 - ✓ 2
 - 5
 - 6
 - 3

- 545.** Kollektiv podratında işləyən sahə və briqadaların sexin işinin ümumi nəticələrində töhfəsini müəyyən etmək üçün istifadə edilən əmsal necə adlanır?
- əməyin gərginlik əmsalı
 - əməkdə iştirak əmsalı
 - əməyin keyfiyyəti əmsalı
 - ✓ əməkdə pay əmsalı
 - əməyin səmərəliliyi əmsalı
- 546.** Aşağıdakılardan hansı üzrə ev təsərrüfatlarının gəlir göstəriciləri hesablanmır?
- ayrı-ayrı sosial qruplar üzrə
 - ümumilikdə bütün əhali üzrə
 - şəhər və kənd əhalisi üzrə
 - ✓ hamısı üzrə hesablanır
 - desil (kvintl) qrupları üzrə
- 547.** əhalinin əmək gəlirləri əsasən hardan əldə olunur?
- müavinətlər və sosial ödəmələrdən
 - ev təsərrüfatlarında istehsal olunmuş məhsuldan
 - ✓ məşğulluqdan
 - fərdi sahibkarlıq fəaliyyətindən
 - ticarətdən
- 548.** Akkord işəməzdə əmək haqqı sistemi daha çox hansı sahələrdə tətbiq edilir:
- sənaye və ticarətdə
 - ticarət və məişət
 - qeyri-istehsal sahələrdə
 - kənd təsərrüfatında və sənayedə
 - ✓ tikintidə və nəqliyyatda
- 549.** Briqadalarda ümumi qazançı və mükafatların bölüşdürülməsində istifadə edilən əmsallar neçə adlanır?
- əməyin gərginlik əmsalı
 - əməyin səmərəliliyə əmsalı
 - əməkdə pay əmsalı
 - ✓ əməkdə iştirak əmsalı
 - əməyin keyfiyyəti əmsalı
- 550.** əmək haqqı cəmiyyət üçün gəlirdir,
- ✓ müəssisə üçün xərcdir
 - həm də cəmiyyət üçün xərcidir
 - işçi qüvvəsinin əməyinin tam dəyəridir
 - müəssisə üçün də gəlirdir
 - müəssisə üçün mənfəətdir
- 551.** Briqadalar üçün plan-uçot vahidi necə adlanır?
- ✓ briqada komplekt
 - briqadanın pasportu
 - briqada tabeli
 - vahid naryad
 - normalaşdırılmış tapşırıq
- 552.** əmək haqqının təşkili prinsiplərinə aid deyildir:
- əmək məhsuldarlığı ilə əmək haqqı arasındakı nisbət

- əməyin keyfiyyəti və kəmiyyəti
- bərabər əməyə bərabər haqqın verilməsi
- ✓ əməyin uçotu və planlaşdırılması
- əmək şəraiti

553. Tarif sisteminin əsas ünsürləri:

- əmək normaları, mükafat, tarif cədvəli
- tarif maaşları, mükafat, əməyin təşkili
- ✓ tarif cədvəli, tarif maaşları, tarif-ixtisas sorğu kitabçaları
- tarif-ixtisas sorğu kitabçaları, əmək haqqı, əməyin reduksiyası
- tarif cədvəli, əmək haqqı, əməyin normalaşdırılması

554. Bunlardan hansı həyata keçirdiyi fəaliyyətin xarakterinə görə ev təsərrüfatının funksiyalarına aiddir?

- ictimai istehsal
- ✓ iqtisadi cəhətdən qeyri-istehsal
- sosial sığorta
- maddi nemlərin bölüşdürülməsi
- istehlak

555. Briqadanın ümumi qazancının bölüşdürülməsi üsullarından hansı daha səmərəlidir?

- yalnız işlənilmiş vaxta görə
- işçilərin dərəcəsinə və faktiki işlənilmiş vaxta görə
- şərti tarif dərəcələrinə görə
- ✓ əməkdə iştirak əmsalına görə
- faktiki icra olunmuş işə görə

556. Bunlardan hansı həyata keçirdiyi fəaliyyətin xarakterinə görə ev təsərrüfatının funksiyalarına aiddir?

- ictimai istehsal
- maddi nemətlərin bölüşdürülməsi
- ✓ şəxsi istehsal
- təkrar istehsal
- gəlirlərin təkrar bölgüsü

557. Həyata keçirdiyi fəaliyyətin xarakterinə görə ev təsərrüfatının funksiyalarını neçə yerə bölmək olar?

- ✓ 2
- 6
- 5
- 4
- 3

558. Bazar münasibətlərinin inkişafı ilə bağlı əhali gəlirlərin formalaşma mənbəyi kimi tədqiq olunan ev təsərrüfatlarının fəaliyyətində neçə istiqamət mövcuddur?

- ✓ 2
- 4
- 5
- 6
- 3

559. əməyin ödənilməsinin (əmək haqqının) əsas funksiyaları:

- ✓ təkrar istehsal, idarəetmə, stimullaşdırma, tənzimləmə, mövqe
- qiymətləndirmə, stimullaşdırma, tənzimləmə
- uçot, qiymətləndirmə, təkrar istehsal
- idarəetmə, mövqe, qiymətləndirmə, uçot

- planlaşdırma, idarəetmə, stimullaşdırma

560. Briqadalarda ümumi qazancı və mükafatların bölüşdürülməsində istifadə edilən əmsallar neyə adlanır?

- əməyin keyfiyyəti əmsalı
- ✓ əməkdə iştirak əmsalı
- əməkdə pay əmsalı
- əməyin səmərəliliyə əmsalı
- əməyin gərginlik əmsalı

561. əmək haqqı nədir?

- ✓ iş qüvvəsinin qiymətidir
- məhsulun qiymətidir
- iş vaxtının dəyəridir
- dəyərin pulla ifadəsidir
- əməyin səmərəliliyinin nəticəsidir

562. 2013-cü ildə Azərbaycana adambaşına düşən ÜDM-in həcmi nə qədər olması proqnozlaşdırılır?

- 11 000 ABŞ dollarına yaxın
- 14 000 ABŞ dollarına yaxın
- 12 000 ABŞ dollarına yaxın
- ✓ 13 000 ABŞ dollarına yaxın
- 15 000 ABŞ dollarına yaxın

563. 2012-ci ildə Azərbaycana adambaşına düşən ÜDM-in həcmi nə qədər nəzərdə tutulub?

- ✓ 11 000 ABŞ dollardan artıq
- 9 000 ABŞ dollardan artıq
- 12 000 ABŞ dollardan artıq
- 13 000 ABŞ dollardan artıq
- 10 000 ABŞ dollardan artıq

564. Birinci dərəcəli fəhlənin tarif maaşı hansı səviyyədə müəyyən edilir:

- minimum istehlak səbəti
- ✓ minimum əmək haqqı
- orta aylıq əmək haqqı
- yaşayış minimum
- yoxsulluq həddi

565. əmək haqqının əsas formaları hansılardır:

- günlük və aylıq
- ✓ vaxtamuzd və işəməuzd
- kollektiv və birgə
- mütərəqqi və mükafatlı
- müstəqim və qeyri-müstəqim

566. İşəməuzd əmək haqqı sisteminə aid deyildir:

- müstəqim
- qeyri-müstəqim
- mütərəqqi
- mükafatlı
- ✓ stimullaşdırıcı

567. Bunlardan hansı ev təsərrüfatları ola bilər?

- yalnız bir və bir neçə ailə
- yalnız uzaq qohumları, qohumluq əlaqəsində olmayan şəxslər
- ✓ bir və bir neçə ailə, yaxın və uzaq qohumlar, qohumluq əlaqəsində olmayan şəxslər, tənha şəxslər
- yalnız bir və bir neçə ailə, yaxın qohumlar
- yalnız yaxın qohumlar

568. Bazar münasibətləri şəraitində ev təsərrüfatlarının tədqiq olunmasında hansı məsələlərə xüsusi diqqət yetirilir?

- ailə münasibətlərinə
- ev təsərrüfatlarının gəlirlərinə
- ✓ iqtisadi və davranış məsələlərinə
- istehsalın təşkilinə
- sosial və ictimai məsələlərə

569. Mikroiqtisadi səviyyədə ev təsərrüfatları necə araşdırılır?

- xüsusi təsərrüfat forması kimi
- ✓ ayrı-ayrı spesifik iqtisadi vahidlər kimi
- fermer təsərrüfatı kimi
- biznes strukturu kimi
- iqtisadi vahidlərin müəyyən məcmu kimi

570. Makroiqtisadi səviyyədə ev təsərrüfatları ilk növbədə necə araşdırılır?

- ayrı-ayrı spesifik iqtisadi vahidlər kimi
- biznes strukturu kimi
- kiçik müəssisə kimi
- fermer təsərrüfatı kimi
- ✓ iqtisadi vahidlərin müəyyən məcmu kimi

571. Ev təsərrüfatları ilə bağlı aparılan araşdırmalarda tədqiq olunma miqyası əsasən neçə səviyyədə nəzərdə tutulur?

- ✓ iki
- dörd
- beş
- altı
- üç

572. İqtisadi nəzəriyyədə ev təsərrüfatı termini necə xarakterizə olunur?

- kollektiv təsərrüfat kimi
- fermer təsərrüfatı kimi
- ✓ təsərrüfat vahidi kimi
- kiçik müəssisə kimi
- ailə podratı kimi

573. İqtisadi nəzəriyyədə ev təsərrüfatı termini necə xarakterizə olunur?

- kollektiv təsərrüfat kimi
- fermer təsərrüfatı kimi
- ✓ təsərrüfat vahidi kimi
- kiçik müəssisə kimi
- ailə podratı kimi

574. Ev təsərrüfatı termindən necə mənada istifadə etmək olar?

- ✓ üç mənada
- beş mənada
- bir mənada
- iki mənada

- dörd mənada

575. İqtisadiyyatın səmərəliliyi əhalinin həyat səviyyəsinə necə təsir edir?

- təsir etmir
- ✓ ciddi təsir edir
- yalnız dövlət büdcəsindən maliyəşənlərə təsir edir
- yalnız sosial müavinət alanlara təsir edir
- qismən təsir edir

576. Bunlardan hansı ev təsərrüfatlarının həyat səviyyəsinə təsir etmir: cari gəlirləri və mülkiyyəti; sosial mövqei və demoqrafik tərkibi; ev təsərrüfatı üzvlərinin sayı; uşaqların sayı?

- ev təsərrüfatı üzvlərinin sayı
- sosial mövqeyi və demoqrafik tərkibi
- cari gəlirləri və mülkiyyəti
- uşaqların sayı
- ✓ hamısı təsir edir

577. Bunlardan hansı ölkə əhalisinin həyat səviyyəsinə təsir etmir: məhsuldar qüvvələrin inkişafı; milli sərvət; əhalinin sosial-demoqrafik strukturu və gəlirlərin bölgüsü sistemi ?

- məhsuldar qüvvələrin inkişafı
- əhalinin sosial-demoqrafik strukturu
- gəlirlərin bölgüsü sistemi xidmətlər
- ✓ hamısı təsir edir
- milli sərvət

578. Müasir dövrdə aşağıdakılardan hansı əhalinin pul gəlirləri və xərcləri balansının xərc hissəsinə daxil edilir?

- mülkiyyətdən əldə edilən vəsait
- yuxarıdakı ilk 3 bənddə göstərilənlərin heç biri daxil deyil
- yuxarıdakı ilk 3 bənddə göstərilənlərin hamısı daxildir
- ✓ məişət xidmətinin ödənilməsi; təhsilə və səhiyyəyə ayrılan vəsaitlər
- pulsuz xidmətlər və imtiyazlar

579. Aşağıda verilənlərdən hansı əhalinin pul gəlirləri və xərcləri balansının xərc hissəsinə daxildir?

- yuxarıdakı bəndlərdə göstərilənlərin heç biri daxil deyil
- istirahətə və turizmə sərf olunan vəsaitlər, əmtəələrin alınması və xidmətlərin ödənilməsi, səhiyyəyə və təhsilə ayrılan vəsaitlər, pulsuz xidmətlər və imtiyazlar;
- vergilərin, yığımların, rüsumların və s. ödənilməsi, əmtəələrin alınması və xidmətlərin ödənilməsi, nəqliyyat və rabitə xidmətlərinin ödənilməsi, məişət xidmətinin ödənilməsi, sosial transfertlər;
- ✓ vergilərin, yığımların, rüsumların və s. ödənilməsi, əmtəələrin alınması və xidmətlərin ödənilməsi, səhiyyəyə və təhsilə ayrılan vəsaitlər, məişət xidmətinin ödənilməsi
- pulsuz xidmətlər və imtiyazlar, səhiyyəyə və təhsilə ayrılan vəsaitlər, məişət xidmətinin ödənilməsi, sosial transfertlər;

580. Aşağıdakılardan hansı bənddə verilən əhalinin pul gəlirləri və xərcləri balansının gəlir hissəsinə daxildir?

- əmtəələrin alınması və xidmətlərin ödənilməsi; mülkiyyətdən əldə edilən gəlirlər, sahibkarlıq fəaliyyətindən əldə olunan gəlir, sosial transfertlər, pulsuz xidmətlər və imtiyazlar;
- ✓ əmək üzrə gəlirlər, mülkiyyətdən əldə edilən gəlirlər, sahibkarlıq fəaliyyətindən əldə olunan gəlir, sosial transfertlər, pulsuz xidmətlər və imtiyazlar;
- əmək üzrə gəlirlər, mülkiyyətdən əldə edilən gəlirlər, sahibkarlıq fəaliyyətindən əldə olunan gəlir, məişət xidmətinin ödənilməsi
- sahibkarlıq fəaliyyətindən əldə olunan gəlir, sosial transfertlər, pulsuz xidmətlər və imtiyazlar, məişət xidmətinin ödənilməsi, sosial transfertlər;
- yuxarıdakı bəndlərdə göstərilənlərin heç biri daxil deyil

581. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində aşağıda qeyd edilənlərdən hansı proqnoz hesablamalarını ikinci mərhələsi hesab olunur?

- gəlirlərin səviyyəsi üzrə dəyişikliklərin iqtisadiyyatın bütün bölmələri ilə qarşılıqlı əlaqəsinin nəzərə alınması
- ✓ ayrı-ayrı rifahların və xidmətlərin istehlak səviyyəsilə müəyyən olunan sosial sahənin inkişafının məqsədli istiqamətlərinin dəqiqləşdirilməsi;
- mövcud variantlardan ən əlverişlisinin seçilməsi şərtlə proqnoz hesablamaların aparılması.
- proqnoz müddətindən əvvəl baza dövrünün mühüm problemlərinin aşkara çıxarılması və kəmiyyət cəhətdən müəyyənləşdirilməsilə bağlı analitik proseduraların həyata keçirilməsi
- məqsədli istiqamətlərin dəqiqləşdirilməsi və alternativ variantlardan ən əlverişlisinin seçilməsi

582. Bu mərhələlərdən hansı proqnoz hesablamalarını birinci mərhələsi kimi xarakterizə edilir?

- cari dövrünün mühüm problemlərinin aşkara çıxarılması və kəmiyyət cəhətdən müəyyənləşdirilməsilə bağlı təhlilərin aparılması
- uzunmüddətli proqramlardəqiqləşdirilməsi və alternativ variantlardan ən əlverişlisinin hazırlanması
- ✓ mövcud variantlardan ən əlverişlisinin seçilməsi şərtlə proqnoz hesablamaların aparılması.
- ayrı-ayrı rifahların və xidmətlərin istehlak səviyyəsilə müəyyən olunan sosial sahənin inkişafının məqsədli istiqamətlərinin dəqiqləşdirilməsi;
- əmək haqqının və gəlirlərin səviyyəsi üzrə dəyişikliklərin iqtisadiyyatın bütün bölmələri ilə qarşılıqlı əlaqəsinin nəzərə alınması

583. Aşağıdakılardan hansı əhalinin pul gəlirləri və xərcləri balansının xərc hissəsinə daxildir?

- ✓ vergilərin, yığımların, rüsumların və s. ödənilməsi
- investisiya xərcləri
- heç biri daxil deyil
- hamısı daxildir
- dövlət aparatının saxlanması xərcləri

584. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində aşağıda qeyd edilənlərdən hansı əhali gəlirinin istifadəsi strukturunu tam əks etdirir?

- heç bir
- yığımlar, müavinətlər, vergilər və rüsumlar
- istehlak xərcləri, yığımlar, sosial ödəmələr
- ✓ istehlak xərcləri, yığımlar, vergilər və rüsumlar
- orta əmək haqqı, vergilər və rüsumlar

585. Bunlardan hansını Ümumi Daxili Məhsulun həcmi ilə real gəlirlər arasında əlaqə müəyyənləşdirir?

- əhalinin həyat səviyyəsini müəyyən edir
- orta aylıq əmək haqqının həcmi müəyyən edir
- minimum əmək haqqı və adanbaşına düşən ümumi daxili məhsulun həcmi müəyyən edir
- əhalinin pul gəlirlərinin və xərcləri, eləcə də istehlak səbətinin həcmi müəyyən edir
- ✓ istehlakın maddi-natural tərkibini təyin edir, əhalinin pul gəlirlərinin və xərclərinin istiqamətləri müəyyən edir

586. Differensiasiya prosesi ilə bağlı proqnoz hesablamalarda ən geniş istifadə olunan göstəticisi aşağıda qeyd olunanlardan hansıdır?

- real əmək haqqı indeksi
- yaşayış minimumu
- nominal əmək haqqı indeksi
- ✓ fond və Cini əmsalları
- tarif dərəcələri

587. Müasir dövrdə aşağıdakılardan hansı yoxsulluq səviyyəsinin artım indikatoru kimi nə çıxış edir?

- ✓ əhalinin xərclər strukturunda qida məhsullarının payı
- minimum əmək haqqı səviyyəsi
- əhalinin istirahət xərcləri
- sosial müavinət alanların sayı
- əhalinin orta aylıq əmək haqqı

588. Aşağıda göstərilənlərdən hansı istehlak xərclərinin trkinini tam əks etdirir?

- qidalanma; qeyri-ərzaq məhsulları; xidmətlər

- alkoqol içkilər və bütün məmulatları; qeyri-ərzaq məhsulları; xidmətlər
- ✓ qidalanma; alkoqol içkilər və bütün məmulatları; qeyri-ərzaq məhsulları; xidmətlər
- qidalanma; qeyri-ərzaq məhsulları; xidmətlər; sığorta ödəmələri
- qidalanma; alkoqol içkilər və bütün məmulatları; qeyri-ərzaq məhsulları; səhiyyə və təhsil xərcləri

589. Aşağıda göstərilənlərdən hansı Enqel qanunu əsasında müəyyən edilir?

- real əmək haqqının həcmi
- əhali gəlirləri və xərclərinin dinamikası
- gəlirlərlə həyat səviyyəsi arasında əlaqə
- adambaşına düşən ÜDM-in həcmi
- ✓ əhali icaricində yoxsul və həddindən artıq yoxsul yaşayan ailələrin cəkisini müəyyənləşdirən qanuna uyğunluq

590. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində real gəlirlərlə Ümumi Daxili Məhsulun həcmi arasında hansı formada əlaqə mövcuddur?

- üfqi
- şaquli
- funksional
- ✓ birbaşa
- dolay

591. Müasir dövrdə yoxsulluq həddində yaşayan əhalinin xüsusi cəkisini müəyyən edən göstərici aşağıdakılardan hansıdır?

- birdəfəlik müavinətlər göstərici əsasında
- minimum əmək haqqı göstərici əsasında
- ✓ yaşayış minimumu göstərici əsasında
- orta aylıq əmək haqqı göstərici əsasında
- real əmək haqqı indeksi əsasında

592. Aşağıdakılardan hansı əhalinin pul gəlirləri və xərcləri balansının xərc hissəsinə daxildir?

- ✓ vergilərin, yığımların, rüsumların və s. ödənilməsi
- hamısı daxildir
- yuxarıdakı bəndlərdə göstərilənlərin heç biri daxil deyil
- pulsuz xidmətlər və imtiyazlar
- mülkiyyətin icarəsindən əldə edilən vəsait

593. Qeyd olunanlardan hansı əhalinin pul gəlirləri və xərcləri balansının gəlir hissəsinə daxil edilir?

- yuxarıdakı ilk 3 bənddə göstərilənlərin hamısı daxildir
- yuxarıdakı ilk 3 bənddə göstərilənlərin heç biri daxil deyil
- icarə haqqı və faizlər
- vergilər və sosial ayırmalar
- ✓ sahibkarlıq fəaliyyətindən əldə olunan gəlir

594. Qeyd edilənlərdən bəndlərdən hansında istehlak xərclərinin təsnifatı düz verilib?

- qeyri-ərzaq məhsulları, alkoqol içkilər və bütün məmulatları, sosial transfertlər;
- qidalanma; qeyri-ərzaq məhsulları; xidmətlər, yığımlar
- alkoqol içkilər və bütün məmulatları, vergilər, yığımlar, rüsumlar;
- ✓ qidalanma, alkoqol içkilər və bütün məmulatları, qeyri-ərzaq məhsulları, xidmətlər;
- yuxarıdakıların heç birində;

595. Aşağıdakı bəndlərdə göstərilənlərdən hansı biri əhalinin pul gəlirləri və xərcləri balansının gəlir hissəsinə daxildir?

- əmək üzrə gəlirlər, mülkiyyətdən əldə edilən gəlirlər;
- ilk 3 bəndə göstərilənlərin heç biri;
- əmək üzrə gəlirlər, pulsuz xidmətlər və imtiyazlar;
- ✓ ilk 3 bəndə göstərilənlərin hamısı;
- sahibkarlıq fəaliyyətindən əldə olunan gəlir, sosial transfertlər;

- 596.** Müasir iqtisadi ədəbiyyatlarda hansı ailələr yoxsul ailələr kateqoriyasına daxil edilir?
- Müasir iqtisadi ədəbiyyatlarda hansı ailələr yoxsul ailələr kateqoriyasına daxil edilir?
 - xərclərinin 10%-ə qədərini qeyri-ərzaq məhsullarına ayıran ailələr
 - ailə başçısı minimum əmək haqqını səviyyəsində əmək haqqı alan ailələr
 - xərclərinin 50%-dən artığı qida məhsullarının payına düşən ailələr
 - ✓ xərclərinin $\frac{1}{3}$ hissəsi qida məhsullarına payına düşən ailələr
- 597.** Proqnozlaşdırma dedikdə nə başa düşülür?
- Gəlirlərin paylanma proporsiyası və mümkün artım tempinin təyin edilməsi.
 - İşçilərə gələcək dövr üçün tapşırıqlar verilməsi
 - Müəssisənin gələcək fəaliyyətinin təhlil olunması
 - Gələcək fəaliyyətin planlaşdırılması
 - ✓ Hər hansı bir fəaliyyətin, prosesin həyata keçirilməsində gələcək dövr üçün gözlənilən dəyişikliklərin müxtəlif metodlarla hesablama əsasında müəyyən olunması və nəzərdə tutulması
- 598.** Sosial proqramlarının həyata keçirilməsinin mühüm istiqamətlərindən biridir:
- Gəlir vergisinin dərəcəsinin azaldılması
 - İdxal olan mallara gömrük rüsumunu azaldılması
 - İstehlak mallarının qiymətinə nəzarət edilməsi
 - Ayrı-ayrı sahələrdə əmək haqqının artırılması
 - ✓ Gəlirlərin paylanma proporsiyası və mümkün artım tempinin təyini, əhalinin istehlakının quruluşunun yaxşılaşdırılması və onun səviyyəsinin yüksəldilməsi
- 599.** Aşağıdakılardan hansı proqnoz hesablamalarını birinci mərhələsi hesab olunur?
- ✓ proqnoz müddətindən əvvəl baza dövrünün mühüm problemlərinin aşkara çıxarılması və kəmiyyət cəhətdən müəyyənləşdirilməsi ilə bağlı analitik proseduraların həyata keçirilməsi
 - gəlirlərin səviyyəsi üzrə dəyişikliklərin iqtisadiyyatın bütün bölmələri ilə qarşılıqlı əlaqəsinin nəzərə alınması
 - məqsədli istiqamətlərin dəqiqləşdirilməsi və alternativ variantlardan ən əlverişlisinin seçilməsi
 - ayrı-ayrı rifahların və xidmətlərin istehlak səviyyəsilə müəyyən olunan sosial sahənin inkişafının məqsədli istiqamətlərinin dəqiqləşdirilməsi;
 - mövcud variantlardan ən əlverişlisinin seçilməsi şərtlə proqnoz hesablamaların aparılması.
- 600.** Gələcək dövr üçün real əmək haqqının səviyyəsində nəzərdə tutulmuş dəyişikliklərin aparılmasının büdcənin gəlirlər hissəsi ilə əlaqələndirilməsi üçün əsasən hansı sosial-iqtisadi göstəricilər nəzərə alınmalıdır?
- Gəlir vergisinin dərəcəsi, əmək haqqının səviyyəsi
 - ✓ istehlak dinamikası, məşğulluğun və qiymətlərin səviyyəsi
 - İstehlak mallarının qiyməti, əmək haqqının səviyyəsi, gəlir vergisinin dərəcəsi
 - İstehsalın həcmi, adambaşına düşən milli gəlirin səviyyəsi
 - Gəlirlərin mümkün artım tempi, istehlak mallarının qiyməti, əhalinin alıcılıq qabiliyyəti
- 601.** Proqnoz hesablamalarda istifadə olunan alətlərin əsasını nələr təşkil edir?
- istehlak mallarının qiyməti, əhalinin alıcılıq qabiliyyəti, əmək haqqının səviyyəsi
 - istehlak dinamikası, qiymətlərin səviyyəsi, xərclər balansı
 - adambaşına düşən milli gəlirin səviyyəsi, gəlir vergisinin dərəcəsi
 - məşğul əhalinin sayı, orta aylıq əmək haqqı, əhalinin pul gəlirləri,
 - ✓ əhalinin pul gəlirləri, xərclər və yığımlarının balansı
- 602.** Gəlirlərin cəmləşməsi (Cini) əmsalı nəyi ifadə edir:
- ✓ Gəlirlərin ölkə (region) əhalisi arasında bölgüsündəki bərabərsizliyin dərəcəsini
 - Gəlirlərin bölgüsündə bərabərliyi ifadə edir.
 - belə anlayış yoxdur
 - Ölkədə (regionda) əhalinin bank əmanətlərinin artma dərəcəsini
 - Ölkədə (regionda) müəssisələrin gəlirlərinin diferensiallaşma dərəcəsini

- 603.** Bunlardan hansı əhalinin pul gəlirləri və xərcləri balansının xərc hissəsinə daxil deyil: əmtəələrin alınması və xidmətlərin ödənilməsi; mənzil və kommunal xidmətlərinin ödənilməsi; məişət xidmətinin ödənilməsi; istirahətə və turizmə sərf olunan vəsaitlər;
- əmtəələrin alınması və xidmətlərin ödənilməsi
 - istirahətə və turizmə sərf olunan vəsaitlər;
 - mənzil və kommunal xidmətlərinin ödənilməsi
 - məişət xidmətinin ödənilməsi; təhsilə və səhiyyəyə ayrılan vəsaitlər
- ✓ hamısı daxildir
- 604.** əhalinin real gəlirlərinin tərkibinə daxildir
- sosial müdafiə və fərdi istehlak fondları
 - əmək haqqı fondu və milli gəlir
 - mənfəət və əmək haqqı fondu
 - müəssisənin xalis gəliri və sosial ödəmələr
- ✓ ictimai istehlak və fərdi istehlak fondları
- 605.** Bunlardan hansı əhalinin pul gəlirləri və xərcləri balansının xərc hissəsinə daxil deyil: təhsilə ayrılan vəsaitlər və səhiyyəyə ayrılan vəsaitlər; nəqliyyat və rabitə xidmətlərinin ödənilməsi; vergilərin, yığımların, rüsumların və s. ödənilməsi
- nəqliyyat və rabitə xidmətlərinin ödənilməsi
 - vergilərin, yığımların, rüsumların və s. ödənilməsi
 - təhsilə ayrılan vəsaitlər və səhiyyəyə ayrılan vəsaitlər
 - heç biri daxil deyil
- ✓ hamısı daxildir
- 606.** Balans tənliklərinə əsasən əhalinin bütün xərclərinin, yığımların və pul artımının cəminin pul gəlirlərinin ümumi məbləği ilə asılılığı necədir?
- xərclər çoxdur
 - gəlirlər çoxdur
- ✓ gəlirlər və xərclər bərabərdir
- xərclərin artım tempi gəlirlərin artım tempini qabaqlayır
 - gəlirlərin artım tempi xərclərin artım tempini qabaqlayır
- 607.** Funksional tənlilər nəyi müəyyən edir?
- xərclərin və gəlirlərin artım tempinin funksional əlaqəsini
 - xərclərin və gəlirlərin hesablanması metodikasını
 - xərclərin, yığımların və pul artımının cəminin pul gəlirlərinə bərabərliyini
- ✓ bir dəyişənin digər dəyişənlərdən funksional asılılığını
- əhalinin gəlirlər və xərclər balansının dövrə dəyişməsinə
- 608.** Sərəncamda qalan gəlir hansı gəlirlərdir?
- əmək haqqı, məvəbib və maddə işləyənlərin digər gəlirləridir
 - əhalinin əldə etdiyi pul və natural vasitələrin cəmidir
 - nominal gəlirlər hesabına əldə edilə biləcək maddi nemətlərin və xidmətlərin miqdarıdır
- ✓ əhalinin şəxsi istehlakına və şəxsi yığıma sərf olunan gəlirlərdir
- ayrı-ayrı şəxslərin və ya sosial qrupların müəyyən dövr ərzində əldə etdiyi pul gəlirləridir
- 609.** Bu göstəricilərdən hansı differensiasiya prosesi ilə bağlı proqnoz hesablamalarda ən geniş istifadə olunur?
- ✓ fond və Cini əmsalları
- minimum əmək haqqı
 - real əmək haqqı indeksi
 - nominal əmək haqqı indeksi
 - tarif əmsalları və tarif dərəcələri

- 610.** Yoxsulluq həddində yaşayan əhalinin xüsusi cəkisi hansı göstərici əsasında müəyyən olunur?
- orta aylıq əmək haqqı göstərici əsasında
 - minimum əmək haqqı əsasında
 - ✓ yaşayış minimumu göstərici əsasında
 - birdəfəlik sosial ödəmələr əsasında
 - işsizlərə verilən orta aylıq müavinətlər əsasında
- 611.** Ümumi daxili məhsulun həcmi ilə real gəlirlər arasında əlaqə aşağıdakılardan hansını müəyyənləşdirir?
- orta aylıq əmək haqqının həcmi və vergi ödəmələrini müəyyənləşdirir
 - ✓ istehlakın maddi-natural tərkibini təyin edir, əhalinin pul gəlirlərinin və xərclərinin istiqamətlərinin müəyyənləşdirir
 - əhalinin həyat səviyyəsini müəyyənləşdirir
 - minimum əmək haqqını və adanbaşına düşən ümumi daxili məhsulun həcmi müəyyənləşdirir
 - əhalinin pul gəlirlərinin və xərclərinin, eləcə də istehlak səbətinin həcmi müəyyənləşdirir
- 612.** Enqel qanunu nəyi müəyyənləşdirir?
- əhali gəlirləri və xərclərinin dinamikasını
 - gəlirlərlə həyat səviyyəsi arasında əlaqəni
 - real əmək haqqının hesablanması
 - ✓ əhali icərisində yoxsul və həddindən artıq yoxsul yaşayan ailələrin cəkisini müəyyənləşdirən qanuna uyğunluğu
 - adambaşına düşən ÜDM-in həcmi
- 613.** Bunlardan hansı əhalinin pul gəlirləri və xərcləri balansının gəlir hissəsinə daxil deyil: əmək üzrə gəlirlər, mülkiyyətdən əldə edilən gəlirlər, sahibkarlıq fəaliyyətindən əldə olunan gəlir, sosial transfertlər, pulsuz xidmətlər və imtiyazlar
- mülkiyyətdən əldə edilən gəlirlər
 - ✓ hamısı daxildir
 - sosial transfertlər, pulsuz xidmətlər və imtiyazlar
 - sahibkarlıq fəaliyyətindən əldə olunan gəlir
 - əmək üzrə gəlirlər
- 614.** Aşağıda verilənlərdən hansı sosial zəmanət sisteminin formalaşmasının mühüm prinsipləri arasındadır?
- işləyən və işləməyən vətəndaşların maddi təminatında fərqi azalması
 - mütləq və nisbi yoxsulluğun aradan qaldırılması
 - əhalinin alıcılıq qabiliyyətinin saxlanması
 - cəmiyyətin sosial inkişafı, onun tənzimlənməsi
 - ✓ sosial siyasətin həyata keçirilməsində ərazi və yerli icra strukturlarının funksiya bölgüsü
- 615.** Göstəriənlərdən hansı sosial zəmanət sisteminin formalaşmasının mühüm prinsipləri arasındadır?
- cəmiyyətin sosial inkişafı, onun tənzimlənməsi
 - mütləq və nisbi yoxsulluğun aradan qaldırılması
 - əhalinin cəmiyyət və keyfiyyət cəhətdən təkrar istehsalının təmin olunması
 - ✓ sosial zəmanət sisteminin vaxtaşırı yeniləşdirilməsi
 - əhalinin alıcılıq qabiliyyətinin saxlanması
- 616.** Qeyd edilənlərdən hansı sosial zəmanət sisteminin formalaşmasının mühüm prinsipləri arasındadır?
- işlə təmin olunma sahəsində yaranan neqativ halların əhalinin gəlirlərinə təsirinin azalması
 - sosial sığorta sisteminin formalaşdırılması
 - cəmiyyətin sosial inkişafı, onun tənzimlənməsi
 - mütləq və nisbi yoxsulluğun aradan qaldırılması
 - ✓ sosial zəmanətli müdafiə sisteminin mobilliyi
- 617.** Bunlardan hansı sosial zəmanət sisteminin formalaşmasının mühüm prinsipləri arasındadır?

- ✓ vətəndaşlara əmək qabiliyyətinə uyğun sosial zəmanətlərin verilməsi
- sosial sığorta sisteminin formalaşdırılması
- işlə təmin olunma sahəsində yaranan neqativ halların əhalinin gəlirlərinə təsirinin azalması
- cəmiyyətin sosial inkişafı, onun tənzimlənməsi
- mütləq və nisbi yoxsulluğun aradan qaldırılması

618. Qeyd edilənlərdən hansı sosial transfertlər sisteminin əsas vəzifələri sırasındadır?

- cəmiyyətin sosial inkişafı, onun tənzimlənməsi
- sosial zəmanət sisteminin formalaşdırılması
- işlə təmin olunma sahəsində yaranan neqativ halların əhalinin gəlirlərinə təsirinin azalması
- əhalinin alıcılıq qabiliyyətinin saxlanılması
- mütləq və nisbi yoxsulluğun aradan qaldırılması

619. Göstərilənlərdən hansı sosial transfertlər sisteminin əsas vəzifələri sırasındadır?

- sosial zəmanət sisteminin formalaşdırılması
- ✓ əhalinin cəmiyyət və keyfiyyət cəhətdən təkrar istehsalının təmin olunması
- cəmiyyətin sosial inkişafı, onun tənzimlənməsi
- mütləq və nisbi yoxsulluğun aradan qaldırılması
- əhalinin alıcılıq qabiliyyətinin saxlanılması

620. Aşağıdakılardan hansı sosial transfertlər sisteminin əsas vəzifələri sırasındadır?

- sosial zəmanət sisteminin formalaşdırılması
- mütləq və nisbi yoxsulluğun aradan qaldırılması
- ✓ işləyən və işləməyən vətəndaşların maddi təminatında fərqin azalması
- cəmiyyətin sosial inkişafı, onun tənzimlənməsi
- əhalinin alıcılıq qabiliyyətinin saxlanılması

621. Bunlardan hansı sosial transfertlər sisteminin əsas vəzifələri sırasındadır?

- əhalinin alıcılıq qabiliyyətinin saxlanılması
- sosial zəmanət sisteminin formalaşdırılması
- cəmiyyətin sosial inkişafı, onun tənzimlənməsi
- mütləq və nisbi yoxsulluğun aradan qaldırılması
- ✓ sosial cəhətdən əhəmiyyətli xidmətlərlə əhalinin təmin edilməsi

622. Göstərilənlərdən hansı sosial transfertlərin ödənilməsi mənbəyi ola bilər?

- bələdiyyə fondları
- sığorta şirkətləri
- həmkarlar ittifaqları
- ✓ ictimai təşkilatlar
- banklar

623. Aşağıdakılardan hansı sosial transfertlərin ödənilməsi mənbəyi ola bilər?

- bələdiyyə fondları
- ✓ sosial sığorta fondları
- sığorta şirkətləri
- həmkarlar ittifaqları
- banklar

624. Bunlardan hansı sosial transfertlərin ödənilməsi mənbəyi ola bilər?

- ✓ respublikanın dövlət büdcəsi
- bələdiyyə fondları
- həmkarlar ittifaqları
- banklar

- sığorta şirkətləri

625. Azərbaycanca dövlətin minimum sosial standartların işlənməsində neçə istiqmət nəzərdə tutulur?

- ✓ 2
- 6
- 5
- 4
- 3

626. Qeyd edilənlərdən hansı biri sosial zəmanət sisteminin formalaşmasının mühüm prinsipləri arasındadır?

- ✓ sosial müdafiənin və sosial xidmətlərin ümumi xarakter daşması
- cəmiyyətin sosial inkişafının tənzimlənməsi
- əmək haqqının tarif sisteminin təkmilləşdirilməsi
- yeni iş yerlərinin açılması istiqamətində fəal infestisiya siyasətinin aparılması
- infilyasiyanın aşağı salınması istiqamətində tədbirlərin görülməsi

627. Bunlardan biri sosial zəmanət sisteminin formalaşmasının mühüm prinsiplərinə daxil deyil?

- əhalinin bütün sosial təbəqə və qruplarına bərabər zəmanətlərin təqdim edilməsi
- dövlətin minimum sosial standartlarının təmin olunması üçün xərclərin büdcə və büdcədənəknər maliyyəşdirilməsinin şəffaflığı
- ✓ əmək haqqının tarif sisteminin təkmilləşdirilməsi
- dövlət minimum sosial standartları haqqında əhalinin məlumatlanandırması
- vətəndaşların konstitusiya hüquqların şərtsiz yerinə yetirilməsi

628. Aşağıdakılardan hansı sosial zəmanət sisteminin formalaşmasının mühüm prinsipləri arasındadır?

- infilyasiyanın aşağı salınması istiqamətində tədbirlərin görülməsi
- əmək haqqının tarif sisteminin təkmilləşdirilməsi
- ✓ dövlət minimum sosial standartları haqqında əhalinin məlumatlanandırması
- cəmiyyətin sosial inkişafının tənzimlənməsi
- aztəminatlı ailələrdən tutulan vergilərin azaldılması

629. Qeyd olunanlardan biri sosial zəmanət sisteminin formalaşmasının mühüm prinsiplərinə daxil deyil?

- sosial müdafiənin və sosial xidmətlərin ümumi xarakter daşması
- ✓ infilyasiyanın aşağı salınması istiqamətində tədbirlərin görülməsi
- dövlət minimum sosial standartlarının yerinə yetirilməsi üçün dövlət hakimiyyət orqanların cavabdehliyi
- əhalinin bütün sosial təbəqə və qruplarına bərabər zəmanətlərin təqdim edilməsi
- vətəndaşların konstitusiya hüquqların şərtsiz yerinə yetirilməsi

630. Müasir dövrdə dünya təcrübəsində hansı yoxsulluq həddləri fərqləndirilir?

- minimum və maksimum yoxsulluq həddi
- funksional və nominal yoxsulluq həddi
- real və nominal yoxsulluq həddi
- ✓ mütləq və nisbi yoxsulluq həddi
- pozitiv və neqativ yoxsulluq həddi

631. Bunlardan hansı sosial zəmanət sisteminin formalaşmasının mühüm prinsipləri arasındadır?

- infilyasiyanın aşağı salınması istiqamətində tədbirlərin görülməsi
- cəmiyyətin sosial inkişafının tənzimlənməsi
- ✓ vətəndaşların konstitusiya hüquqların şərtsiz yerinə yetirilməsi
- aztəminatlı ailələrdən tutulan vergilərin azaldılması
- əmək haqqının tarif sisteminin təkmilləşdirilməsi

632. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində sosial standart dedikdə nə nəzərdə tutulur?

- əhali gəlirlərinə maliyyə sanksiyalarının müəyyən edilməsi məqsədi ilə həyata keçirilən tədbirlər sistemi
- yaşayış dəyərinin artması nəticəsində əhali gəlirlərində itkinin qarşısını almaq məqsədi ilə həyata keçirilən kompensasiya tədbirləri
- ✓ hər hansı əhali qrupu tərəfindən özü üçün qəbul olunmuş hesab edilən müxtəlif nemətlərin istehlakının formalaşmış səviyyəsi
- qiymətlərin ümumi səviyyəsinin artırılmasına yönəldilən və özlüyündə pulun alıcılıq qabiliyyətinin uzunmüddətli aşağı düşməsinə əks etdirən davamlı proses
- dövlət büdcəsi üzrə gəlir və xərclərin tarazlaşdırılması məqsədi ilə həyata keçirilən proses

633. Bunlardan hansı biri minimum dövlət sosial standartlarının müəyyən edilməsinin vəzifələri arasındadır?

- cəmiyyətin sosial inkişafının tənzimlənməsi
- əmək haqqının tarif sisteminin təkmilləşdirilməsi
- aztəminatlı ailələrdən tutulan vergilərin azaldılması
- infilyasiyanın aşağı salınması istiqamətində tədbirlərin görülməsi
- ✓ büdcə və büdcədən kənar fondlar hesabına təminatlı sosial ödəmələrin növünü müəyyənləşdirmək

634. Qeyd olunanlardan hansı minimum dövlət sosial standartlarının müəyyən edilməsinin vəzifələri arasındadır?

- infilyasiyanın aşağı salınması istiqamətində tədbirlərin görülməsi
- ✓ maliyyə resurslarını prioritet sosial siyasət istiqamətlərinə yönəltmək.
- aztəminatlı ailələrdən tutulan vergilərin azaldılması
- əmək haqqının tarif sisteminin təkmilləşdirilməsi
- cəmiyyətin sosial inkişafının tənzimlənməsi

635. Aşağıdakılardan hansı minimum dövlət sosial standartlarının müəyyən edilməsinin vəzifələri arasındadır?

- aztəminatlı ailələrdən tutulan vergilərin azaldılması
- əmək haqqının tarif sisteminin təkmilləşdirilməsi
- ✓ əhalinin sosial müdafiəsini, onun ən vacib maddi və xidmətlərə olan tələbatını ödəmək.
- cəmiyyətin sosial inkişafının tənzimlənməsi
- infilyasiyanın aşağı salınması istiqamətində tədbirlərin görülməsi

636. Sosial yardımın əsas neçə prinsipi var?

- altı
- iki
- ✓ üç
- dörd
- beş

637. Bunlardan hansı sosial yardımın əsas prinsipini əks etdirir?

- heç biri
- sistemlilik
- ✓ bərabərlik
- komplekslilik
- tsiklik

638. Qeyd edilənlərdən hansı sosial yardımın əsas prinsipini əks etdirir?

- tsiklik
- ✓ ünvanlılıq
- heç biri
- sistemlilik
- komplekslilik

639. Bunlardan hansı sosial sığortalamanın növü hesab olunur?

- hamısı
- ✓ yerli və xüsusi sığortalama
- nisbi sığortalama

- avtomobil sığortalanması
- heç biri

640. Qeyd edilənlərdən hansı sosial sığortalanmanın növü hesab olunur?

- heç biri
- əmlak sığortalanması
- hamısı
- ✓ ümumi sığortalanma
- avtomobil sığortalanması

641. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində ünvanlı sosial yardım dedikdə nə başa düşülür?

- dövlət büdcəsi üzrə gəlir və xərclərin tarazlaşdırılması məqsədi ilə həyata keçirilən proses
- əhali gəlirlərinə maliyyə sanksiyalarının müəyyən edilməsi məqsədi ilə həyata keçirilən tədbirlər sistemi
- ✓ aztəminatlı ailələrə dövlət tərəfindən göstərilən pul şəklində yardım
- qiymətlərin ümumi səviyyəsinin artırılmasına yönəldilən və özlüyündə pulun alıcılıq qabiliyyətinin uzunmüddətli aşağı düşməsinə əks etdirən davamlı proses
- yaşayış dəyərinin artması nəticəsində əhali gəlirlərində itkinin qarşısını almaq məqsədi ilə həyata keçirilən kompensasiya tədbirləri

642. Müasir dövrdə sosial sığortalanmanın neçə növü var?

- dörd
- ✓ üç
- iki
- beş
- altı

643. Ehtiyac meyarı dedikdə aşağıda verilənlərdən hansı biri başa düşülür?

- dövlət büdcəsi üzrə gəlir və xərclərin tarazlaşdırılması məqsədi ilə həyata keçirilən proses
- əhali gəlirlərinə maliyyə sanksiyalarının müəyyən edilməsi məqsədi ilə həyata keçirilən tədbirlər sistemi
- aztəminatlı ailələrə dövlət tərəfindən göstərilən pul şəklində yardım
- qiymətlərin ümumi səviyyəsinin artırılmasına yönəldilən və özlüyündə pulun alıcılıq qabiliyyətinin uzunmüddətli aşağı düşməsinə əks etdirən davamlı proses
- ✓ ünvanlı dövlət sosial yardımının təyin edilməsi məqsədilə dövlət büdcəsi ilə birgə hər il üçün təsdiq olunmuş hədd

644. Aşağıda verilənlərdən biri sosial yardımın əsas prinsipini əks etdirir?

- komplekslik
- sistemlilik
- dövrilik
- ✓ ədalətlik
- heç biri

645. Göstərilənlərdən bəndlərdən hansı sosial yardımın əsas prinsipləri dəqiq əks etdirir?

- komplekslik, ünvanlılıq, bərabərlik
- ədalətlik, komplekslik, ünvanlılıq
- ✓ ünvanlılıq, ədalətlik, bərabərlik
- ünvanlılıq, ədalətlik, sistemlilik
- tsiklik, ədalətlik, bərabərlik

646. Müasir dövrdə mövcud istehlak standartları səviyyəsində yaşamağa imkan verməyən gəlirlərə malik insanlar yoxsulluğun hansı formasına aid edilir?

- dövri
- ✓ nisbi
- daimi
- tsiklik

- mütələq

647. Aşağıdakılardan hansı sosial sığortalamanın növü hesab olunur?

- əmlak sığortalıması
- avtomobil sığortalıması
- ✓ beynəlxalq sığortalıma
- heç biri
- hamısı

648. Pul gəlirləri və xərcləri balansı əsasən nəyi xarakterizə edir?

- Əhalinin pul gəlirlərini və xərclərini
- Əhalinin alıcılıq qabiliyyətini, əmək haqqı istehlak qiymətləri arasındakı nisbəti
- Adambaşına düşən milli gəlirin səviyyəsini
- Real əmək haqqını və istehlak qiymətləri indeksini
- ✓ Əhali, dövlət və özəl müəssisələr, ticarət və xidmət sahələri arasındakı pul dövriyyəsini

649. Dövlər tərəfindən əhalinin gəlirlər və xərclər balansı tərtib edilərkən, əhalinin pul vəsaitlərinin bir hissəsinin hansı sahələrə ayrılması nəzərə alınmalıdır?

- istehlak mallarına, təhsilə və istirahətə cəkdili xərclər
- istehlak malları, səhiyyə və təhsil xərcləri
- sosial sığortaya və tikintiyə ayırmalar
- kommunal və səhiyyə xərcləri
- ✓ mənzil-tikinti problemlərinin həllinə, sosial sığortaya, vergi və s. kimi ödəmələr

650. Gəlirlər və xərclər ayrı-ayrılıqda nələrdə əks olunur?

- bücdə
- illik statistik hesabatlarda
- sosial-iqtisadi proqramlarda
- ✓ əhalinin gəlirlər və xərclər balansında
- müəssisənin təsərrüfat planında

651. Müasir dövrdə proqnoz hesablamalarda istifadə olunan alətlərin əsasını nələr təşkil edir?

- ✓ əhalinin pul gəlirləri, xərclər və yığımlarının balansı
- istehlak dinamikası, qiymətlərin səviyyəsi, xərclər balansı
- adambaşına düşən milli gəlirin səviyyəsi, gəlir vergisinin dərəcəsi
- məşğul əhalinin sayı, orta aylıq əmək haqqı, əhalinin pul gəlirləri,
- istehlak mallarının qiyməti, əhalinin alıcılıq qabiliyyəti, əmək haqqının səviyyəsi

652. Real əmək haqqının səviyyəsində nəzərdə tutulan dəyişikliklərin aparılmasının büdcənin gəlirlər hissəsi ilə əlaqələndirilməsi üçün əsasən hansı sosial-iqtisadi göstəricilər nəzərə alınması vacib hesab edilir?

- ✓ istehlak dinamikası, məşğulluğun və qiymətlərin səviyyəsi
- İstehlak mallarının qiyməti, əmək haqqının səviyyəsi, gəlir vergisinin dərəcəsi
- Gəlir vergisinin dərəcəsi, əmək haqqının səviyyəsi
- Gəlirlərin mümkün artım tempi, istehlak mallarının qiyməti, əhalinin alıcılıq qabiliyyəti
- İstehsalın həcmi, adambaşına düşən milli gəlirin səviyyəsi

653. Bunlardan hansı proqnoz hesablamalarını birinci mərhələsi hesab olunur?

- məqsədli istiqamətlərin dəqiqləşdirilməsi və alternativ variantlardan ən əlverişlisinin seçilməsi
- gəlirlərin səviyyəsi üzrə dəyişikliklərin iqtisadiyyatın bütün bölmələri ilə qarşılıqlı əlaqəsinin nəzərə alınması
- mövcud variantlardan ən əlverişlisinin seçilməsi şərtlə proqnoz hesablamaların aparılması.
- ✓ proqnoz müddətindən əvvəl baza dövrünün mühüm problemlərinin aşkara çıxarılması və kəmiyyət cəhətdən müəyyənləşdirilməsi ilə bağlı analitik proseduraların həyata keçirilməsi

	• ayrı-ayrı rifahların və xidmətlərin istehlak səviyyəsilə müəyyən olunan sosial sahənin inkişafının məqsədli istiqamətlərinin dəqiqləşdirilməsi;
654.	Proqnoz hesablamalar ümumi halda əsasən neçə mərhələdə aparılır? • 6 mərhələdə • 4 mərhələdə • 5 mərhələdə ✓ 3 mərhələdə • 2 mərhələdə
655.	Aşağıda qeyd olunanlardan hansı əhalinin pul gəlirləri və xərcləri balansının gəlir hissəsinə daxil edilmir ? • Aşağıda qeyd olunanlardan hansı əhalinin pul gəlirləri və xərcləri balansının gəlir hissəsinə daxil edilmir ? ✓ yuxarıdakı bəndlərdə göstərilənlərin hamısı daxildir • sosial transfertlər, pulsuz xidmətlər və imtiyazlar • sahibkarlıq fəaliyyətindən əldə olunan gəlir • mülkiyyətdən əldə edilən gəlirlər
656.	əhalinin pul gəlirləri və xərcləri balansın gəlir hissəsində nələr əks olunur? • Əhalinin aylıq əmək haqqı qeyd olunur • iqtisadi fəal əhalinin hər növ gəlirləri göstərilir ✓ əhalinin bütün təbəqələri üzrə mövcud olan hər növ gəlirləri göstərilir • Əhalinin müəssisə və idarələrdən daxil olan gəlirlər qeyd olunur • Əhalinin dövlətdən və ictimai təşkilatlardan daxil olan gəlirləri qeyd olunur
657.	Müasir dövrdə əhalinin hər nəfərinə düşən real gəlirlər neçə hesablanır? • əmək haqqı fondunun işləyənlərin sayına nisbəti • milli gəlirin əhalinin ümumi sayına nisbəti ✓ ölkənin real gəlir fondunun əhalinin sayına nisbəti • ÜDM-un işləyənlərin sayına nisbəti • milli gəlirin sənaye-istehsal heyətinin sayına nisbəti
658.	Nə zaman əhalinin pul gəlirləri və xərcləri üzrə balansı mühüm rol oynayır? • gəlir vergisini həcməninə proqnozlaşdırılmasında • illik inflyasiyanın əhalinin alıcılıq qabiliyyətinə təsirinin öyrənilməsində • orta əmək haqqının müəyyən olunmasında • işsizlərə ayrılan müavinətlərin həcməninə proqnozlaşdırılmasında ✓ əhalinin real gəlirlərinin artım tempini və pul dövriyyəsinin dayanıqlığının təyin edilməsində
659.	əhalinin hansı hissəsinin alıcılıq qabiliyyətinin müəyyən olunmasında gəlirlər və xərclər balansından əsas hesabat aləti kimi istifadə edilir? ✓ əhalinin bütün qruplarının • əmək haqqı alanların • dövlət müəssisələrində çalışanların • işsizlərin • iqtisadi fəal əhalinin
660.	Müasir dövrdə proqnozlaşdırma dedikdə hansı fəaliyyət istiqaməti başa düşülür? • Gəlirlərin paylanma proporsiyası və mümkün artım tempinin təyin edilməsi • Müəssisənin gələcək fəaliyyətinin təhlil olunması • İşçilərə gələcək dövr üçün tapşırıqlar verilməsi • Gələcək fəaliyyətin planlaşdırılması ✓ Hər hansı bir fəaliyyətin, prosesin həyata keçirilməsində gələcək dövr üçün gözlənilən dəyişikliklərin müxtəlif metodlarla hesablama əsasında müəyyən olunması və nəzərdə tutulması

- 661.** Bunlardan hansı sosial proqramlarının həyata keçirilməsinin mühüm istiqamətlərindən biri hesab olunur?
- Ayrı-ayrı sahələrdə əmək haqqının artırılması
 - İstehlak mallarının qiymətinə nəzarət edilməsi
 - İdxal olunan mallara gömrük rüsumunu azaldılması
 - ✓ Gəlirlərin paylanma proporsiyası və mümkün artım tempinin təyini, əhəlinin istehlakının quruluşunun yaxşılaşdırılması və onun səviyyəsinin yüksəldilməsi
 - Gəlir vergisinin dərəcəsinin azaldılması
- 662.** İqtisadi ədəbiyyatlarda qısamüddətli proqnozlaşdırma olaraq əsasən necə il göstərilir?
- 3-4 il
 - 6-8 il
 - 7-9 il
 - ✓ 5-7 il
 - 5-6 il
- 663.** Müasir dövrdə bunlardan hansı fiskal siyasətə daxil edilmir?
- pul-kredit siyasəti
 - heç biri
 - ✓ sosial siyasət
 - vergi siyasəti
 - büdcə siyasəti
- 664.** Aşağıda verilənlərdən hansı müasir dövrdə ev təsərrüfatlarında pul gəlirlərinin səviyyəsini təyin edir?
- ev təsərrüfatlarında istəsal olunan məhsulun həcmi
 - fermer təsərrüfatlarında istəsal olunan məhsulun həcmi
 - ailə üzvlərinin aldığı əmək haqqı, sosial müavinətlər və pensiyalar
 - dövlətin aztəminatlı ailələrə göstərdiyi yardım
 - ✓ müəyyən dövr ərzində ev təsərrüfatlarının hər 100 nəfərinə düşən pul gəlirlərinin ümumi məbləği
- 665.** Müasir dövrdə bunlardan hansı üzrə ev təsərrüfatlarının gəlir göstəriciləri hesablanır?
- ✓ desil (kvintl) qrupları üzrə
 - hamısı üzrə hesablanır
 - istehsal müəssisələri üzrə
 - briqadalar üzrə
 - fermer təsərrüfatları üzrə
- 666.** Aşağıda göstərilənlərdən hansı üzrə ev təsərrüfatlarının gəlir göstəriciləri hesablanmır?
- ümumilikdə bütün əhali üzrə, kənd əhalisi üzrə, sosial qruplar üzrə
 - qeyri-iqtisadi fəal əhali üzrə, şəhər və kənd əhalisi üzrə, kiçik sosial qruplar üzrə, desil (kvintl) qrupları üzrə
 - iqtisadi fəal əhali üzrə, şəhər və kənd əhalisi üzrə, böyük sosial qruplar üzrə, desil (kvintl) qrupları üzrə
 - ümumilikdə bütün əhali üzrə, şəhər və kənd əhalisi üzrə, ayrı-ayrı sosial qruplar üzrə, desil (kvintl) qrupları üzrə
 - yuxarıdakıların heç biri üzrə
- 667.** Aşağıdakılardan hansı üzrə ev təsərrüfatlarının gəlir göstəriciləri hesablanır?
- fermer təsərrüfatları üzrə
 - istehsal müəssisələri üzrə
 - briqadalar üzrə
 - hamısı üzrə hesablanır
 - ✓ ayrı-ayrı sosial qruplar

- 668.** Aşağıdakılardan hansı üzrə ev təsərrüfatlarının gəlir göstəriciləri hesablanır?
- istehsal müəssisələri üzrə
 - hamısı üzrə hesablanır
 - briqadalar üzrə
 - fermer təsərrüfatları üzrə
 - ✓ ümumilikdə bütün əhali üzrə
- 669.** Bazar iqtisadiyyatı şəraitində qeyd edilənlərdənn hansı ev təsərrüfatlarının şəxsi istehsal funksiyasına aid edilir?
- qiymətli kağızların əldə edilməsi və istifadəsi, valyuta və bank əməliyyatları
 - ✓ ev təsərrüfatında və ondan kənarda istehlak məqsədilə, kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı üçün bütün torpaq növlərinin və sahələrinin istifadəsi;
 - ictimai istehsalın təşkili , valyuta və bank əməliyyatları, kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı
 - ailə icarəsi, yəni ailəyə məxsus olan şəxsi mülkiyyətin, əmlakın icarəyə verilməsi;
 - ictimai istehsalın təşkili, istehlak məqsədilə, kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı
- 670.** Aşağıda göstərilənlərdən hansı ev təsərrüfatlarının şəxsi istehsal funksiyasına aid edilir?
- ictimai istehsalın təşkili , valyuta və bank əməliyyatları
 - fərdi əmək və sahibkarlıq fəaliyyəti, əmlakın icarəyə verilməsi
 - ailə icarəsi, yəni ailəyə məxsus olan şəxsi mülkiyyətin, əmlakın icarəyə verilməsi;
 - qiymətli kağızların əldə edilməsi və istifadəsi,
 - ✓ fərdi əmək və sahibkarlıq fəaliyyəti, ev şəraitində qeyri-ərzaq məhsulun hazırlanması, məişət texnikasının, mebelin təmiri;
- 671.** Bazar iqtisadiyyatı şəraitində Loqarifmik bölgü funksiyasından nə zaman istifadə edilir?
- ev təsərrüfatlarında məşğulluğun öyrənməsində
 - dövlətin ev təsərrüfatlarının inkişafına ayırdığı yardımda
 - fermer təsərrüfatlarında istehsal olunmuş məhsulun həcmnin təyin edilməsində
 - ✓ ev təsərrüfatlarının müayinəsinə əsaslanan təhlilin aparılmasında
 - ev təsərrüfatlarının sayının müəyyənəndirilməsində
- 672.** İqtisadi ədəbiyyatlarda bütün ev təsərrüfatları həyat səviyyəsinin tədqiqi baxımından şərti olaraq necə əsas qrupa bölünür?
- Üç
 - Beş
 - Altı
 - Dörd
 - ✓ İki
- 673.** Aşağıda verilən bəndlərdən hansında ev təsərrüfatından kənarda yaranan gəlirlərin təsnifatı verilib?
- yuxarıdakı ilk 3 bənddə verilənlərdən hamısı
 - yuxarıdakı ilk 3 bənddə verilənlərdən heç biri
 - ✓ əmək haqqı, sosial müdafiə məqsədilə ödəmələr, dividendlər və əmanətdən faizlər
 - dividendlər və əmanətdən faizlər, fermer təsərrüfatlarından daxil olan gəlirlər
 - kiçik müəssisələrdən və xidmət obyektlərindən əldə olunan gəlirlər
- 674.** Aşağıda qeyd olunanlardan hansı bənddəki ev təsərrüfatında yaranan gəlir kimi qəbul olunur?
- əmək haqqı və pensiya
 - yuxarıdakı ilk 3 bənddə verilənlərdən hamısı
 - ✓ yuxarıdakı ilk 3 bənddə verilənlərdən heç biri
 - dividendlər və əmanətdən faizlər
 - müavinətlər və sosial müdafiə məqsədilə ödəmələr
- 675.** İqtisadiyyatda hansı gəlir ev təsərrüfatında yaranan gəlir kimi qəbul edilir?
- ✓ ev təsərrüfatlarında istehsal olunmuş məhsul və xidmətlərin hesabına əldə olunan gəlir

- kiçik müəssisələrdən və xidmət obyektlərindən əldə olunan gəlirlər
- ev təsərrüfatlarında istehsal olunmuş məhsuldan əldə olunan gəlirlər
- dividendlər və əmanətdən faizlər, fermer təsərrüfatlarından daxil olan gəlirlər
- sosial ödəmələr, nominal əmək haqqı və real gəlirlər

676. Qeyd edilənlərdən hansı emüasir dövrdə v təsərrüfatlarının iqtisadi cəhətdən qeyri-istehsal funksiyasını əks etdirir?

- məişət texnikasının, mebelin təmiri və əhaliyə müxtəlif məişət xidmətlərinin göstərilməsi
- ailə ticarəti və ictimai istehsalın təşkili
- fermer təsərrüfatları vaistəsilə geniş istehsal müəsələrinin yaradılması
- fərdi əmək və sahibkarlıq fəaliyyəti ev şəraitində qeyri-ərzaq məhsulun hazırlanması
- ✓ qiymətli kağızların əldə edilməsi və istifadəsi, valyuta və bank əməliyyatları

677. Aşağıda göstərilənlərdən hansı biri ev təsərrüfatlarının şəxsi istehsal funksiyasını əks etdirir?

- ev təsərrüfatında və ondan kənarda istehsal təyinatlı fərdi biznesin qurulması
- kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı üçün bütün torpaq növlərinin və sahələrinin istifadəsi
- ✓ qiymətli kağızların əldə edilməsi və istifadəsi, valyuta və bank əməliyyatları
- əhaliyə müxtəlif məişət xidmətlərinin göstərilməsi, məişət texnikasının, mebelin təmiri
- sahibkarlıq fəaliyyəti və ev şəraitində qeyri-ərzaq məhsulun hazırlanması

678. Bazar iqtisadiyyatı baxımdan etmiş ölkələrdə aşağıda verilənlərdən hansı ev təsərrüfatlarının iqtisadi cəhətdən qeyri-istehsal funksiyasını əks etdirir?

- ✓ ailə icarəsi, yəni ailəyə məxsus olan şəxsi mülkiyyətin, əmlakın icarəyə verilməsi
- əhaliyə müxtəlif məişət xidmətlərinin göstərilməsi
- şəxsi həyatı təsərrüfatdan gəlir məqsədilə istifadə
- kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı üçün bütün torpaq növlərinin və sahələrinin istifadəsi
- ev şəraitində qeyri-ərzaq məhsulun hazırlanması, məişət texnikasının, mebelin təmiri, fərdi ailə ticarəti

679. Aşağıda qeyd edilənlərdən hansı yaşayış minimumu anlayışını ifadə edir ?

- ✓ yaşayış minimumu iş qüvvəsinin təkrar istehsalı üçün şərait yaradan qida məhsullarının, qeyri-ərzaq məhsullarının və xidmətlərin dəyərinin pul ifadəsidir
- yaşayış minimumu əməyin ödənilməsi, əhalinin pul gəlirlərlə təmin olunması vaistəsidir
- yaşayış minimumu dövlət büdcəsi, vergiqoyma və transfert sistemləri vasitəsilə gəlirlərin yenidən bölgüsünü təmin edir
- yaşayış minimumu əhalinin istehlak məhsulları ilə təmin etmək vaistəsidir
- yaşayış minimumu əhalinin real gəlirlərinin dövlət tənzimlənməsinin əsas metodudur

680. Müasir iqtisadi ədəbiyyatlarda əhali gəlirlərin indeksləşdirilməsi dedikdə nə nəzərdə tutulur?

- əhali gəlirlərinə maliyyə sanksiyalarının müəyyən edilməsi məqsədi ilə həyata keçirilən tədbirlər sistemi
- vergi dərəcələrinin əhali gəlirləri ilə uzlaşdırılması məqsədi ilə həyata keçirilən tədbirlər sistemi
- dövlət büdcəsi üzrə gəlir və xərclərin tarazlaşdırılması məqsədi ilə həyata keçirilən tədbirlər sistemi
- ✓ yaşayış dəyərinin artması nəticəsində əhali gəlirlərində itkinin qarşısını almaq məqsədi ilə həyata keçirilən kompensasiya tədbirləri sistemi
- müəssisənin mənfəətindən tutulmaların azaldılması məqsədi ilə həyata keçirilən tədbirlər sistemi

681. Bunlardan hansı əhalinin gəlirlərinin dövlət tənzimləməsinin alətləri sırasına daxildir?

- qiymətlərin indeksləşdirilməsi
- gəlirlərin indeksləşməsi və kompensasiyası
- əmək haqqının təşkili
- transfert ödəmələr
- ✓ cəmiyyətin müxtəlif təbəqələri arasında gəlirlərin müvafiq bölgüsü

682. Hər hansı bir dövlətdə iñflyasiyanın yüksəlməsi ilk növbədə əhalinin hansı təbəqəsinin həyat səviyyəsinin ağırlaşmasında özünü göstərir?

- muzzdlu işçilərin

- sahibkarların
- pensiyaçıların
- ✓ aztəminatlıların
- dövlət qulluqçularının

683. Əmək haqqının, qiymətlərin artımını və gəlirlərin indeksləşməsinə əlaqələndirmək məqsədilə gəlirlərin və qiymətlərin tənzimlənməsi siyasəti nəyi əks etdirir?

- ✓ inflyasiyanın tipini
- bölgü münasibətlərini
- kredit siyasətini
- inflyasiyanın növünü
- büdcə kəsirini

684. Bunlardan hansı əhalinin gəlirlərinin dövlət tənzimlənməsinin dolayı-iqtisadi yoluna aid edilir?

- əmək haqqının təşkili
- qiymətlərin inzibati tənzimlənməsi
- ✓ aztəminatlı əhali qruplarına güzəştlər
- transfert ödəmələlər
- sosial proqramlar və gəlirlərin indeksləşməsi

685. Inflyasiyanın neçə növünü fərqləndirmək lazımdır?

- 4
- 3
- ✓ 2
- 6
- 5

686. Bunlardan hansı əhalinin gəlirlərinin dövlət tənzimlənməsinin dolayı-iqtisadi yoluna aid edilir?

- qiymətlərin inzibati tənzimlənməsi
- gəlirlərin indeksləşməsi və kompensasiyası
- əmək haqqının təşkili
- transfert ödəmələlər
- ✓ qiymətlər üzərində dövlət nəzarəti

687. Gəlirlər və əmək haqqı siyasəti baxımından yanaşdıqda inflyasiya dedikdə nə nəzərdə tutulur?

- əhali gəlirlərinə maliyyə sanksiyalarının müəyyən edilməsi məqsədi ilə həyata keçirilən tədbirlər sistemi
- dövlət büdcəsi üzrə gəlir və xərclərin tarazlaşdırılması məqsədi ilə həyata keçirilən proses
- yaşayış dəyərinin artması nəticəsində əhali gəlirlərində itkinin qarşısını almaq məqsədi ilə həyata keçirilən kompensasiya tədbirləri
- vergi dərəcələrinin əhali gəlirləri ilə uzlaşdırılması məqsədi ilə həyata keçirilən tədbirlər sistemi
- ✓ qiymətlərin ümumi səviyyəsinin artırılmasına yönəldilən və özlüyündə pulun alıcılıq qabiliyyətinin uzunmüddətli aşağı düşməsinə əks etdirən davamlı proses

688. Gəlirlərin indeksləşməsi zamanı onların həcmindən asılı olaraq nə nəzərdə tutulur?

- qiymətlərin tənzimlənməsi
- sosial ödəmələrin azaldılması
- ✓ differensiaslaşdırma
- transfert ödəmələlər
- qiymətlər üzərində dövlət nəzarəti

689. Büdcə kəsirinin azalmasına, kreditlərin verilməsində məhdudlaşdırma, pul emissiyasının saxlanılmasına yönəldilmiş siyasət nəyi əks etdirir?

- inflyasiyanın növünü
- bölgü münasibətlərini

- kredit siyasətini
- ✓ inflyasiyanın tipini
- büdcə kəsirini

690. Müasir iqtisadi ədəbiyyatlarda inflyasiyanın neçə tipi fərqləndirilir?

- 5
- 6
- ✓ 2
- 3
- 4

691. Gizli inflyasiya hansı şəraitdə əmələ gəlir?

- ✓ əmtəə bazarında defisit yarandıqda
- azad qiymətlər şəraitdə
- maliyyə axını şəraitində
- gəlirlərin indeksləşməsi zamanı
- qiymətlərin inzibati tənzimlənməsi şəraitdə

692. Açıq inflyasiya hansı şəraitdə əmələ gəlir?

- əmtəə bazarında defisit yarandıqda
- gəlirlərin indeksləşməsi zamanı
- qiymətlərin inzibati tənzimlənməsi şəraitdə
- ✓ azad qiymətlər şəraitdə
- maliyyə axını şəraitində

693. Gəlirlərin indeksləşməsi aşağıdakılardan hansını təmin etməyə hesablanıb?

- vergilərin yığılmasına
- transfert ödəmələlərin artırılmasına
- qiymətlər üzərində dövlət nəzarətinə
- qiymətlərin tənzimlənməsinə
- ✓ əhalinin alıcılıq qabiliyyətinin saxlanılmasına